

సమావేశము - XVII

వాల్యూము - I

నెం. 3

వెల : రూ. 25-00

20 మార్చి, 2021

శనివారం,

(శక సం. 1942,
ఫాల్గుణ ష. - 7)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

I.	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రాలు	...	1
II.	ప్రశ్నాత్మరాలు	...	1
III.	సభా కార్యక్రమము :	...	16
	1. ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు		
	2. పిటీషన్స్		
IV.	2021-22 సంవత్సరానికి గాను వార్షిక ఆదాయ-వ్యय పట్టిక (బడ్జెట్)పై సొఫారణ చర్చ	...	19

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ గుత్తా సుఖేందర్ రెడ్డి
డిప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహచార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ సి.పాచ. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్నకుమారి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఇ. సంజీవ రావు శ్రీమతి బి.ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి
	:	శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు
	:	శ్రీ ఎమ్. రఘువురా రెడ్డి
	:	శ్రీ ఎ. సుధాకర్
	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ బేతి వీరా రెడ్డి

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పదిహాడవ సమావేశము - మూడవ రోజు)

శనివారము, మార్చి 20, 2021

(సభ ట.గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

MR. CHAIRMAN: I am to announce to the House that I have nominated the following Members to be the panel Vice-Chairmen for the Seventeenth Session.

Dr. Madireddy Srinivas Reddy

Sri Syed Aminul Hasan Jafri

PAPERS LAID ON THE TABLE:

All the papers included in the today's Agenda are deemed to have been laid on the Table of the House.

1. A copy of the Annual Report of Telangana State Electricity Regulatory Commission for the year 2018-2019, as required under Section 104(4) of the Electricity Act, 2003.

2. A copy of the 3rd Annual Report of Telangana New & Renewable Energy Development Corporation Limited for the year ended 31st March, 2017 as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.

3. A copy in each of the Annual Statement of Accounts of Transmission Corporation of Telangana Limited (TS TRANSCO) for the years 2016-2017 and 2017-2018, as required under Section 394 of the Companies Act, 2013.

4. A copy of the Annual Report of Telangana State Power Generation Corporation Limited for the year 2018-2019, as required under Section 394(2) and 143(6)(b) of the Companies Act, 2013.

5. A copy of the 99th Annual Report and Accounts of the Singareni Collieries Company Limited (SCCL) for the year 2019-2020, as required under Section 394 of the Companies Ac, 2013.

Now, I will take-up Question Hour.

కూరగాయల సాగు

పత్ర నెం.3604-(1)

శ్రీ శేరి సుఖావ్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవసీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) రాష్ట్రంలో కూరగాయల రోజువారీ సగటు వినియోగం వివరాలు ఏమిటి;

(బి) రాష్ట్రంలో కూరగాయల సాగు మరియు ఉత్పత్తి వినియోగదారుల డిమాండ్ అనుగుణంగా వుందా;

(సి) లేనట్లయితే, రాష్ట్రంలో కూరగాయల సాగుని ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

గౌరవ వ్యవసాయం, సహకార మరియు మార్కెట్‌స్టోర్స్ మాత్రమే, శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి:- (ఎ) ప్రాఫెనర్ జయశంకర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ నద్దే ప్రకారం రాష్ట్రంలో కూరగాయల రోజువారీ సగటు వినియోగం [1] 10,000 మెట్రిక్ టన్లులు.

(బి) లేదండీ.

(సి) క్లైటస్టాయి ప్రదర్శనము నిర్వహించడం, సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెస్స్ నుండి సబ్సిడీపై నాణ్యమైన కూరగాయల నారు మొక్కలు అందించడం, ఉత్సాహకత మరియు నాణ్యమైన ఉత్సత్తుత్తిని పెంచడానికి శాశ్వత పందిరిలు మరియు మల్టీంగ్ అంశాలపై సబ్సిడీలు ఇష్టడం ద్వారా ప్రభుత్వం కూరగాయల సాగుకు రైతులను ప్రోత్సహిస్తోంది. బియస్ యంపి (తెలంగాణ రాష్ట్రసుక్కు సేద్య ప్రాజెక్టు) క్రింద సబ్సిడీపై బిందు సేద్యం వ్యవస్థను అందిస్తోంది. ఎన్సి, ఎన్సటి క్యాటగిరీలకు 100% సబ్సిడీ, బిసీలు మరియు ఓసి కేటగిరీకి చెందిన చిన్నకారు రైతులు, సన్నకారు రైతులకు 90% మరియు ఇతర రైతులకు 80% సబ్సిడీ అందిస్తోంది. ప్రతి రైతు గరిష్టంగా 12.5 ఎకరాల విస్తృతానికి అర్థాలు.

శ్రీ శేరి సుభాష్ రెడ్డి (శాసనసభ నియోజకవర్గం):-
 అధ్యక్షా, ఈ కూరగాయల నియోగంలో మన రాష్ట్రంలో పంట ఉత్సత్తుత్తి తక్కువగా ఉంది. Subject to correction, ఒక మనిషి సంవత్సరానికి 110 కిలోల కూరగాయలు వాడాలి. కానీ, మన రాష్ట్రంలో 90 కిలోలు మాత్రమే వాడుతున్నారు. ప్రక్క రాష్ట్రాలనుండి కూరగాయలు దిగువుతి కావడంతో కూరగాయలు తాజాగా లేకపోవడం, తద్వారా ఆహార సమతుల్యతలో లోపం ఏర్పడడంతో చాలామంది ఆసుపత్రుల పాలయ్యారు. దానిప్పలు, మేల్ కోట్ల రూపాయల ధనంతోపాటు, ఆ కుటుంబాలు మానసిక ప్రశాంతతను పొందలేక పోతున్నాయి. అందుకే తాజా కూరగాయల పెంపు అవసరం ఎంతో ఉంది. మన హైదరాబాద్ చుట్టూ ప్రక్కల కొంతమంది వారి భూములను రియల్ ఎస్టేట్లకు ఇష్టగా, గ్రామాలలో మరి కొంతమంది సులభంగా వ్యవసాయం చేసుకోవచ్చనే భావనతో వరి సాగుకు మళ్ళడం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితులని అధిగమించడానికి కూరగాయల పెంపకాన్ని ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరముంది. ప్రస్తుతం జిల్లాలు ఎక్కువయ్యాయి. చిన్న చిన్న పట్టణాలు కూడా ఏర్పడ్డాయి. కాబట్టి, కేవలం హైదరాబాద్ చుట్టూ ప్రక్కల మాత్రమే కాకుండా జిల్లా కేంద్రాల చుట్టూ ప్రక్కల, పట్టణాల

చుట్టూ ప్రక్కల కూడా కూరగాయలను సాగు చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఎక్కువగా ప్రోత్సహితాలను అందించాల్సిన అషటదుముంది. అప్పుడే, కేవలం మన వినియోగానికి మించిన కూరగాయలను పండించుకుంటూ, ప్రక్క రాష్ట్రాలకు కూడా ఎగువుతి చేసే స్థాంయుకి వునం చేరుకోగలవుని తెలియజేస్తున్నాను. సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెస్స్ అనేది చాలా బాగుంది. అది మేడ్పుల్, గజ్సెల్ జిల్లాల్లో మాత్రమే ఉంది. ఇంకా ఎక్కువ ప్రాంతాల్లో విస్తరించి, రైతులకు అవగాహన కల్పిస్తే మంచిదని భావిస్తున్నాను. అదేవిధంగా కూరగాయల సాగులో, ముఖ్యంగా మనం టమాట విషయంలో ఎక్కువగా గమనిస్తుంటాం, చాలా మంది ఎక్కువగా టమాట పంటను వేసి రేటు రాక రోడ్లమిదే పారబోసే పరిస్థితులను మనం చూశాం. ఏనెలలో, ఏపంట, ఎంతెంత, ఎక్కడ పండుతుందనే లెక్కల ప్రకారం హోర్టికల్చర్ డిపార్ట్మెంటు నియంత్రిత సాగు విధానాలపై రైతులకు సూచనలిస్తే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం. దీనిపై వివరాలను తెలియపరచాలని గౌరవ మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి(వ్యవసాయం, సహకారం, మార్కెటింగ్ శాఖామాత్సులు):- అధ్యక్షా, ఈ అంశాన్ని అత్యంత ప్రాధాన్యతకలిగిన అంశంగా ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. తమరు కాస్త వివరంగా వివరించడానికి నాకు అవకాశం కల్పిస్తే, సభ్యులందరి సమాచారం నిమిత్తం, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉండే ప్రజలు, ప్రత్యేకించి కూరగాయల సాగుపై మక్కువ కలిగినటువంటి రైతాంగానికి ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని తమరి అనుమతి కోరుతున్నాను.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా 1,457 లక్షల ఎకరాల విస్తృతంలో కూరగాయల సాగు జరుగుతోంది. సాలీనా 11,592 లక్షల మెల్లీక్ టన్సుల దిగుబడి ప్రపంచమాయాప్తంగా షట్టోంది. ఇందులో 607 లక్షల ఎకరాలలో 5739 లక్షల మెల్లీక్ టన్సుల దిగుబడితో ప్రపంచంలోనే చైనా దేశం కూరగాయల సాగులో మొదటి స్థానంలో ఉంది. ప్రపంచంలో అత్యధికంగా కూరగాయలను ఉత్పత్తి చేసే దేశాల్లో చైనా 47% స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తే, భారతీ 11.2%, అమెరికా 4%, టర్కీ 3%, ఈజిప్టు,

ఇరాన్లు 2%, ఇటలీ, రష్యా, స్వియన్, మెక్సికో దేశాలు 1% కాగా, మిగిలిన ఇతర దేశాలన్నీ కలిపి 24% కూరగాయలను ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి.

మన భారత దేశంలో 2 కోట్ల 54 లక్షల ఎకరాలలో సాలీనా కూరగాయల సాగు జరుగుతోంది. 1898 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడిని మన భారత దేశపు రైతాంగం అందిస్తున్నారు. మన దేశంలో ఉత్పత్తి చేయబడే బెండకాయ విషయంలో మాత్రం మనం ప్రపంచంలో మొదటి స్థానంలో ఉన్నాము. ఆలుగడ్డ, టమాట, ఉల్లి, వంకాయ, క్యాబేజీ ఉత్పత్తుల్లో ప్రపంచంలో మన భారత దేశం 2వ స్థానంలో ఉంది.

నేను గారవ సభ్యులందరికి కూడా నినయపూర్వకంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దయచేసి ఈ అంశాలను తమరు పరిగణనలోకి తీసుకుని కొంత అధ్యయనం చేసి, భవిష్యత్తులో జరిగే చర్చల్లో ప్రభుత్వానికి సాను కూలమైనటువంటి సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ప్రజల అవసరాలను, ఆరోగ్యాన్ని, ఆహార అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, నాణ్యమైన కొన్ని కూరగాయల్ని ఉత్పత్తి చేయడానికి రైతాంగానికి ఊతమిచ్చి, ప్రోత్సహించి ముందుకు తీసుకెళ్లాలనే యోచనతో ప్రభుత్వం ఉంది. కాబట్టి, ఆ కోణంలో ఆలోచించి నీరు తప్పకుండా సూచనలూ, సలహాలనూ ఇవ్వవలసిందిగా ముందుగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతానికి 2 లక్షల 73 వేల ఎకరాల విస్తరణంలో కూరగాయల సాగు చేపట్టబడుతోంది. ఇందులోచి 24 లక్షల 99 వేల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడి వస్తోంది. మన రాష్ట్ర ప్రజలీనికం 40 రకాల కూరగాయలను వాడతారు. కానీ, మన రాష్ట్రంలో కేవలం 24 రకాలుగా పైబడి మాత్రమే మనం ఉత్పత్తి చేస్తున్నాం. మిగతా రకాలను ఇతర రాష్ట్రాల నుండి మనం దిగువుతి చేసుకుంటున్నాం. సీజన్లో మనం టమాట సాగులో 32% కంట్రిబ్యూట్ చేస్తాం. మిర్టులో 10% కంట్రిబ్యూట్ చేస్తాం, బెండకాయలో 7.4%, వంకాయలో 7.3% కంట్రిబ్యూట్ చేస్తాం. మొత్తం భారత

దేశ కూరగాయల విస్తరణలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ప్రస్తుతం 16వ స్థానంలో ఉంది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 16వ స్థానం కన్నా కూడా చాలా దిగువన ఉండేవాళ్ళం. కూరగాయల ఉత్పత్తిలో మాత్రం 15వ స్థానంలో ఉన్నాం. ఆలుగడ్డ లాంటి దుంపలను మన రాష్ట్రంలో చాలా విరివిగా వినియోగిస్తున్నాం. మన రాష్ట్రంలో ఆలుగడ్డలు పండించేందుకు మంచి అవకాశముంది. మన దగ్గర ఆలు గడ్డలు బ్రహ్మండంగా పండుతాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకు ముందే సాక్షాత్కారా, మన తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రిగారే వారే స్వయంగా వారి వ్యవసాయ క్షేత్రంలో ఆలుగడ్డలు పండించి రైతాంగానికి ఆదర్శంగా నిలిచారు. నేను కూడా ఇటీవలి కాలంలో experimentation కోసం కొంత భాగం ఆలు పండించి, సఫలమైనాము. మన రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతానికి రెండు వేల ఎకరాలలో ఆలుగడ్డ సాగుతోంది. కానీ కొన్ని లక్షల ఎకరాలకు ఆలుగడ్డ సాగును తీసుకుపోగాలిగిన అవకాశం, పాటెస్టియల్ మన రాష్ట్రంలో ఉంది. వాతావరణం అనుకూలం. నీళ్ళున్నాయి. కరెంటు ఉంది. రైతుబంధు లాంటి ప్రోత్సాహకాలున్నాయి. ఇప్పుడు ఈ బడ్జెట్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మొత్తం ఉద్యాన శాఖకు కేంచించినటువంటి డబ్బులలో దాదాపు 242 కోట్ల రూపాయలు ప్రగతి పద్ధతి క్రింద ఉద్యాన శాఖకు కేంచించడం జరిగింది. అందులో కేవలం కూరగాయల పంటలను ప్రోత్సహించడం కోసమే 50 కోట్ల రూపాయలను కేంచించడం జరిగింది. కాబట్టి, ఈసారి కూరగాయల పంటలను బాగా మేచి, మన అవసరాలకు మించిన కూరగాయలను ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేసుకునే స్థాయిలో పండించేందుకు మనం పాల్న చేసుకోవడం జరుగుతోంది.

10.10 | తెలంగాణ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఇచ్చిన సర్వే
—. ప్రారు, ప్రస్తుతానికి మన రాష్ట్రంలో ప్రతి వ్యక్తిరోజుకు 250 గ్రాముల కూరగాయలను వినియోగిస్తున్నాడు. సమతుల్యమైన ఆరోగ్యాన్ని పాటెంచాలంటే, సమతుల్యమైన ఆహారాన్ని భుజించాలంటే, మనిషిసగటుగా 325 గ్రాముల కూరగాయలను భుజించవలసి ఉంటుందని ఇందియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ మెడికల్ రీసర్చ్ వారు సిఫార్సు చేశారు.

ప్రస్తుతమున్న 250 గ్రాముల వినియోగాన్ని 325 గ్రాములకు తీసుకుపోగలిగితే పరిపూర్ణమైన ఆరోగ్యం అందించడానికి శుద్ధమైన కూరగాయలు అందించినవారమవుతాం. ఆ దిశా మనం ఉత్సత్తుని పెంచవలసిన అవసరముంది. ప్రస్తుతానికి పది వేల మెట్రిక్ టన్నులు రోజు కుమ్మాయ్ మ్యూస్ చేస్తే, నెలకు మూడు లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు, సంవత్సరానికి ముప్పె ఆరు లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు కుమ్మాయ్ మ్యూస్ చేయడం జరుగుతుంది. దీనిని ఇంకా పెంచవలసిన అవసరముంది. హైదరాబాదు నగరంలో ఉండే దాదాపు కోటి జనాభాకు అవసరమైన కూరగాయల అవసరాన్ని తీర్చడం కోసం, మనం ఉత్సత్తుని పెంచవలసిన అవసరమున్నాయి. సంవత్సరానికి దాదాపు 9.53 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కూరగాయలు అవసరమున్నది. ఆ మేరకు హైదరాబాద్ నగరంలో, నగరం చుట్టూ కొత్తగా ఏర్పడ్డ జిల్లాల సరిహద్దులలో, 25 కిలోమీటర్ల రేడియస్లో కూరగాయలు పండించి ఉత్సత్తుని ప్రోత్సహించడం కోసం, ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలను కల్పించి, రైతులు ముందుకుపోయే విధంగా కూరగాయల ఉత్పత్తి పెంచేటట్లుగా చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దానికమగుణంగానే బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసుకోవడం జరిగింది. అందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఆర్థిక శాఖమంత్రిగారికి మరియు ఆర్థిక శాఖకు కూడా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

రాష్ట్ర కూరగాయల డెఫిసిట్ 17.27 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులుంది. దీనికి 2,73,000 ఎకరాలు అదనంగా సాగు చేసినట్లయితే, ఈ రాష్ట్ర అవసరాలన్నింటినీ మనం తీర్చిపట్టుంటుంది. ఉల్లిగ్రడ్డ, బెండ, పచ్చిమిర్చి, బీరకాయ, బీన్స్, కాకరకాయ, దొండ, సారకాయ, క్యాబేజీ, మునగ, దోసకాయ, కాలీఫ్రూట్, క్యాప్సికమ్, ఇతర కూరగాయలు, ఆకు కూరలు, ఆలుగడ్డ, క్యారెట్, చామదుంపు, నీటన్నింటిలో మనం డెఫిసిట్ ఉన్నాం. అస్తులు పండడం లేదని కాదు. పండుతున్నాయి కానీ, సంవత్సరపు వినియోగంలో అవసరమైన ప్రామాణికతతో ఉత్సాదకత లేదు కాబట్టి మనం డెఫిసిట్ ఉన్నాం. ఈ లోటును భర్తీ చేయడం కోసం

రాష్ట్రంలో 2,73,000 ఎకరాలు అదనంగా సాగు చేయవలసి ఉంటుంది. దానికి నిర్ధిష్టప్రణాళికను ఏ విధంగా అమలు చేయాలనేది ప్రభుత్వం ఒకకార్యాచరణము రూపొందించింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవలే మూడు, నాలుగు ఉన్నతస్థాయి సమీక్షకు సమావేశాలు కూడా నిర్వహించారు. ఉద్యానవాణి, వ్యవసాయ శాఖను సంయుక్తంగా అందులో పనిచేసే ఉన్నత ఉద్యోగులను, వైన్ చాస్పులర్లను ఒక టీమ్గా చేసి, భారతదేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలకు స్థాం టూర్లు చేయించి, మొత్తం సమాచారాన్ని క్రోడ్ కిరించుకొని, అడ్జైనిప్రైటీవ్ స్టాఫ్ కాలేజ్ ఆఫ్ ఇండియా(ASCI)కు మొత్తం సమాచారాన్ని అందించి, వాళ్ళ నుండి కూడా సమాచారాన్ని తీసుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉద్యాన పంటల విషయంలో ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రణాళికను రూపొందించుకునేందుకు వెయత్తం సమాచారమివ్వడం జరిగింది. దాని ప్రాతిపదికగా తీసుకున్న నిర్ణయాలు - సభీడీ మీద నాణ్యమైన కూరగాయల నారును రైతాగానికి అందించడం, క్షేత్ర స్థాయిలో ప్రదర్శనలు నిర్వహించడం, తమరి ప్రోత్సాహంతో ఆపుట్లో తమరి జిల్లాలో దొడ సాగు జరిగినట్లుగా, శాశ్వత పందిళ్ళ సాగు పెద్ద ఎత్తున చేపట్లడం, మల్టీంగ్ పీట్స్ వేయడం, కలపను నివారించి అధిక ఉత్సాదకత వచ్చేటట్లు మరియు మినిమమ్ వాటర్ యుటీలైజేషన్ కొరకు మల్టీంగ్ పీట్స్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవడం, పాలీ హాజీల నిర్మాణం, నీటితోబాటు ఇరిగేషన్ పరికరాలైన స్ట్రింక్లర్లు, ట్రైప్లు అందించడం, ఎస్పీ, ఎస్టీ రైతులకు నూరు శాతం మీద సభీడీలివ్వడం, బీసీ చిన్కుకారు రైతులకు తొంబై శాతం సభీడీ, ఇతర రైతులకు ఎనబై శాతం సభీడీ మీద ట్రైప్ అండ్ మైకో సిస్టమ్ వాళ్ళకు అందించడం, గిరిష్టంగా పన్నెందున్నర ఎకరాల వరకు ఒక రైతుకు ఈ సభీడీలందించే విధంగా ప్రణాళిక రచించాము.

అదేవిధంగా, నీటిపారుల క్రింద, కూరగాయల సాగు కోసం ప్రత్యేకంగా 1,90,000 ఎకరాలకు ట్రైప్ ఇరిగేషన్ పరికరాలు అందించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. సభ్యులు శ్రీ సుభావ్ రెడ్డి సుచించినట్లు అదనంగా సెంటర్

ఆఫ్ ఎక్సెస్‌లను తూర్పు, పడమర మరియు దక్షిణ ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేయడం వలన, ఆయా ప్రాంత రైతాగానికి నిర్వహణ సులభతరమవుతుంది కాబట్టి దానిని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. ఆధునిక పద్ధతులలో మరో రెండు సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సెస్‌లను ఎర్పాటు చేసేందుకు, ప్రదర్శన కార్యక్రమాలు వాటి ద్వారా నిర్వహించేందుకు ఆలోచన చేయడం జరుగుతేంది. RKVY కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం క్రింద ప్రోత్సాహక పథకాలను మన శాఖలో ఇంటిగేట్ చేసుకొని ముందుకు పోవాలనే ఆలోచన ఉంది. అందులో పందిళ్ల, ట్రైన్, విత్కాల సరఫరా, క్రీపర్ మెన్సలు, పెట్టనెఱ్లు, నారు పోసుకునే ట్రేలు, ప్లాస్టిక్ బుట్టలు, ప్యాక్ హాజీలు, పురుగులు రాకుండా వేసుకునే పెఱ్లు, నర్సరీలు, మిష్టెలపై వేసుకునే పంటలకు ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహకమిస్టోంది. సూర్యపేట జిల్లాలో మంత్రి జగద్దీ రెడ్డిగారు మిష్టెలపై వేసుకునే ఉద్యమపంటలను పెద్ద ఎత్తున ప్రోత్సాహించారు. దాదాపు పదిహేను పందల పైచిలుకు అక్కడ ప్రచాసికం వాళ్ల సాంత కూరగాయలు పండించుకుంటున్నారు. అటువంటి వాటికూడా ప్రభుత్వం రాయితీలను దిస్తున్నది. ఈ విధంగా కూరగాయల్లో స్వయం సమృద్ధి సాధించడం మీద ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టింది. మనకుండే 142 పట్టణ ప్రాంతాల్లో, 13 కార్పోరేషన్లలో ఆ ప్రాంత ఘజల అవసరాలకు సరిపడ కూరగాయల సాగును దృష్టి పెట్టుకొని, ఈ ప్రోత్సాహకాలనిచ్చి చేయాలని చెప్పి ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టింది. ప్రాదుర్భావ పరిసరాలలో ఉండే పూర్వపు మెదక్, సంగారెడ్డి, వికారాబాద్, రంగారెడ్డి, మెదక్, యాదాది, మహబుబ్‌నగర్, సిద్ధిపేట వంటి ప్రాంతాలలో ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి, కూరగాయల సాగును పెంచాలని ఇటీపలే నీర్చయం తీసుకున్నాము అధ్యక్షా. ముఖ్యమంత్రిగారి సూచనల మేరకు, A.S.C.I. ఇచ్చిన సమాచారం మేరకు, మొత్తం ప్రతిపాదనలను ప్రభుత్వం సిద్ధం చేసుకున్నది. ఈ బడ్జెట్ తరువాత వీటిని మనం అమలులో పెట్టబోతున్నాం. C.O.E.ల ద్వారా రైతాగానికి విస్తారమైన శిక్షణానిచ్చి, ప్రత్యేకంగా యువ రైతులందరు తెలంగాణాలో సాగు వైపు ఆక్రితులైయే విధంగా, తక్కువ విస్తరణలో ఎక్కువ ఉత్సాధకత చేసి తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ ఆదాయాన్ని

ఆర్థించే విధంగా ఉండేవి ఈ కూరగాయల సాగు పంటలు కాబట్టి, వీటిమీద దృష్టిని మళ్ళించి, కొత్త తరం వాళ్లకి ఉపాధిని కల్పించడం ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో వాళ్లందరి నైపుణ్యాన్ని ఇముడ్పుకొని, రాష్ట్రసర్వతోముఖాభీష్టధికి తోడ్పడే విధంగా ఉద్యాన శాఖను మెరుగుపరచుకొని అభివృద్ధి క్రమంలో ముందుకు పోతున్నాము అధ్యక్షా.

ఈరోజు నుండి, తరువాతి కాలం వాళ్లు కూడా వారి వారి ప్రాంతాలలోని సమస్యలను పరిష్కరించుకునేందుకు, ఎప్పటిక్కుడు ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి, వారి సూచనలిన్నా, వారికి కావలసిన సమాచారాన్ని తీసుకొని, దీనిని మనం విస్తరించడంలో గౌరవ సభ్యులందరూ తమ తోడ్పాటును అందించవలసిందిగా తమ ద్వారా వాళ్లందరినీ ప్రార్థిస్తూ ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను అధ్యక్షా.

SRI TERA CHINNAPA REDDY(LOCAL BODIES - NALGONDA):- In toto, I accept the points made by the Hon'ble Minister for Agriculture. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వెల్లుల్లిని మనం ఇంపోర్ట్ చేసుకుంటున్నాము. వెల్లుల్లి దాదాపు నలబై లే టన్సులు మనకు అవసరం. కేవలం 12 శాతం మనమిక్కడ పండిస్తున్నావు, మిగతా 48 శాతం ఇంపోర్ట్ చేసుకుంటున్నాము. కొత్తమీర సంవత్సరానికి 13,200 మెట్రిక్ టన్సులు మనకవసరమైతే, అందులో కేవలం రెండు శాతమే మనం పండిస్తున్నాము. అల్లం 16,800 టన్సులు అవసరమైతే, 12 శాతమే మనం పండిస్తున్నాము. ఉల్లిగడ్డ 5,88,000 టన్సులు సంవత్సరానికి అవసరమైతే, 50 శాతం మహారాష్ట్ర, ఉత్తర ప్రదేశ్ నుండి ఇంపోర్ట్ చేసుకుంటున్నాము. అలా కాకుండా, 20 సంవత్సరాల క్రితం రంగారెడ్డి, మెదక్ జిల్లాల చుట్టూ ప్రక్కల కూరగాయలను బాగా సాగు చేసేవాళ్లం, ఇప్పుడు రియల్ ఎస్టేట్ అక్కడ వచ్చేసింది. కాబట్టి, బోరుబావుల క్రింద కూరగాయలు పండించే చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందని మంత్రివర్యులకు మీ ద్వారా విజ్ఞాపించేస్తున్నాను.

10.20 | **మిష్టర్ ఛైర్మన్:-** మంత్రిగారు, ఆర్గానిక్ వంటలను ఉపసంహరించడానికి ఇప్పుడు వినియోగదారులు ఇష్టపడుతున్నారు. మీదు ప్రకృతి మీద, కూరగాయల మీద వివరణ ఇవ్వాలి. కాబట్టి, వివరణ ఇవ్వండి.

శ్రీ సింగిరెడ్డి నిరంజన్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, ఆర్గానిక్ ఎరువులతో వ్యవసాయం చేయడం చాలా సులువు. భారతదేశంలో హరిత విషపం వచ్చిన తరువాత ఉత్సత్తుని, ఉత్సాదకతను రెట్టింపు చేసి ప్రజల ఆహార అవసరాలను తీర్చాలనే ఉద్దేశ్యంతో, రసాయనిక ఎరువుల వాడకాన్ని కలిగిన ప్రపంచపు ప్రాణీసెన్స్ ను భారతదేశంలో అమలు చేసి, ముందుగా దేశంలో ఉన్న అశ్చేపజానీకానికి ఆకలి తీర్చాలని అనాడు నిర్దియం తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ, దాని వాడకంలో హేతుబద్ధత లోపించి ఏ మోతాదులో ఎరువులను వాడితే ప్రయోజనం కలుగుతుందో, దానిని రైతాంగం ఈనాటికి కూడా సంపూర్ణంగా ఆకలింపు చేసుకోక, దాని హేతుబద్ధతను పెంచి స్వేతుకంగా తగు మోతాదులో వాడక పోవడం వల్ల విషపరిణామాలు కుసిపున్నాయి. ప్రభుత్వం sensitize చేయాలి, రైతాంగము sensitize కావాలి, వ్యవసాయ శాఖ వారు కూడా sensitize కావాలి. ఇది సమిష్టి బాధ్యత. దీనికి ఒక్క రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే దృష్టిపెడితే నరిపోదు. దాని మూలంగానే ఇటీవల ప్రజలలో చైతన్యం పెరిగి శుభమైన ఆహారాన్ని తీసుకోవాలనే బలమైన కోరిక రానురాను పెరుగుతోంది. ఇది చాలా మంచి పరిణామం. భారతదేశం ఆహారకొరతను ఏనాడో అధిగమించింది. మనకున్న బఫర్ స్టాక్స్, మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు వివరించిన విషయాల ఆధారంగా ప్రతి సంపత్తిరం కొన్ని లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల ధాన్యం, వరి, గోధుమలు వృథా అవుతున్నాయి. ఇప్పుడు దేశంలో ఆ సమస్య లేదు. ఇప్పుడు నాట్యమైన ఉత్సత్తుల మీద దృష్టిపెట్టివలసిన పరిస్థితి దేశం మీద ఉంది. దీనికి ఒక్క రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూనుకుంటే సరిపోదు, కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా దీని మీద ప్రశ్నేక దృష్టిసారించాలి. ఇటీవలి కాలంలో వారి యోచననాకు అర్థం అయినది ఏమంటే, మొన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో చూపించిన వివరాల ప్రకారంగా ఎరువుల మీద ఇచ్చే సభ్యీడీని తగ్గించడం కోసం

వారు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. కానీ, సమాంతరంగా సీందియ ఎరువుల్ని ఉపయోగిస్తూ, భూసారాన్ని పెంచాలంటే అందుకు అవసరమైన చర్యల దిశగా రైతులకు ప్రాత్మాపకాలు ఉండాలి. ప్రత్యామ్నాయం లేకుండా వేటిని ప్రతిపాదించినా అమలు కావు. యూరియా, గ్రేవోర్ వంటి ఎరువుల్ని వాడొద్దు అంటే దానికి ప్రత్యామ్నాయం చూపించాలి. ప్రత్యామ్నాయం లేకుండా ఏది ప్రతిపాదించినా అమలు కాదు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయాన్ని మన బాల్యంలో అందరం చూశాము. తంగేడాకు, కరిపేపాకు, నెంపలాకు, సీతాఫల ఆకు వేసి రుభీతే అది చాలా బలవర్ధకమైన ఎరువుగా తయారపడుతుందనేది ప్రావేస్ సైన్స్. సాగు కంటే ముందు పచ్చరోట్టెను, పెనర, పెల్లిషెరలను సాగుచేయించి, 45 రోజుల తరువాత వాటన్నింటిని రుభీతే అది బలమైన ఎరువుగా ఉపయోగిసుడుతుంది. గౌరవముఖ్యమంత్రిగారి చొరవోగత సంపత్తిరం ప్రశ్నేక శర్ధ తీసుకోవడం జరిగింది. దాదాపు 12 లక్షల ఎకరాలకు సరిపోయే విధంగా, ఈ పచ్చరోట్టె పెంచేందుకు విత్తనాలను ప్రభుత్వం సబ్జిడ్ మీద ఇచ్చింది. వ్యవసాయ ఉత్సత్తులను రాష్ట్రఉత్సత్తు గానే తీసుకోవడం సరి కాదు. ఎందుకంటే ఈ దేశ ప్రజల యొక్క సోభాగ్యం కోసం ఉత్సత్తు చేయబడే దేశసంపద ఇది. కాబట్టి, దేశంలో సంపద ఎటునుండి రావాలన్నా అటువైపుగా ప్రాత్మాపకాలు పెంచడం కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనా ఉత్సత్తు ఉత్సత్తు గానే ఉండాలి. వారి నుండి మన రాష్ట్రం కోరేది అది మాత్రమే. అది జరగాలి. తమరు అన్నట్లు ఆర్గానిక్ వ్యవసాయానికి సంబంధించి ప్రశ్నేకమైన శిక్షణ, విద్యాలయాలు అవసరం. ఇటీవలి కాలంలో ఒక ప్రతిపాదన వచ్చింది. ఉద్యానవన శాఖకు సంబంధించిన హర్షికల్గుర్ పాలిటెక్నిక్ విభాగాన్ని ముఖ్యంగా ఆర్గానిక్ వంటల చదువునే బేస్ చేసుకొని పెట్టుకోవాలనే ఒక ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంది. అది త్వరలోనే క్యాబినెట్కు మట్టుంది. దానికి అనుమతి వచ్చిన తరువాత ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఏర్పాటుతాయి. సమాంతరంగా హర్షికల్గుర్ డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఆర్గానిక్ వ్యవసాయ విధానం రైతాంగానికి తెలియజ్స్, ఆర్గానిక్ వ్యవసాయం తప్పకుండా చేయవచ్చు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నీటి కోరత లేని కారణంగా సమృద్ధిగా వ్యవసాయం

చేస్తున్నారు. కాబట్టి, ప్రతిరైతు ఇంటి ముందరపాడి పశువు ఉండాలి, కాదె పశువు ఉండాలి. అప్పుడే పాలాలకు, భూమికి అవసరమైన సేంద్రియ ఎరువులు సమ్మిగ్ధిగా లభిస్తాయి. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని పురోగమిస్తే మంచిది. ఇది వదిలిపెట్టి ఎరువుల వాడకుం మీదనే దృష్టి పెడితే మంచిది కాదు.

ఆర్గానిక్ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాము. ప్రత్యేకంగా దీని మీద శిక్షణము ఇస్తున్నాము. అందులో నైపుణ్యం గల వారిని, ఎక్కువగా ఉత్సత్తు చేసే వారిని ప్రత్యేకంగా గుర్తించి మన రాష్ట్ర అవతరణ దినోత్సవం నాడు గానీ, స్వాతంత్య దినోత్సవం నాడు గానీ, ప్రత్యేక వేడుకల సందర్భంలో గానీ, వ్యవసాయ శాఖ, ఉద్యాన వన శాఖలు ఆ రైతాంగాన్ని ప్రత్యేకంగా అభినందించి, ప్రోత్సహిస్తావారందరికి గుర్తింపు ఇస్తూ, ఇతరరైతులకు స్వార్థాన్వితిగించే విధంగా పనులను చేస్తున్నాము. దీని మీద ప్రత్యేక ఫోకస్ తో పని చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- Question No. 3602 (02) is postponed at the request of the Member. Now, I will take-up Question No. 3565(03)

తెలంగాణ అడ్మినిష్ట్రేటీవ్ సర్వీస్ (టాస్)

ప్రశ్న నెం. 3565(3)

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్, ఎం.ఎల.సి.: - గారసీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) రాష్ట్రంలో “తెలంగాణ పరిపాలన సర్వీసు(టాస్)” ఏర్పాటు చేయాలనే ఏదేని ప్రతిపాదన పరిశీలనలో ఉందా;

(ఆ) అయితే, ఇందు నిమిత్తం రూపొందించిన మార్గదర్శకాల నివ్వాలు ఏనీటి;

(ఇ) ఈ నిష్పత్తి ను ఏర్పాటు చేసిన ఆరుగురు సభ్యుల కుమిటీ తన నివేదిక సమర్పించిందా;

(ఈ) “తెలంగాణ పరిపాలన సర్వీసులో” చేర్చాల్సిన అధికారులకు నిర్ధారించిన అర్థత ప్రమాణాలు ఏనీటి?

గారసీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు (శ్రీటి. హరీష్ రావుగారు):- (అ) పరిశీలనలో ఉంది, కానీ ఇప్పటి వరకు ప్రభుత్వం ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(ఊ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పురాణం సతీష్ కుమార్ (స్థానిక సంస్థలు - అదిలాబాద్):- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో నాటి ప్రభుత్వాలు తీసుకున్నటువంటి ఆనాలోచిత చర్యల వల్ల గ్రూప్ 1, గ్రూప్ 2 అధికారులు నిర్భాయైనికి, అన్యాయానికి గురయ్యారు. గ్రూప్ 1 రిక్రూట్‌మెంట్ ద్వారా ఎం.పి.డి.ఓ. లుగా సెల్క్ అయిన వారు, జిల్లా పరిషత్తు సి.ఐ.ఎస్.ఐ. రిటైర్ అవుతున్నారు. కాగా యూ.పి.పి.ఎ.ఎస్., సివిల్ సర్వీస్ ద్వారా ఎంపిక అయిన వారు అడిపనల్ సెక్రటరీగా, ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీగా మరియు చీఫ్ సెక్రటరీగా పదవి విరమణ పొందుతున్నారు. గతంలో జి.ఎ.డి.లో తీసుకున్న కొన్ని నిర్భయల వల్ల అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. అర్.డి.ఓ., డెప్యూటీ కలెక్టర్ ప్రమోప్ష్ బేసిన్లో తీసుకోవడం జరుగుతోంది. దీని వలన లోకల్ క్యాడర్ వాళ్లకి చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. దీనిని గమనించిన గారవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉద్యోగ పక్షపాతిగా తెలంగాణ అడ్మినిష్ట్రేటీవ్ సర్వీసు (టాస్/TAS)ను తీసుకురావాలని భావించారు. తదనుగుణంగా జీఎఅర్టటి నెం.777ను విడుదల చేసి 12 మంది ఉద్యోగసంఘాల నాయకులను 6 రాష్ట్రాలకు అధ్యయన నిమిత్తం పంపించడం జరిగింది. వారు ఆయా రాష్ట్రాలను సందర్శించి, కూలంకుంగా అధ్యయనం చేసిన పిదప, ఆయా రాష్ట్రాలలో 50 శాతం డైరెక్టర్ రిక్రూట్‌మెంట్ క్రింద, మరో 50 శాతం లోకల్ క్యాడర్ ప్రమోప్ష్ ద్వారా తీసుకోవడం జరుగుతోందని రిపోర్టును గారవ ముఖ్యమంత్రిగారికి సమర్పించారు. లోకల్ క్యాడర్లో ఉన్న వారికి ప్రమోప్ష్ ఇచ్చినట్టెతే స్థానిక సమస్యలపైన

అవగాహన ఏర్పడి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి క్రమంలో నడించేందుకు అవకాశం ఉంటుంది.

I.A.S. లకు లాల్ బహదుర్ శాస్త్రీ నేపణల్ అకాడమీ ద్వారా ముస్కోరీలో, I.P.S. లకు సర్కార్ వల్లభాయ్ పటేల్ పోలీస్ అకాడమీ, హైదరాబాద్ ద్వారా ప్రత్యేక శిక్షణము ఇవ్వడం జరుగుతోంది. యూ.పి.పి.ఎ.స్టీ. సినిల్ సర్వీసెస్ ద్వారా ఎంపిక అయినవారికి ఏ విధమైన శిక్షణము ఇస్తున్నారో అదే విధంగా టాన్ ద్వారా రిక్రూట్ అయిన వారికి కూడా శిక్షణ ఇస్తే బాగుంటుంది. I.A.S.లు కలెక్టర్ గా విధులను నిర్వహిస్తూనే పరిస్థితులను బట్టి క్రీపణర్ ఆఫ్ పంచాయతీ రాజ్, సెక్రటరీ (మైనింగ్) వంటి శాఖలను చూస్తున్నారు. కాబట్టి వీరికి కూడా టాన్ ద్వారా తగిన శిక్షణ ఇచ్చినట్టే అఫీషియల్ కొరత తీరుతుంది.

గ్రూప్-1, గ్రూప్-2లలో ఉన్న 6 లేదా 8 సంవత్సరాల అనుభవజ్ఞులైన అధికారులను టాన్ లోకి తీసుకొని, వారికి ఎం.సి.ఆర్.పాచ్.ఆర్.డి.లో శిక్షణ ఇచ్చినట్టే, వారు వివిధ శాఖలలో పనిచేయగలుగుతారు. తద్వారా మనకు, మన రాష్ట్రానికి ఎంతగానో లాభం చేకూరుతుంది. అఫీషియల్ కొరతకొంత వరకు తగ్గుతుంది. లోకల్ బాడీస్ లోని అడిషనల్ కలెక్టర్లను టాన్ ద్వారా తీసుకున్నట్టే లాభం చేకూరుతుంది.

10.30 | అదేవిధంగా 57 కార్పోరేషన్లో ఎం.డి. పోస్టులుంటాయి. టి.ఎ.ఎస్.
(తెలంగాణ అడ్యైనిప్రైటీవ్ సర్వీస్) ద్వారా తీసుకున్న అధికారులను, ఈ పోస్టుల్లో ఫిలప్ చేస్తే, వారు రిటైర్ అయ్యే నాటికి ఎం.డి. అవుతామన్న ఆశ కలుగుతుంది. దయచేసి గౌరవముఖ్యమంత్రి గారి తరఫున సమాధానమిచ్చిన గారవ మంత్రివర్యులు, ఈ విషయంలో సానుకూలంగా స్పందిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రత్యుషము అనుమతించిన తరువాత, నిర్ణయం ఏ విధంగా ఉంటుందోనని 50 వేల మంది అధికారులు లక్ష కళ్ళతో ఎదురుచూస్తున్నారు. జీవో కూడా రిలీజ్ అయింది. జి.ఓ.ఎం.ఎస్ నం.777ను విడుదల చేసేముందు, అవగాహన కోసం, ఆరు రాష్ట్రాలు పర్యాటించి వివిధ రిపోర్టులను

అధ్యయనం చేయడం జరిగింది. ఆ రాష్ట్రాల్లో 50,50 శాతం మీదనే పెట్టారు. తదుపరి న్యాయపరంగా ఎటువంటి సమస్యలు రాకుండా తెలంగాణ అడ్యైనిప్రైటీవ్ సర్వీసెస్కి అనుమతివ్వడం జరిగింది.

యు.పి.ఎస్.సిసినిల్ సర్వీసెస్కి సంబంధించి, ప్రిలిమ్స్, మెయిన్స్ ఎగ్జమ్స్ ఎటువంటి ఆటంకాలు లేకుండా జరుగుతున్నాయో, అదేవిధంగా తెలంగాణ అడ్యైనిప్రైటీవ్ సర్వీసెసెలో కూడా, ఆ విధంగానే ఎగ్జమ్స్ జరుగుతున్నాయి. యు.పి.ఎస్.సి.లో ప్రిలిమ్స్ రిజట్లో ఉత్తీర్ణత పొందిన అభ్యర్థి పేరును మాత్రమే చూపించబడుతుంది. మార్గులు మాత్రం చూపించబడవు. దీని వల్ల కోర్పుల్లో కేసులు వేసే అవకాశాలు తక్కువగా ఉంటాయి. గ్రూప్-1 ఎంపికలో మనం అనుసరిస్తున్న పద్ధతుల వలన, కోర్పుల్లో కేసులు వేసేందుకు అవకాశం ఉంటోంది. దానివల్ల 7 నుండి 10 సంవత్సరాల వరకు, ఆ నియామకాల ప్రక్రియ అలస్యమయ్యే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి యు.పి.ఎస్.సి. విధానాన్ని మనం కూడా అనుసరిస్తే, 50 వేల మంది అధికారులకు ధైర్యాన్ని, సైర్యాన్ని కల్పించిన వారముతామని చెబుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఉద్యోగ పష్కపాతి గనుక, తెలంగాణ అడ్యైనిప్రైటీవ్ సర్వీసెస్ ఇంట్రుక్యూషన్ చేసి, దాని ద్వారా అధికారులకు పదోన్నతి కల్పించాల్సిందిగా కోరుతూ, జై తెలంగాణ!

శ్రీ డి. రాజేశ్వర్ రావు (నామినేటెడ్):- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడిన తరువాత, ఈ రాష్ట్రప్రజలకు ఒక ఆశ కలిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడితే ఉద్యోగాలు వ్యుత్తి మేము బాగుపడతామని ప్రజలు నమ్మారు. అదేవిధంగా రిక్రూట్ మెంట్ కూడా జరుగుతోంది. టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి. ద్వారా కొంతమంది మహిళా లెక్కరల్ని ఎంపిక చేసుకోవడం జరిగింది. ఇందులో ఎస్.సి., ఎస్.టి. మర్లలకు సంబంధించిన పోస్టులను పురుషులకు కేటాయించి ఎంపిక చేస్తే బాగుంటుంది. అలా చేసినా కూడా ఇంకా మరికొన్ని పోస్టులు ఖాళీగా ఉంటాయి.

మిషన్ క్షేర్వున్:- రాజేశ్వర్ రావు గారూ, ఈ ప్రశ్నకు మీరు చెబుతున్న దానికి ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

శ్రీ డి. రాజేశ్వర్ రావు:- అధ్యక్షా, అంటే, నర్సీన్ మ్యాటర్ గురించి మాటలాడుతున్నారు కాబట్టి సందర్భం వచ్చి ఈ అంశాన్ని తెలుపుతున్నాను. ఈ అంశమై, గౌరవమంత్రి గారికి లెటర్ అందజేస్తాము. ఎన్. సి. మరియు ఎన్. టి. మహిశల పోస్టలు మిగిలితే, పురుషులకు అవకాశం కల్పించుని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. హరీష్ రావు (ఆర్థిక శాఖా మాత్రులు):- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పురాణమ్ సతీష్ గారు ప్రశ్న, సమాధానం రెండింటి గురించి, వారే చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు నేను పెద్దగా చెప్పవలసింది ఏమి లేదు. గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశం గురించి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు మూడు, నాలుగు కమిటీలను అపాయింట్ చేసి పరిశీలన చేయడం జరిగింది. ఇందులో ఒక కమిటీ నివేదిక మాత్రమే వచ్చింది. పి.జి.ఓ.లు, పి.ఎన్.జి.ఓలు రివెన్యూకు సంబంధించిన కమిటీ రిపోర్టు ఇంకా రావల్సి ఉంది. త్వరితగతిన, ఆ కమిటీ రిపోర్టులను తెచ్చించి, ఆ రిపోర్టులు వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం తగిన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. దేశంలో ఉన్న 4, 5 రాష్ట్రాల్లో అడ్డినిష్ట్రెట్ లేబ్లీవ్ నీచేస్తున్నాయి. అక్కడ ఎలాంటి ఫలితాలు వస్తున్నాయి? మన రాష్ట్రాలో అమలు చేసుకోవడం ద్వారా వచ్చే లాభ, నష్టాల మీద ప్రభుత్వం సవివరంగా ఆలోచన చేయడం జరుగుతోంది. మిగితా మూడు కమిటీల రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, నీటన్నింటిని పరిశీలించి తగిన నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని తవరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. అలాగే, గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వర్ రావు గారు అడిగిన అంశాన్ని కూడా రాత పూర్వకంగా పంపిస్తామని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

“జీరో ఎఫ్.ఐ.ఆర్ విధానం”

ప్రశ్న నెం.3594 (4)

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు, ఎం.ఎల్.సి.: - గౌరవ నీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

(అ) అధికార పరిధితో సంబంధం లేకుండా పోలీస్ స్టేషన్లో కేసులు నమోదు చేయడానికి జీరో ఎఫ్.ఐ.ఆర్. వ్యవస్థను రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అంఱతే, దానిని ఏ పద్ధతిలో అవులు చేయడమవుతుంది;

(ఇ) ఈ వ్యవస్థ నుండి పొందే ప్రయోజనాల వివరాలేమిటి;

(ఈ) ఇప్పటివరకు నూతన వ్యవస్థ క్రింద నమోదు చేసిన కేసుల సంఖ్య ఎంత?

గౌరవ నీయులైన హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ మెహముద్ అలీ): - (అ) అవునండీ.

(అ) ఈ వ్యవస్థలో, అధికార పరిధితో సంబంధం లేకుండా ఎన్.పాచ్.బి., జీరో.ఎఫ్.ఐ.ఆర్.ను నమోదు చేయడమవుతుంది. చర్యను ప్రారంభించడమవుతుంది. ఏవైనా అత్యవసర పరిస్థితులు వెయదలైన వాటికి హాజరమవుతుంది మరియు అధికార పరిధి కలిగిన పోలీస్ స్టేషన్లకు దీనిని బదిలీ చేయడమవుతుంది.

(ఇ) ఈ వ్యవస్థ ఎఫ్.ఐ.ఆర్.ను నమోదు చేయడంలో జాప్యాన్‌ని నివారించడమే కాకుండా, సమాచారం ఇచ్చే వారి ఇచ్చిందిని నివారిస్తుంది. ఇది సత్తర చర్యను తీసుకోవడానికి కూడా నీలు కల్పిస్తుంది. అంటే, ప్రాథమిక ద్రౌష్టు చేపట్టడం, బాధితులకు వైద్య సహాయం అందించడం మరియు అవాంచనీయ పరిస్థితులను నివారించడం వంటిని కూడా వుంటాయి.

(ఈ) 7-12-2019 నుండి 16-3-2021 వరకు రాష్ట్ర వ్యవస్థంగా మొత్తం 799 కేసులను నమోదు చేయడమయింది.

JANAB M.S. جناب ایم۔ ایم۔ پر بھاک راؤ (PRABHAKAR RAO LOCAL AUTHORITIES CONSTITUENCY - HYDERABAD) : ہوم فٹر صاحب نے تملو میں جواب دیا ہے میں اردو میں بات کروں گا یہ خوبی ہے کوسل کے لگنا جمنی تہذیب کی آپ نے تملو میں جواب دیا اس لئے میں اردو میں بات کرنا چاہتا ہوں۔ سب سے پہلے چیر میں صاحب کا شکر یہ ادا کرتا ہوں کہ آپ کی صحت ٹھیک نہیں ہے مگر آپ اپنی صحت کے بارے میں کہا، خاص طور پر میں چیف منٹر صاحب کو صفر ایف آئی آر پر مبارکباد دینا چاہتا ہوں کہ انہوں نے بہترین فیصلہ لیا ہے، Zero FIR سے عوام کو کافی سہولت مل رہی ہے۔ پہلے یہاں پر صفر ایف آئی آر کا طریقہ کار نہیں تھا، عوام کافی پریشانیوں سے دو چار ہوا کرتے تھے۔ جب عوام پولیس اسٹیشن جایا کرتی تو ایس۔ ایچ۔ او شکایت قبول نہیں کرتے اور کہتے کہ یہ ان کے دائرے حدود میں نہیں آتا۔ دوسرے پولیس اسٹیشن جانے کے بعد کہا جاتا ہے کہ یہ بھی ان کے دائرے حدود میں نہیں آتا، اسی طرح دیشا کیس میں ہم نے دیکھا کہ یچارے باپ اور بہن دونوں کو ایک پولیس اسٹیشن سے دوسرے پولیس اسٹیشن بھیجا جاتا رہا، ان کو کافی مشکلات کا سامنا کرنا پڑا۔ صفر ایف آئی آر سے عوام کو کافی سہولت ہو گی۔ صاحب چھوٹی سی وضاحت چاہتا ہوں کہ یہ صفر ایف آئی آر آپ کے قانون میں قابل شناخت جرم و ناقابل شناخت جرم ہے۔ صفر ایف آئی آر میں قابل شناخت ہرے جرم میں عصمت رزی، قتل، چوری وغیرہ ہیں، مجھے اس کا کامل علم نہیں ہے۔ Non-Serious Offence and

Non-Cognizable Offence آر میں لینے کے لئے حکومت آگے آرہی ہے یا پھر قابل شناخت کو ہی لیا جا رہا ہے اس پر وضاحت کرنے کی گزارش کرتا ہوں اور صفر ایف آئی آر کے تعلق سے عوام میں شعور بیداری پیدا کرنا ہو گا، کئی لوگوں کو صفر ایف آئی آر کے تعلق سے علم نہیں ہے، تعلیم یافتہ لوگوں کو بھی صفر ایف آئی آر کے بارے میں معلومات نہیں ہیں۔ چیر میں صاحب سے گزارش ہے کہ شعور بیداری پروگرام لگایا جائے اور ہر ایک پولیس اسٹیشن میں ڈسک کا انتظام کیا جائے تاکہ جو بھی پولیس اسٹیشن آئیں گے، اس سے ان کو مدد ملے گی، میں آپ سے گزارش کرتا ہوں کہ یہ ایک بہترین پروگرام ہے، اس تعلق سے عوام میں شعور بیداری پیدا کرنا ضروری ہے، ان چند سوالات پر وضاحت چاہتا ہوں۔ شکر یہ

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం- మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు పైదరాబాద్):- అధ్యక్ష, నేను ఒక న్యాయవాదిని కాబట్టి, ఈ అంశం మీద రియాక్ట్ అవ్యదలచుకున్నాను. జీర్హో ఎఫ్.ఐ.ఆర్. అనేది ఏ జూరినిస్డిక్షన్లో నేరం జరిగినా, మెంట్ నే ఎఫ్.ఐ.ఆర్. నమోదు చేసి, సంబంధిత జూరినిస్డిక్షన్లోని పోలీస్ స్టేషన్లకు ఆ ఎఫ్.ఐ.ఆర్.ను పంపుతారు. మొన్న జరిగిన “దిశ” సంఘటన తరువాత మన రాష్ట్రంలో జీర్హో ఎఫ్.ఐ.ఆర్.ను అమలు చేసినందుకు నేను పోలీసు అధికారులను అభినందిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు గారు కాగ్నిజబుల్, నాన్-కాగ్నిజబుల్ అఫెన్స్ గురించి మాట్లాడారు. అవి ఏమిటంటే, ఒక వ్యక్తి పోలీస్ స్టేషన్కి నేరుగా వచ్చి కంప్యూటర్ చేస్తే, అప్పుడు పోలీసులు ఆ అఫెన్స్ పై వాళ్ళే ఎఫ్.ఐ.ఆర్. నమోదు చేసి దానిని కాగ్నిజబుల్ అఫెన్స్ అంటారు. ఆ విధంగా కాకుండా, ప్రత్యేకంగా సంబంధిత కోర్సు నుండి అనుమతి పొంది ఎఫ్.ఐ.ఆర్. నమోదు

చేసినట్టే, దానిని నాన్-కాగ్జబుల్ అఫెన్స్‌గా పరిగణల్కి తీసుకుంటారు. But defamation కేసులను కాగ్జబుల్ అఫెన్స్‌గా ఎట్టి పరిష్టితుల్లో పరిగణించరాదు. ఇటువంటి కాగ్జబుల్ అఫెన్సులకు ఏదైనా నాన్-కాగ్జబుల్ అఫెన్స్ జోడించినట్టే, అప్పుడు కోర్టు అనుమతి తప్పనిసరిగా తీసుకోవలసిఉంటుంది. దీనిలో కొన్ని అఫెన్స్ కాగ్జబుల్ అఫెన్స్‌గా పెట్టడం జరిగింది. వాటిని నాన్-కాగ్జబుల్ అఫెన్స్‌గా మార్పినట్టే, అప్పుడు ఎఫ్.ఐ.ఆర్ నమోదు ప్రక్రియ సులభతరమవుతుంది. ఈ అంశంపై ఏదైనా అముండ్మెంట్స్ మనం తీసుకువచ్చినట్టే బాగుంటుందని నా సూచన.

10.40
ట.

JANAB MOHAMMED (جانب محمد مودعی)

(MAHMOOD ALI): چیرین صاحب! ..... پر بجا کر صاحب نے بہت ہی اچھی بات کہی، میں یقیناً اس کا خیر مقدم کرتا ہوں، جب کبھی میں اُردو میں بات کرتا ہوں تو تب پر بجا کر صاحب اُردو میں بات کرتے ہیں اور گنگا جمنی تہذیب کی ایک مثال پیش کرتے ہیں۔ تی ایم صاحب نے تانگانے کی تشکیل کے بعد نظم و قانون کو بہترین طریقے سے قابو پایا۔ پہلے بالکل بھی صفر ایف آئی آر کے طریقہ کار پر عمل آوری نہیں ہوا کرتی تھی، حالانکہ اُردو میں درج تو تھا اس کے باوجود اس پرختی سے عمل نہیں کیا جاتا تھا، ہمارے عزت مآب سی ایم صاحب نے تمام اُردویں عہدیداروں کو اس پرختی سے عمل کرنے کی ہدایت دی، ڈی جی پی صاحب نے صفر ایف آئی آر پر عمل کرنے کی بہت کوشش کی۔

جہاں کہیں جرم ہوتا ہے، اُس علاقے کے اطراف کے قریبی پولیس اسٹیشن میں اطلاع کرنے کے بعد فوری تحقیقات کرتے ہوئے، زخمیوں کو ہسپتال منتقل کیا جاتا ہے، بعد ازاں بیانات تلمذند کے جاتے ہیں، کیس کو فوری حل کرتے ہوئے، ابتدائی طبی امداد پہنچانے کے بعد متعلقہ پولیس اسٹیشن کو منتقل کیا جاتا ہے۔

چیرین صاحب رام چندر صاحب نے اچھا سوال کیا، صرف قابل شناخت جرم میں ہی ایف آئی آر کیا جاتا ہے، ناقابل شناخت جرم میں ایف آئی آر نہیں کیا جاتا۔ اگر اس میں کسی اضافہ کی ضرورت ہو تو ڈی جی پی صاحب سے بات کرتے ہوئے پولیس ڈپارٹمنٹ کو مناسب ہدایت دی جائے گی، ہمارا مقصد ایک ہی ہے کہ عوام کی تکالیف کو فوری طور پر حل کیا جائے، اس پر غور کیا جائے گا۔ شکریہ

ప్రైవేట్ విద్యా సంస్థలకు డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయ హోదా
పత్ర నెం. 3523

శ్రీ గంగాధర్ గాడ్ ఉల్లోళ్ల, ఎం.ఎల్.సి.:— గౌరవియులైన విద్యాశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(ఎ) రాష్ట్రంలో “డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయ స్టేట్స్” ను పొందడానికి ప్రయోనేటు విద్యా సంస్థలు అనుసరించే మార్గర్భకాలేమిటి;

(బి) రాష్ట్రంలో నిర్వహిస్తాన్న అట్టి డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయ లు వివరాలేమిటి;

(సి) విద్యార్థులు “డీఎస్ స్టేట్స్” నుండి పొందే ప్రయోజనాల వివరాలేమిటి?

గారమీయులైవిద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. నబితా ఇంద్రారెడ్డి):- (ఎ) 1956, విశ్వవిద్యాలయ గ్రాంట్ క్లీఫ్ చట్టంలో 26వ విభాగంలో గల (ఎఫ్) ఉప-విభాగాలు (జి) భండం క్రింద 2019, యుజిసి (సంస్కలు విశ్వవిద్యాలయాలుగా పరిగణించబడ్డాయి) నిబంధనలను రూపొందించడమయింది.

(బి) మూడు (3) డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయాలు, అవేమంటే;

(i) ఇంటర్వెషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ (ఐఐపి), గచ్చిబోలి, హైదరాబాద్.

(ii) ఐసిఎఫ్ ఎపి ఫౌండేషన్ ఆఫ్ హాయ్ట్ ఎడ్యుకేషన్, హైదరాబాద్.

(iii) చైతన్య (విశ్వవిద్యాలయంగా పరిగణించబడిన), హానుమకొండ, వరంగల్.

మూడు డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయాలు హైదరాబాదులో తమ బ్రాంచ్లను కలిగి ఉన్నాయి, అవేమంటే.

ఎ. గితం విశ్వవిద్యాలయాన్ని వాస్తవంగా అంధపదేశ్ రాష్ట్రంలోని విశాఖపట్టంలో ఏర్పాటు చేయడమయింది. దాని యొక్క బ్రాంచ్ ని హైదరాబాదులో ప్రారంభించడమయింది.

బి. కెంల్ విశ్వవిద్యాలయాన్ని అంధపదేశ్ రాష్ట్రంలోని విజయవాడలో ఏర్పాటు చేయడమయింది. దాని యొక్క బ్రాంచ్ ని హైదరాబాదులో ప్రారంభించడమయింది.

సి. సింబయసిన్ అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయాన్ని మహారాష్ట్రరాష్ట్రంలోని పూణేలో ఏర్పాటు చేయడమయింది. దాని యొక్క బ్రాంచ్ ని హైదరాబాదులో ప్రారంభించడమయింది.

డి. డీఎస్ విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థులకు క్రింది ప్రయోజనాలను అందిస్తుంది.

(i) విద్యానిష్టుక సరళత.

(ii) పరిశ్రమ/మార్కెట్ ఆధారిత పాత్యంశాలు.

(iii) ఇంటర్వెస్/ప్రాజెక్ట్ ఆధారిత కోర్సులు.

శ్రీ గంగాధర్ గాడ్ ఉల్లోళ్ల (శాసనసభనియోజకవర్గం):- అధ్యక్ష, ఈ రోజు మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ మరియు ప్రవేట డీఎస్ యూనివర్సిటీలు ఉన్నాయి. ఈ యూనివర్సిటీల్లో అడ్డిషన్ పరంగా ఏ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారో తమరి ద్వారా మంత్రి గారు తెలియజేయలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా, తెలంగాణ రాష్ట్రవిద్యార్థులకు రిజర్వేషన్ శాతం ఎంత? ఫీజులు ఎక్కువ వసూలు చేస్తున్నారని విద్యార్థులు అంటున్నారు. ఆ మాట వాస్తవమేనా అనే విషయాలను తెలుపవల్సిందిగా తవారి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రామ (స్థానికసంస్థలు - కరీంనగర్):- అధ్యక్ష, ఇతర రాష్ట్రాల్లో ఉన్న డీఎస్ యూనివర్సిటీలకు సంబంధించిన బ్రాంఅలను మన రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేసినట్లుగా మంత్రిగారు తెలిపారు. గితం యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన బ్రాం కూడా ఒకటి మన దగ్గర ఏర్పాటు చేశారు. గితం యూనివర్సిటీలో ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసుకున్న విద్యార్థులు ఇతర యూనివర్సిటీల్లో యంచినికి అప్పె చేసుకున్నట్లే వాటిని రిజెక్ట్ చేశారు. డీఎస్ యూనివర్సిటీలను యుజిసి అప్రావల్ లేకుండా పెట్టడానికి లేదని, అందుకే రిజెక్ట్ చేశామని అన్నారు. ఆ రకంగా యుజిసి మరియు ఎన్.ఎ.ఎ.సి అప్రావల్ లేకుండా నడుపుతున్న యూనివర్సిటీల మీద ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నారా తెలియజేయవల్సిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ):- అధ్యక్ష, డీఎస్ యూనివర్సిటీలను పెట్టి మంచి విద్యను అందిస్తామనే మాట చెప్పి, వారు వ్యాపారం చేసుకొని సర్టిఫికెట్లను కూడా అమ్ముకునే అవకాశం ఉండా? లేదా, వారి ఇష్టముసారంగా వ్యాపారం చేసుకొని సర్టిఫికెట్లను కూడా అమ్ముకునే అవకాశం ఉండా అనే విషయం పై సృష్టతనివ్యాలని తమ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి (విద్యాశాఖా మాత్రములు):- అధ్యక్షు, యూనివర్సిటీ గ్రాంట్ క్లీపణ్ నిబంధనల ప్రకారమే డీఎస్ యూనివర్సిటీలను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఇతర యూనివర్సిటీలు కర్ణాక్రాండి విద్యాప్రమాణాలు పాటిస్తున్న వారికి యు.జి.సి గుర్తింపునిస్తుందని గారు సభకు తెలియజేస్తున్నాను. NAAC అనుమతి ఉండి 'ఏ' గ్రేడ్ కలిగిన అటనామన్ విద్యాసంస్థలకే డీఎస్ యూనివర్సిటీగా గుర్తింపు లభిస్తుంది. దానికి కూడా జాతీయ ర్యాంకింగ్ లో 100 లోపు ఉండాలి. ఆ యూనివర్సిటీలో రెండు వేల మంది విద్యార్థులు, వంద మంది అధ్యాపకులు ఉండాలి. కనీసం ఐదు పి.జి. కోర్సులైన ఉండాలి. ఇలాంటి కొన్ని నార్స్‌ను తీసుకొని NAAC అనుమతి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. యూనివర్సిటీలోనే సాంతంగా గవర్నర్ బాటీ కలిగి ప్రభుత్వంతో సంబంధం లేకుండా సాంత నిర్ణయాలు తీసుకోవడానికి వారికి అవకాశముంటుంది. విశ్వవిద్యాలయాల్లో సాంతకోర్సులను, సాంత పద్ధతులను రూపొందించుకొనే స్వయం ప్రతిపత్తిని డీవ్స్ యూనివర్సిటీలు కలిగి ఉంటాయి. ఇతర యూనివర్సిటీలకు సంబంధించిన అఫీలియేషన్ కోర్సులు కాకుండా సాంతకోర్సులను వారు నిర్ణయించుకొని ఏర్పాటు చేసుకునే అవకాశముంటుంది. మారుతున్న కాల పరిస్థితులకు అనుగుణంగా, సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీలో వస్తున్న మార్పులు, మార్కెట్ లో డిమాండ్ ఉన్న కోర్సులకు అనుగుణంగా మైప్రణ్యాన్ని అందించే కోర్సులను ఎప్పటిక్కప్పుడు ప్రవేశపెట్టే అవకాశముంటుంది. ఇలా చాలా విశ్వవిద్యాలయాల్లో అత్యస్తుత సదుపాయాలతో ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా ఇన్ విదేశీ యూనివర్సిటీలతో అనుసంధానం కలిగి ఉంటాయి. దేశంలో పేరొందిన ప్రముఖ కంపెనీలతో టైప్ పెట్టుకొని విద్యార్థులకు ఇంటర్వెన్షన్ అందజేస్తారు. విద్యార్థులు తమ సామర్థ్యానికి అనుగుణంగా కోర్సులను ఎంపిక చేసుకునే అవకాశముంటుంది. అదేకాకుండా, మారుతున్న వ్యాపారపరిశ్రామికరంగం, మార్కెట్లో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి విద్యార్థులు తమ మైప్రణ్యాన్ని పెంచుకొని

కొత్త మార్గాలను అన్వేషించుకునే అవకాశముంటుంది. యునివర్సిటీలు టెక్నాలజీ ఆధారిత అవకాశాలను కూడా కల్పిస్తున్నాయి.

గారవ సభ్యులు అడిగినట్లుగా డీఎస్ యూనివర్సిటీలకు సంబంధించి యుజిసి నామ్స్ ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వ కంట్రోల్ లో నడిపిస్తుంటారు. డీఎస్ యూనివర్సిటీలలో చేరాలని అనుకునే వారికి మార్కెట్ లో కొంత ఇబ్బంది ఉండి, పక్కరాష్ట్రాలకు షెళ్లిపోతున్నారని తెలిసి గారవ ముఖ్యమంత్రి గారు యు.జి.సి. నార్స్ ప్రకారం డీఎస్ యూనివర్సిటీలను ఏర్పాటు చేయలని అనుకున్నారు. గారవ సభ్యులు తెలిపినట్లుగా ఇబ్బందులు ఏర్పడుకుండా ఉండాలంటే మన రాష్ట్రంలో కూడా పరిశీలించండి అన్నప్పుడు ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీల యాక్ట్ తీసుకొచ్చి, డీఎస్ యూనివర్సిటీల ఏర్పాటుకు కొంత అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. డీఎస్ యూనివర్సిటీలో మన ప్రభుత్వం తరపున నామిని ఉండటానికి అవకాశం లేదు. అదే ప్రైవేట్ యూనివర్సిటీలైనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నామిని ఉంటారు. ఫీజులు పెంచినా, ఇబ్బందులు ఎదురైనా ప్రభుత్వం స్వందించడానికి అవకాశముంటుంది. గారవ సభ్యులు తెలియజేసినట్లుగా భ్రాంల ఏర్పాటులో గీతం యూనివర్సిటీ గురించి చెప్పిన విషయాన్ని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాం. ఎం.బి.ఎ కోర్సులు కావాలంటే A.I.C.T.E అప్రావుల్ కలిగి ఉండాలి. త్వరుకుండా పరిశీలించి చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

విద్యుత్తు చార్టీల పెంపు

పత్ర నెం. 3618

సర్వ శ్రీ సయ్యద్ అమీనుల్ హసన్ జాఫ్రీ, మీర్జా రియాజ్ ఉల్ హసన్ ఎఫిండి, ఎం.ఎల్.సి.లు:- గారవీయులైన ఇంధన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- (ఎ) రాష్ట్రంలో విద్యుత్తు టారిఫ్సు పెంచాలని ఉధేశిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- (బి) డిసౌంలు టారిఫ్సు పెంపు ప్రతిపాదనలను ఇ.ఆర్.సి.కి సమర్పించిన విషయం వాస్తవమేనా;

ನಿ) ಅಯ್ಯತೆ, ಅ ವಿವರಾಲು ಏಮಿಯಿ;

డి) డొర్మల ప్రస్తుత బుణ్యాలు, రాష్ట్రప్రభుత్వం వాటికి సమకూరుస్తూ బడ్డట్టు మర్దతు నివర్తేమిటి?

గౌరవనీయులైన ఇంధన శాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. జగద్దీప్)
 రెడ్డి):- (ఎ) తెలంగాణ డిస్టోర్ల 2021-22 సంవత్సరానికి
 మొత్తం వార్డుక ఆదాయ ఆవశ్యకతను (ఎఆర్ఆర్లు)
 తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎలక్ట్రిసిటీ రెగ్యులేటరీ కమీషను
 (పీఎస్ఎలర్స్) కు త్వరలో దాఖలు చేయడమన్నతుంది.

(ಬಿ) ಲೇದಂಡ್.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్తమం కాదు.

(డ) (i) 31-03-2020 వరకు డిస్ట్రిక్టులకు ప్రస్తుతమును మొత్తం రుణాలు రూ.2890.27 కోట్లు.

(ii) 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరపు బడ్జెట్‌లో నిద్యతీర్ణంగానికి తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం రూ.10,000 కోట్లను సమకూర్చింది.

10.50
.
.

JANAB SYED AMINUL حسن جعفری (
HASAN JAFRI, LOCAL AUTHORITIES

نئر صاحب نے کہا ہے کہ بر قی شرح میں اضافہ پر غور و خص نہیں کیا جا رہا ہے اور ڈسکامس نے ابھی تک اے آر آر فائل نہیں کیا، ڈسپر تک ان کو فائل کرنا پڑتا ہے، ڈسپر یا جنوری تک داخل کی جاتی ہے، اس بعد اس کی سماعت ہونے کے بعد ریگولیٹری کمیشن شرح (ثریف) کے تعین کا حکم دیتا ہے اس میں یہ ہو رہا ہے کہ کئی مرتبہ بھی 19-2018 میں ڈسکامس

نے فائیلنگ نہیں کی گئی، جو ریگولیٹری کمیشن بنایا گیا ہے، اس کا مقصد بر قی شرح میں اضافہ ہونا چاہئے یا نہیں اور ڈسکامس کے ضروریات کیا ہیں، ان کی مالیاتی حالت کیسی ہے اور وہ شرح میں اضافہ کرنا چاہتے ہیں یا نہیں، اگر اس میں آپ تاخیر کرتے رہیں اور اس میں اضافہ نہیں کرنا چاہتے ہیں تو اے آر آر کے ضروریات کے حساب سے آپ کو شرح میں اضافہ کرنے کی ضرورت نہیں ہے، تو آپ بروقت اسے داخل کروادیں، اس سے ایک چیز یہ ہو گی کہ عوام البحضن میں نہیں رہے گی، عوام کو ہمیشہ جب کبھی ریاستی مالی خسارہ کی بات آتی ہے، اس کے روپرنس میدیا میں آتیں ہیں کہ بر قی شرح میں اضافہ کیا جائے گا، آرٹی سی پیز میں اضافہ ہو گایا پھر لیکس کی قیتوں میں اضافہ کیا جائے گا۔

دوسری چیز یہ ہے کہ ڈیتھر پوزیشن اور اس کے اعداد و شمار میں ڈسکامس کو 31 مارچ 2020 تک دیئے ہیں، موجودہ سال ڈسکامس کا پوزیشن ہے۔

اور ایک چیز یہ ہے کہ جب کووڈ آیا، لاک ڈاؤن کیا گیا، اس وقت دو ماہ لاک ڈاؤن رہا، اس میں پاور بلنڈر تمام صارفین کو دو گئے، تیگنے آئے، اس کے بعد کئی ایک مرتبہ مطالبہ کیا گیا کہ عوام اور ہماری پارٹی کی جانب سے مطالبہ کیا گیا کہ آپ اس میں کچھ رعایت دیں،

کیونکہ عوام کو پہلے ہی لاک ڈاؤن میں پریشانی جھیلنی پڑھی ہے،
انہیں مالی بحران سے گزرنا پڑا، اگر انہیں دو گناہیا تکنا پاور بل آیا تو وہ
کس طرح ادا کریں گے؟

اس مسئلہ پر گورنر کے خطبہ تحریک تشكیر پر بحث ہو رہی تھی تو
ہماری پارٹی کی طرف سے آمبلی میں اس کو اٹھایا گیا تو چیف منیر
صاحب نے یہ کہا ہے کہ آپ کو (وزیر برلن کی طرف اشارہ کرتے
ہوئے) بدایت دیں گے اس کے تعلق سے کیا کچھ کرنا ہے۔

تو میں آپ سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ اس تعلق سے آپ کیا
کہیں گے؟ شکریہ

شی. جی. جگدیش رئڑی (విద్యుత్తు శాఖామాత్యులు):-

అధ్యక్ష, ఏ.ఆర్.ఆర్.కి సంబంధించి గౌరవనభ్యులు ప్రశ్న
అడి గారు. త్వరలోనే ఏ.ఆర్.ఆర్.లు సబైట్
చేయబోతున్నాము. టారిఫ్ రివైజ్ చెయ్యాలనుకుంటే
తప్పకుండా చేసి తీరాలి. మేము ఇంత కాలం టారిఫ్ రివైజ్
చేయాలనుకోలేదు కాబట్టి చెయ్యేలేదు. మాకు ఇబ్బంది
ఏమి రాలేదు. కోవిడ్ సందర్భంలో బిల్లులు ఎక్కువగా
ఘట్యాయని గౌరవనభ్యులు అన్నారు. అది పూర్తిగా అవాస్తవం.
వాస్తవానికి, కోవిడ్ సమయంలో మా ఆదాయం తగ్గింది.
రెండు దీసమ్మేళ్తో కలిపి దాదాపు నాలుగు వేల కోట్ల
రూపాయల ఆదాయం తగ్గింది. భారతదేశంలో, ఏ రాష్ట్రంలో
ఇవ్వనటువంటి సేవలు, తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇస్తున్న
విషయం మీకు తెలుసు. విద్యుత్ రంగంలో తెలంగాణ
ప్రభుత్వం సాధించిన విజయం ఎంత గొప్పదో గౌరవ

నభ్యులకి, ప్రజలకి తెలుసు. ప్రత్యేకించి, ఆ సందర్భంలో
కొంతమంది, కావాలని, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి విద్యుత్
రంగంతో మంచి పేరు మస్తండని, విద్యుత్ రంగవిజయంతో
ప్రజలందరూ సంతోషంగా ఉన్నారని, కేసీఆర్ గారి
నాయకత్వంలో ప్రజలు విశ్వాసంతో ముందుకు వెళ్తున్నారని
ఎక్కడో ఒక చోట ఈ ప్రభుత్వాన్ని బద్దం చెయ్యాలనే
దురుద్దేశంతో ఆ విధంగా పుట్టించారు. ఎప్పుడో ఒక సారి
టెక్నికల్గా ఒక సున్నా ఎక్కువ పడడంతో రూ. 1900/-
రావలసిన బిల్లు రూ. 19000/- వచ్చింది. వేలు ఉండులసిన
చోట లక్షలు రావడం అది అబ్బార్జుల్గా జరిగిన పారపాటు,
టెక్నికల్గా జరిగిన మిస్టేక్ అని తెలుసు. అట్లాంటివి ఎక్కడిక్కడ
సరిచేస్తారు. ఉదాహరణకి నల్గొండ పట్టణంలోనే ఒక్కరూం
ఉన్న ఇంటికి పంతోమ్మిది లక్షల రూపాయల కరంట్ బిల్
వచ్చిందిని పేపర్లో వచ్చింది. దానికి అంత రాద్దాంతం
అవసరం లేదు. ఏ.శ.నే వచ్చి దానిని సరిచేసాడు. టెక్నికల్గా
తప్పు వచ్చింది, బిల్లుని మెస్టులో కొడతాడు కాబట్టి పారపాటు
జరిగి ఉంటుంది, బిల్లింగ్ చేసే పిల్లలు మారుతుంటారు
కాబట్టి మిస్టేక్ జరిగిందని చెప్పాడు. బిల్ సరి చేస్తామని
సరిచేసాకా, రూ. 1900/- వచ్చింది. బిల్ పే చేసాక, డబ్బు
తీసుకొని వెళ్లాడు. ఈ విధంగా వచ్చిన వాటిని మీడియాలో
పెద్దగా చేసి చూపించి ప్రభుత్వాన్ని బద్దం చేసే ప్రయత్నం
చేసి, ప్రజలలో క్షేమపూర్వేజన్ క్రియేట్ చేసే ప్రయత్నం చేశారు.
టారిఫ్ పెంచేస్తున్నారు, ఆర్టీసి ఛార్జీలు పెంచుతున్నారని
మీడియాలో వార్తలు వస్తున్నాయని జాప్పి గారు అన్నారు.
ఈ విధంగా గందరగోళం సృష్టించే వార్తలు వస్తున్నాయి.
వాటిని నమ్మివలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఆ విధంగా
పెంచాలని నిర్ణయిస్తే భాజాప్తాగా చెబుతుంది. బహిరంగంగా
అందరికీ తెలుసుంది. నెట్ డే సుండో, నెట్ మంథ్ సుండో
వసూళ్లు చేయాలి అధ్యక్షా. దాంట్లో దాచిపెట్టడానికి ఏమీ
ఉండదు. ఈ మధ్య కాలంలో మనం చూస్తున్నాము.
వూడీ యా హౌస్ లలలో చాలా వుందికి చాలా
ఉద్దేశాలుంటాయి. కొన్ని సార్లు వార్తలు, వార్తల్లాగ రావు.
వారి పూర్వానికి వార్తల్లాగమీడియా మిత్రులు రాస్తారు. కాబట్టి
దాని గురించి ఎవరూ ఆందోళన చెందులసిన అవసరం లేదు.

ఏం చెయ్యాలన్నా ఈ ప్రభుత్వం పారదర్శకంగా చేస్తుంది. మాతెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏది చేసినా, ప్రజలకు చెప్పి చేస్తాము. ఏం చేస్తామో అదే చెబుతాము తప్ప ఇంకోకటి ఈ ప్రభుత్వంలో ఉండదు. కాబట్టి ఎవరో స్పృష్టించిన వార్తలకు గందరగోళం చెందవలసిన అవసరం లేదు. ఏం చేసినా ఈ ప్రభుత్వం, ఈ రాష్ట్ర ప్రజల మంచి కోసమే చేస్తుంది అన్న విషయం రాష్ట్ర ప్రజలందరికి తెలుసు. కోసార్ గారి పట్ల ఆ విశ్వాసం అందరికి ఉంది. ఇటువంటి గందరగోళ వార్తలకి సభ్యులెవరూ అందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ఈ విషయంలో ప్రస్తుతానికి, ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి ఆలోచన లేదని తవంకి తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- ప్రశ్నాత్రాల సమయం ముగిసింది. ఇప్పుడు ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు తీసుకుండాం.

ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ తేరా చిన్నపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముందుగా గౌరవ వుఖ్యవంతి గారికి నా ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, ఆరోగ్య తెలంగాణ సాధన కోసం ఈ బడ్జెట్లో రూ.6295/- కోట్లుకేళాయించినందుకు వారికినా హృదయపూర్వక నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను. నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్ట్కి ప్రపంచంలోనే ప్రత్యేకత ఉంది. నాగార్జునసాగర్ లెఫ్ట్, రైట్ కెనార్ ద్వారా దాదాపు ఇరవై అయిదు లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందుతోంది.

నాగార్జునసాగర్ ద్వారా నిర్మించేటప్పుడు, ఆ కూలీలకు, ఉద్యోగస్థులకు, చికిత్స నిమిత్తం వంద పడకల ఆసుపత్రిని వారి భార్య అయిన కమలా నెహూ గారి పేరు మీద నిర్మించారు. అది శిథిలమైన తరువాత, మన ప్రభుత్వం, నాబార్డ్ నిధుల నుండి రూ.18 కోట్లతో, కొత్త బిల్డింగ్సి, జూలై 15, 2019 న, వైద్య ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ఇనాగరీట్ చేశారు. దానికి అనుబంధంగా ఇదివరకూ నర్సింగ్ కాలేజి ఉండేది. ఆ చుట్టూపక్కల 20-30 తాండూలు ఇప్పుడు గ్రామపంచాయతీలయ్యాయి. పదవ తరగతి, ఇంటర్వీడియేట్, అండర్ గ్రాడ్యూయేట్ చదువుకున్న చాలా మంది గిరిజన ఆడమీల్లలు అక్కడ ఉన్నారు. వారి కోసం

ఆ నర్సింగ్ స్కూల్సు మళ్ళీ స్టార్ట్ చేస్తే బాగుంటుంది. వాళ్లకి ఉపాధి కల్పించినట్లు ఉంటుంది. హైదరాబాద్లో చాలా కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులున్నాయి. కేరళ నుండి, ఇతర రాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన నర్సులు అక్కడ పనిచేస్తున్నారు. వారికి బదులు మనవియలో ఉన్న పిల్లలకి అవకాశం ఇస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. కమలా నెహూ ఆసుపత్రికి అనుబంధంగా ఒకఫిజియోథెరపీ సెంటర్ పెడిటే బాగుంటుంది. డయాలసిస్ సెంటర్ కూడా పెడిటే బాగుంటుంది. అక్కడ ఎక్స్‌ప్రెస్ మెంట్ కూడా లేదు. పూర్తి స్థాయిలో దాన్ని నిర్వహిస్తే బాగుంటుంది. అక్కడ ఎక్స్‌ప్రెస్ డాక్టర్ లేదు. పూర్తి స్థాయిలో నిర్వహా జరగడం లేదు. వంద పడకల ఆసుపత్రి మాత్రం బ్రహ్మాదంగా ఉంది. చాలా అద్భుతమైన ఆసుపత్రి అది. దానిని పూర్తి స్థాయిలో నిర్వహించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. జగదీశ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నా దృష్టికి తీసుకొచ్చిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా దానిని పరిశీలిస్తాము.

11.00 | 2. శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, కోవిడ్ ఇంకారణాంగా ఆర్థిక సంక్లోభం ఏర్పడడంతో, పలు ప్రివేటు సూక్షులు, కాలేజీలు వంటి ఎన్నో ఇన్స్టిట్యూషన్లలో మరియు చిన్న చిన్న ఇండస్ట్రీలలో పనిచేస్తున్న చాలా మందిని ఉద్యోగాల నుండి తీసివేయడం జరిగింది. దానితో వారు నిరుద్యోగులుగా వారిన పరిస్థితి నెలకొంది. మళ్ళీ ఇప్పుడిప్పుడే సూక్షులు, కాలేజీలు ప్రారంభమౌతున్న సందర్భంగా కొంత మందిని తిరిగి తీసుకున్నారు. ఇంకా తమ ఉద్యోగాలను తిరిగి పొందని వారు కూడా వేలాదిమంది ఉన్నారు. వారి జ్ఞమ దోషిడితో ఎదిగిన అటువంటి ప్రివేటు సూక్షులు, ప్రైవేటు కాలేజీలు ఉద్యోగాల్లోకి తిరిగి తీసుకొనటువంటి వారి గురించి కూడా పట్టించుకోవలసిన అవసరమున్నది. కరోనా కారణాంగా తమ ఉద్యోగాలను కోల్పోయినటువంటి వారికి ఉద్యోగభద్రతను కల్పించే దిశగా చర్యలు తీసుకోనేవిధంగా ఆయ్ ప్రివేటు ఇన్స్టిట్యూషన్లకు డైరెక్ట్ ఇవ్వాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కరోనా

కారణంగా ఉద్యోగాలు పోయి, తిరిగి పొందలేనటువంటి వారికి ఏదైనా పైనాస్సియల్ సెక్యూరిటీని గానీ, జాబ్ సెక్యూరిటీని గానీ ప్రావైడ్ చేసే దిశగా తగిన ఆలోచనలు చేస్తే బాగుంటుందని నేను ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

3. శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకర్మం - మహాబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు పైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, రెసిడెన్షన్లు స్టాప్టుటీల్లో, మొడల్ స్కూళ్లలో, కె.జి.బి.వి.లలో, ఇంటర్వీడియట్ ఎడ్యుకేషన్ మరియు హాయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ యూనివరిటీల్లో వేలాదిమంది కాంట్రాక్ట్ ఉపాధ్యాయులు, అధ్యాపకులు పనిచేస్తున్నారు. వీళ్లనందరినీ రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని మన గౌరవముఖ్యమంటి గారు తెలంగాణ ఉద్యమం సమయంలో మాట ఇచ్చారు. ఆ మాట ప్రకారం రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి వారు ముందుకు వచ్చినపుటికీ, కొన్ని న్యాయపరమైన చిక్కుల కారణంగా వాళ్లను రెగ్యులరైజ్ చేయలేకపోయారనే విషయం వాస్తవం. ఈవిధంగా కాంట్రాక్ట్ ఉపాధ్యాయులుగా, అధ్యాపకులుగా పనిచేస్తున్న వారిలో చాలా మంది ఏజెబ్సర్ అయినటువంటి వాళ్లున్నారు. అంటే, వాళ్లు ఇంకో ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించే అవకాశమే లేదు. కాబట్టి, వారికి రిటైర్మెంట్ వయస్సు వచ్చే వరకు, వారికి మినిమమ్ పే ఇస్తూ, అదే ఉద్యోగాలలో వారిని కొనసాగించగిలిగితే, వారికి ఉద్యోగ భద్రత కలుగుతుంది కాబట్టి, వారి కుటుంబాలను ఆదుకున్నట్లు అవుతుంది కాబట్టి, తగు విధమైన చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు జనార్థన్ రెడ్డిగారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాం.

4. శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణ రావు (స్థానికసంస్థలు - కరీంవగర్):- అధ్యక్షా, ఆర్.డబ్బుల్.ఎన్. డిపార్ట్మెంట్ వారు మిపన్ భగీరథ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టినప్పుడు 2015 సంవత్సరంలో 662 మందిని వర్క్ ఇన్స్పెక్టర్స్గా, 47 మందిని

జూనియర్ అసిస్టంట్స్గా అవుట్ సోర్పింగ్ పద్ధతిలో నియమించుకోవడం జరిగింది. వీరందరూ కూడా సివిల్ ఇంజీనీరింగ్ గ్రాడ్యూయేట్స్. వీరందరినీ ఆరోజు రోఫ్సర్ పాయింట్ మరియు రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ప్రాతిపదికన పెల్స్ చేయడం జరిగింది. ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకమైనటువంటి మిపన్ భగీరథ ప్రాజెక్టులో వీరు దాదాపు ఐదు సంవత్సరాలు పని చేసి, వారి యొక్క సేవలను అందించి, ఆ ప్రాజెక్టు విజయవంతం కావడానికి కృషి చేశారు. అయితే గత సంవత్సరం కరోనా సమయంలో 30.6.2020 తేదీనాడు 'మీరు అవసరం లేదు, Not required' అని చెప్పి వీరందరినీ ఉద్యోగాల నుండి తొలగించడం జరిగింది. అప్పటి నుండి దాదాపు తొమ్మిది నెలలుగా ఎలాంటి ఉద్యోగం గానీ, ఉపాధిగానీ లేక నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ప్రస్తుతం జలవనరుల శాఖల ఐ & సిపిడిలో 535 వర్క్ ఇన్స్పెక్టర్స్ నియమకాలు జరగబోతున్నాయి. ఈ సందర్భంలో వీరు గతంలో చేసిన సేవలను, కృషిపీ గుర్తించి ప్రస్తుత ఈ నియామకాలలో వీరికి ప్రాధాన్యతను ఇచ్చి, వీరిని నియమించాలని వారు కోరుతున్నారు. వారి యొక్క రిక్ము తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీజి.జగదీశరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నారదాను లక్ష్మణ రావు గారు నా దృష్టికి తీసుకువచ్చిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

5. శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానికసంస్థలు - పైదరాబాద్):- అధ్యక్షా, ధన్యవాదాలు. ఇటీవల ప్రభుత్వం 5 ప్రైవేట్ యూనివరిటీలకు అనుమతినిచ్చింది. వాళ్లందరూ సహజంగానే ఇంజనీరింగ్, మెడికల్ కళాశాలలపై దృష్టిసారిస్తున్నారు. కానీ, మన రాష్ట్రంలో స్కూల్ డెవలప్మెంట్ కోసం ప్రత్యేకించి ఒక యూనివరిటీ గానీ, ఒక ఆర్గానిజేషన్ గానీ లేదు. అయితే, ఇటీవలి కాలంలో నేపస్ట ఇన్స్పెక్టుర్యాట్ ఆఫ్ కన్ఫ్రెక్షన్ మేనేజెమెంట్ అండ్ రిసర్చ్ అనేది one of the reputed institute. స్కూల్ డెవలప్మెంట్ ఫీల్డ్లలో వీరికి 25 సంవత్సరాల అనుభవం ఉంది. వీరికి డిలీలో మరియు కొన్ని ఇతర ప్రాంతాల్లో యునివరిటీలున్నాయి. స్కూల్ డెవలప్మెంట్

యూనివర్సిటీని మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కూడా ఏర్పాటు చేసేందుకు వారు కూడా ముందుకొన్నారు. ముఖ్యంగా Construction and infrastructure Development related university with 100% placement. ఇలాంటి యూనివర్సిటీలు మన రాష్ట్రంలో ఉంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర బిడ్డలకు ఎంతో లాభం చేకూరుతుంది. This is one of the best Universities. కాబట్టి, తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇలాంటి reputed Universities ఏర్పాటుకు ఎక్కపడ్డ కమిటీ, సబ్కమిటీలు ఫైవరబుల్గా ఉన్నాయి. మీరు త్వరగా విటిపై యాక్షన్ తీసుకొని, ఈ ఎకడమీక్ ఇయర్ 2021-22 లో పెడితే, మన పిల్లలకు లాభం చేకూరుతుంది కాబట్టి, త్వరలోనే అనుమతిచ్చి, యూనివర్సిటీని ఏర్పాటుకు చర్యలు చేపట్టిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు ప్రభాకర్ రావు గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ అంశాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

మిషన్ చైర్‌న్స్:- ఇప్పుడు పిటిషన్..

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సింహరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాదోక్ స్పెషపర్ మెస్ట్ ఉంది.

మిషన్ చైర్‌న్స్:- సరే, మాటలాడండి.

6. శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సింహరెడ్డి:- తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2015వ సంవత్సరం మంచి 3లక్షల రెగ్యాలర్ ఉద్యోగులు మరియు 1పాఠ్యాయులు; 2.5 లక్షల ప్రైగా పెన్సనరల్లు మరియు 40వేల మంది జర్నలిస్టులకు కలిపి ఇ.జె.పాచ.ఎస్. అంటే, ఉద్యోగ, జర్నలిస్ట్ హార్ట్ స్ట్రీట్ నీముని అమలు చేస్తున్నారు. మోడల్ స్కూళ్ళు, 5 రకాల రెసిడెన్షనల్ స్కూళ్ళలో కాంట్రాక్ట్ పద్ధతిలో వని చేస్తున్న అధ్యాపకులున్నారు. వీరందరిని కలిపి చూసినా, వీరి సంఖ్య 50వేలకు మించదు. దాదాపు 6.5 లక్షల మందికి హార్ట్ స్ట్రీట్ అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని ఈ 50వేల మందికి కూడా వర్తింప చేయాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు నర్సింహరెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

మిషన్ చైర్‌న్స్:- ఇప్పుడు పిటిషన్. చిన్నప రెడ్డి గారూ, పిటిషన్

1. శ్రీ తేరా చిన్నప రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాగార్జున సాగర్ నియోజకవర్గంలోని అన్ని మండలాలలో ఉన్న పి.పాచ.సి.లను సక్రమంగా నిర్వహించడం లేదు. తగిన సిబ్బంది లేరు, డ్యాక్టర్లు లేరు, మందులు లేవు, అషరమైన ఎక్కువేమెంట్ లేదు. ఆయా పాచ.ఎ.డి.లు నాకు పంచించిన రిక్వెర్మెంట్సు తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి అందజేస్తున్నాను. పి.పాచ.సి.లను సంపూర్ణస్థాయిలో నిర్వహించేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవ చైర్‌న్స్కు అందజేయడం జరిగింది)

MR.CHAIRMAN:- Now, Adjournment Motion. N. Rama Chandra Rao garu, regarding the need to discuss....

2. శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సింహరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాదోక్ పిటిషన్ ఉంది.

మిషన్ చైర్‌న్స్:- మీరు పిటిషన్ ఇవ్వదలచుకున్న విషయమై అధికారులకు ముందుగానే లాతపూర్వకంగా సమాచారం ఇవ్వాలి. ఇంతకుముందు స్పెషల్ మెస్ట్ విషయంలో కూడా మీరు లాతపూర్వకంగా సమాచారం ఇవ్వాలేదు.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సింహరెడ్డి:- సార్, నేను ఓర్లోగా చెప్పాను.

మిషన్ చైర్‌న్స్:- మీరు ఓర్లోగా చెప్పే కుదరదు. మీరు written request ఇవ్వాలి. ఇక్కొదఱ మీరు ముందుగా రిప్రజెంట్ చేస్తేనేను allow చేస్తాను. Otherwise, I won't allow on oral request. okay, proceed. This is the last excuse for you.

శ్రీ అలుగుబెల్లి నర్సింహరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సిపిఎస్-కాంట్రిబ్యూటరీ పెన్సన్ స్ట్రీటుని కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలు చేసిన తరువాతనే ఇక్కడ రాష్ట్రంలో కూడా అమలు చేశారు.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

కానీ, 2004వ సంవత్సరం కంటే ముందు ఉద్దేశ్య ప్రక్రియ ప్రారంభమై, సీపిఎస్ అమలులోకి వచ్చిన తరువాత వారి నియమకం జరిగినప్పటికీ, ముందుగానే ఉద్దేశ్య ప్రక్రియ ప్రారంభమైనందునప్పుడు వారందరికి పాత పెష్టునిధానాన్ని అమలు చేయవలసిందిగా ఉత్తర్వులను కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా 2003 డిస్ట్రిక్టు ప్రక్రియ సీపిఎస్ రాకముందే ప్రారంభమైంది. కానీ, వారి నియమకాలు మాత్రం 2005లో జరిగాయి. సీపిఎస్ రాకముందే 2003 డిస్ట్రిక్టు ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది కాబట్టి, వారికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినట్లుగా పాత పెష్టునిధానాన్ని వర్తింపజేస్తున్నట్లుగా ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ తమరి ద్వారా పిటిషన్ ను సమర్పిస్తున్నాను.

(పిటిషన్ ను గౌరవ చైర్‌నుకు అందజేయడం జరిగింది)

11.10 | ADJOURNMENT MOTIONS

ఎం. **MR. CHAIRMAN:-** Today, I have received two Adjournment Motion Notices.

The first Adjournment Motion given notice of by Sri N.Ramachandra Rao regarding the need to discuss on Law & Order situation, which is being worsened in the State resulting in the murder of Advocates Sri Gattu Vaman Rao and his spouse Smt. P.V.Nagamani and also attacks on political leaders, has been disallowed.

The second and the last Adjournment Motion given notice of by Sri Alugubelli Narsi Reddy, regarding the need to discuss on non-payment of salaries to the Teachers, who are working in the Private Schools in the State and also collecting extra fee from the Students, has also been disallowed.

MR. CHAIRMAN: Now, the House is adjourned for Tea Break for 15 Minutes.

(Then, the House adjourned for Tea Break at 11-11 A.M.)

11.30 | (స్వల్ప తేనిటి విరామానంతరం సభ ఉ. 11.35

ఎం. గంటలకు తిరిగి ప్రారంభమైంది. గౌరవ చైర్‌ను అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

మిస్టర్ చైర్‌న్: - 2021 - 2022 సంవత్సరానికి గాను, వార్షిక ఆదాయ వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) సాధారణ చర్చపై సయ్యద్ అమినుల్ హసన్ జాఫ్రీ గారిని మాట్లాడువలసిందిగా కోరుతున్నాను.

11.40 |
ఎ.

JANAB SYED AMINUL HASAN JAFRI, LOCAL AUTHORITIES CONSTITUENCY : (HYDERABAD
صاحب! ..... میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں کہ آپ نے مجھے بات کرنے کا موقع دیا۔

چند چیزوں پر بات کرنا چاہتا ہوں تھیں اس مفسر صاحب نے ایک ریکارڈ بجٹ پیش کیا ہے جس میں 2,30,826 کروڑ روپے کا بجٹ ہے، یہ موجودہ سال کا بجٹ پیش کیا گیا ہے، اس کے نظر ثانی شدہ تخمینہ پر 64,097 کروڑ روپے کا اضافہ ہوتا ہے، موجودہ سال کے بجٹ تخمینہ پر 47,912 کروڑ روپے کا اضافہ ہوتا ہے، جو 19.26 فیصد ہے، اگر آپ نظر ثانی شدہ تخمینہ کو دیکھتے ہیں تو اس میں 38.44 فیصد کا اضافہ ہوتا ہے۔ فیض اس مفسر صاحب کو مبارکباد دیتا ہوں کہ بہت زیادہ امید و کھائی ہے موجودہ حالات میں جبکہ کورونا جیسی مہلک و باء کی ووسری لہر آنے کا اندر یہ ہے، اس کی وجہ پر سے معاشری تباہی کا خطرہ لاحق ہو گیا ہے۔

میں چیف مفسر صاحب کے ساتھ ہی ساتھ فیض اس مفسر صاحب کی بھی تعریف کرنا چاہتا ہوں کہ کوڈ 19 اور لاک ڈاؤن کے اثرات کے باوجود مالی منفی اثر کو کم کر کیا۔

11.50
₹.

سی ایم صاحب نے بجٹ سے قبل اجاس کا انعقاد عمل میں لایا تھا، اسی میں انہوں نے کہا تھا کہ موجودہ سال 50,000 کروڑ روپے کے مالیہ کا نقصان ہوگا اور مجموعی گھریلو پیداوار (جی ایس ڈی پی) کو تقریباً ایک لاکھ کروڑ روپیوں کا نقصان ہوا ہے، اس کے باوجود ریاست کی گھریلو پیداوار میں 3.1% فیصد کا مجموعی طور پر اضافہ ہوا، جبکہ ملک بھر میں GDP میں 3.8% فیصد کی کمی درج کی گئی، ہماری ریاست میں 1.3% فیصد ثابت شرح نمود کا اضافہ ہوا۔

ریاست کی فی کس آمدنی میں 0.06% فیصد کا اضافہ ہوا ہے، اس کی وجہ جاریہ سال فی کس آمدنی 2,27,145 روپے ہوئی ہے۔

چیر میں صاحب! ..... میں ایک دوچیزیں کہنا چاہتا ہوں کہ موجودہ سال ریونیو اور نان ٹکس میں کمی آتی ہے اور اس میں تقریباً بہت زیادہ کمی آتی ہے۔ بجٹ تخمینہ 1,82,914 کروڑ روپے ہے اور نظر ٹانی شدہ تخمینہ 1,66,729 کروڑ روپے ہے، اس کا مطلب یہ ہے کہ مالی بحران کے باوجود ریاست 88% فیصد اپنے بجٹ کے اسراف میں کامیاب رہی۔

آنکندہ سال کی آمدنی 2,29,977 کروڑ روپے ہے اور کامل اخراجات 2,30,826 کروڑ روپے ہیں، وضاحتی میمورنڈم پر نظر ڈالی جائے تو موجودہ سال کے مالیہ پر کیا اثر ہوا ہے، اس کی تشریح کی جاتی ہے، بجٹ تخمینہ مخصوص آمدنی میں 25,394 کروڑ روپے کی کمی آتی ہے اور مالیاتی اصراف 1,33,984 کروڑ روپے پر رہا، اس میں 4,686 کروڑ روپے کی کمی آتی ہے۔

سرما یہ اخراجات پر نظر ڈالی جائے تو 10,561 کروڑ روپے ہوا ہے، جبکہ بجٹ تخمینہ 22,061 کروڑ روپے ہے، اب کی مرتبہ محصول آمدنی میں کمی نہیں آتی ہے، کیونکہ اخراجات میں کمی آتی ہے، اس کی وجہ میں سمجھتا ہوں کہ سرمایہ خرچ میں ممحج پر جلس پر 50 فیصد خرچ ہوا ہے، جاریہ سال جو محصول آمدنی بتائی گئی ہے، ریاست کا اپنا مالیہ 92,310 کروڑ روپے رہے گا اور غیر محصول آمدنی کا اندازہ 7,557 کروڑ روپے کیا گیا ہے، مرکزی گرانش 38,669 کروڑ روپے اور شیئرنگ سنسٹرل ٹیکس 13,990 کروڑ روپے ہے۔ فینانس مفسر صاحب نے یہ کہا ہے کہ بجٹ میں بہت اضافہ کیا گیا ہے، مگر اس کے ساتھ ہی ساتھ موجودہ ٹکس کی شرح کو برقرار کھا گیا ہے، اس میں کسی قسم کا اضافہ نہیں ہوا، اس طریقہ سے اضافی وسائل کو تحریک نہیں کیا گیا، اب یہ سوال اٹھتا ہے کہ ٹکس کی رقم میں بھی اضافہ نہیں کیا گیا، اضافی وسائل کو تحریک کرنے کے لئے نہیں گئے، موجودہ سال کے محصول آمدنی، محصول وصولیا بیان، نان محصول آمدنی تمام کے تمام میں کمی آتی ہے، آنکندہ سال میں اتنا زیادہ بجٹ کا اضافہ کیسے کیا جا رہا ہے؟ اگر بجٹ کی تفصیل پر نظر ڈالی جائے تو فینانس مفسر صاحب 4 اضافی وسائل کو بڑھانا چاہتے ہیں اُن 4 وسائل میں زمین اور ملاک کی فروختی، ہاؤزنگ رسٹس اُر بن ڈیولپمنٹ رسٹس اور سنسٹرل گرانش فار اپیشن پیائچ ہینڈ ایڈیشنل سنسٹرل اسٹنس۔ اگر آپ اس پر نظر ڈالیں تو ان چاروں وسائل سے 48,605 کروڑ روپے حکومت کو آئیں گے۔ بتایا گیا ہے کہ 16,000 کروڑ روپے زمین فروخت کرنے سے آئیں گے، 5,000 کروڑ روپے ہاؤزنگ سے آئیں گے، 2,500 کروڑ روپے اُر بن ڈیولپمنٹ سے آئیں گے اور بتایا گیا ہے کہ 25,105 سنسٹرل روپے کی کمی آتی ہے۔

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

اضافی مدد کے لئے رقم آئے گی؟

گران్స్ ఫారాషిషల్ పాక్షిజ్ ఐండాయీశల్ సెన్ట్రల్ ఏసెంట్స్ సے آئیں گے

، یہاں پر ایک بات کہنا چاہتا ہوں کہ ریاستی حکومت نے مالیاتی

سال 2019-2020 میں زمین فروخت کرنے سے 350 کروڑ روپے کو

اکٹھا کر پائی اور ہاؤزنگ سے 100 کروڑ روپے اکٹھا کر پائی، اربان

تلنگانہ کے ساتھنا انصافی کی ہے، تلنگانہ کو اس کا اصل حق نہیں مل رہا ہے اور

حقائق پر منی اعدادو شمار بھی دے تھے، پچھلے 5 سال (یعنی 2014-2019) کے

دوران مرکزی حکومت نے 2.73 لاکھ کروڑ روپے تلنگانہ سے نیکس کے

روپے ہوتے ہیں، ان کی جگہ فینانس మస్టర్ చాప్ యہ تاریخ ہے ہیں کہ آئندہ

ذریعہ وصول کئے اور 5 سال کی مدت میں 2014-2019 کے

دوران (ان 6 سال) ریاست کو 1.4 لاکھ کروڑ روپے ریلمیز کئے گئے

اس کا مطلب یہ ہے کہ مرکزی حکومت ریاستی حکومت کو صرف 50 فیصد ادا

کر رہی ہے۔

تلنگانہ کی تشكیل کے بعد اضافی وسائل کیلئے حکومت کی زمین

فروخت کر رہے ہیں، اس میں کسی قسم کی کامیابی نہیں مل رہی ہے، ہر سال

حکومت 10,000 یا 12,000 یا 15,000 کروڑ روپے اکٹھا کرنا

چاہتی تھی، مگر حکومت 200 سے 300 یا 500 کروڑ روپیوں سے زیادہ

نہیں آ رہے ہیں۔ میں فینانس మస్టర్ చాప్ سے جانا چاہتا ہوں کہ

16,000 کروڑ روپے کیسا آئیں گے؟ آپ کس طرح غیر حقیقی

اندازے ختم کریں گے اور 16,000 کروڑ روپے کیوں کراکٹھا کیا

ریاستی حکومت کی جانب سے سماجی معافی آؤٹ لک پیش کیا گیا

جائے گا؟

ہے، ریاستوں کے فینانس پر 15 فینانس کمیشن کا منقی اثر ہو رہا ہے، اس کا

ذکر کیا گیا ہے، اس کی وجہ سے پچھلے 5 سال سے مرکزی حکومت کی جانب

سے ریاست کو 12.12 ہزار کروڑ روپے کم گران్స్ آ رہے ہیں۔

مرکزی حکومت سے اپیشل پاکچ 25,105 کروڑ روپے بتایا

جارہا ہے، اس پر میں فینانس మస్టర్ చాప్ سے جانا چاہتا ہوں کہ اپیشل

پاکچ کس کے لئے آ رہا ہے اور مرکزی حکومت کے بھت میں اس کا

اسی طرح تلنگانہ کا شیئر سెన్ట్రల్ devolution میں 2.44 فیصد

پروپریٹن کونے ہیڈس آف اکاؤن్స్ میں ہے اور کس اکاؤن్స్ سے دے

جاء رہے ہیں، کون کوئی اسکیس کے لئے اپیشل پاکچ کی رقم آئے گی یا پھر

سے جا کر 2.13 فیصد ہو گیا ہے۔

چیر میں صاحب!..... ایک اہم مسئلہ یہ ہے کہ جب آپ کی جانب سے کہا جا رہا ہے کہ یاست کی ترقی اور یافیت کی بات کہی جا رہی ہے، تعلیم اور صحبت وغیرہ کی بات کی جا رہی ہے، ایک اہم مسئلہ آیا ہے کہ پریم کوٹ نے اندر اسہانی کیس 1992ء میں 50 فیصد ریزرویشن کی سینگ لگانی تھی، عوامی روزگار اور تعلیم میں ایس سیز، ایس سیز اور وغیرہ کے لئے ریزرویشن 50 فیصد سے بڑھنا نہیں چاہئے۔

تحت مکمل 62 فیصد تحفظات ہو رہے ہیں اور اسی بنیاد پر اور دوسرے وجوہات کی بینا میں ایس اور مسلمانوں کو ریزرویشن بیجے پی نہیں دینا چاہتی ہے، اس بل کو مرکزی حکومت، وزیر داخلہ اور صدر جمہوریہ کے پاس بھیجا گیا، چیف منٹر کے تی آر صاحب کی مرتبہ وزیر اعظم، یونیں ہوم منٹر صاحب سے نمائندگی کی کہ اس بل کو آپ کلیر کر دیجئے، ہم ہماری ریاست میں عمل کرنا چاہتے ہیں، یہ بل سنشل گورنمنٹ کے پاس زیر التواء ہے۔

پریم کوٹ کے پانچ بجس کی بیانی نے آرڈر دیا، اس میں ریاستوں سے کہا گیا ہے کہ ہم اس کا جائزہ لیں گے اور دوبارہ غور کرنا چاہتے ہیں، ریاستیں اپنا جواب دیں اور اپنے نظریات پیش کریں مختروقت دیا گیا ہے۔ 15 تاریخ سے ریاستوں کے ساتھ معاہت شروع ہو چکی ہے، اس کو بجس 25 تاریخ تک پنتا چاہتے ہیں تو اس میں ریاست کو فوری جواب دینا چاہئے۔ پریم کوٹ میں ریاست کی طرف سے جواب کے ساتھ ساتھ دلیل بھی دینا چاہئے کہ کیا کرنا چاہئے، یہاں پر میں کہنا چاہتا ہوں کہ اپریل 2017ء میں 4 سال پہلے ایشیش سیشن میں تالانگانہ میں ایک بل تالانگانہ بی سیز ایس سیز ایس سیز of Reservation of seats in Educational Institution and appointment posts in the services under the State Bill:

بھیجا گیا، اس بل کے تحت ایس سیز کے تحفظات، آبادی کی شرح کے حساب سے 15 فیصد ایس سیز کے تحفظات کو 6 فیصد سے بڑھا کر 10 فیصد اور سماجی پسمندہ مسلمان کو 4 فیصد سے بڑھا کر 12 فیصد کرنا ہے، اس بل کے

دوسری چیز یہ ہے کہ مرکزی حکومت نے آئین میں (II) 10 کا ایک ترمیم لائی تھی، اس ترمیم کی تائید ہوش و حواس میں کی گئی تھی؟ ٹی آر ایس نے تائید کی؟ اس ترمیم کے تحت نیا بیاک ورڈ کلاس کمیشن قائم کیا گیا، پرانے بیاک ورڈ کلاس کمیشن کو اسکراپ کر دیا گیا ہے، اس کے ساتھ ہی ساتھ ریاستی حکومتوں کو بیاک ورڈ کلاس کے ریزرویشن کا فیصلہ لینے کے جواہیات تھے، ان کو چھین لیا گیا، اختیارات قومی کمیشن اور مرکزی حکومت کو دیا گیا، اس بل کی ٹی آر ایس حکومت نے تائید کی تھی، اس کے بعد یہاں ریزرویشن 62 فیصد تک بڑھ گیا اور ریاستی حکومت بی سی کے بعد یہاں ریزرویشن 62 فیصد تک بڑھ گیا اور ریاستی حکومت بی سی بیاک ورڈ کلاس پر فیصلہ لیا جائے، اس کی بھی فہرست بنائی جائے کہ بی سی فہرست A,B,C,D ہے، اس کے ساتھ ہی ساتھ موسٹ بیاک ورڈ کلاس کی ایک فہرست بنائی جائے، اس کے لئے ریاستی بیاک ورڈ کلاس کمیشن کو یہ ہدایت دی گئی تھی کہ آپ اس کی سماحت کریں اور رپورٹ داخل کریں، اس کمیشن نے اپنی رپورٹ داخل کی ہے یا نہیں، مجھے معلوم نہیں ہے۔ ریاستی بی سی کمیشن کے چیر میں اور ممبرس کی مدت ختم ہو گئی ہے، اس کے بعد ریاستی بی سی کمیشن کو تشكیل نہیں دیا گیا، اس کو تشكیل دینے

ప్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

کی ضرورت ہے۔

سپریم کورٹ نے 50 فیصد ریزرو شن کی سیلگ کے قلق سے
رائے طلب کی ہے اس میں فوری قدم اٹھایا جائے، ریاستی حکومت کو ایک،
دوون میں جواب دینا پڑے گا، وکیل کے ذریعہ دلیل ریکارڈ کرنا ہو گا۔

کونسل اور آئینی میں یہ بہتر ہو گا کہ ریاستی حکومت تخفیفات پر ایک
قرارداد لائے اور اس میں کوئی سیلگ نہ ہو اور اسی سیز، میں ٹیز و
بی سیز ریزرو شنس ہیں وہ ان کے تابع کے حساب سے رہنا چاہئے۔
اگر حکومت یہ قرارداد لاتی ہے تو بہتر ہو گا۔ شکر یہ

**శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వరరావు (శాసనసభ
నియోజకవర్గం):-** అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 2021-
2022 బడ్జెట్‌పై మాల్హడే అవకాశం కల్పించిన తమరికి
అదేవిధంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ ఆర్థిక
శాఖామాత్యులు శ్రీ హరీశ్ రావు గారికి, శాసన పరిషత్తులో
బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన మంత్రి వర్యులు శ్రీ వేముల ప్రశాంత
రెడ్డి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కరోనా వచ్చి
ప్రపంచమే అతలాకుతలమైనప్పటికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి
గారు వారి నేర్వరితనంతో, సయ్మేమాన్ని ఏ మాత్రం ఆపకుండా
2021-2022 బడ్జెట్‌ను బడుగు బలహీన వర్గాల ప్రజల
అభివృద్ధికి దోషాదాపడే విధంగా అందించడం జరిగింది.
అదేవిధంగా ఈ సారి 2 కోట్ల 30వేల 826 కోట్ల భారీ
బడ్జెట్‌ను మనం పెట్టుకోవడం జరిగింది. అందులో 1కోటి
26వేల 272కోట్ల ప్రగతి పద్ధని కూడా మనం
ప్రవేశపెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ రకంగా మన తెలంగాణ
భారతదేశంలోనే ముందంజలో ఉంది. ప్రధానంగా ఈ సారి
ఈ బడ్జెట్లో 1000 కోట్లతో “సియం దశిత సాధికారిత
పథకాన్ని” పెట్టడం జరిగింది. ఎస్సీ, ఎస్టీలకు సబ్ స్లాన్
ఉన్నప్పటికీ కూడా దాని యొక్క డబ్బును ఖర్చు

పెట్టుకుంటూనే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి దశితులపై ఉన్న
ప్రేమతో వారికి కేంటి మిచ్చు బడ్జెట్ సరిపోవడు లేదని, వారు
అట్టడుగునే ఉంటున్నారు కాబట్టి, వారికి విరివిగా సహాయం
అందాలనే లక్ష్యంతో ఇటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో కూడా
రూ.1000కోట్ల కేంటి మిచ్చు బడ్జెట్ చాలా సంతోషపరమైన
విషయమని తెలియజేస్తున్నాను. ఆ రకంగా మన రాష్ట్ర
ప్రభుత్వం దశితుల పట్ల concern ఉన్నదనటానికి ఇది
నిదర్శనమని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్ల విషయానికి వస్తే, ఉన్నత
కుటుంబాలు నిపసించే విధంగా పేదవారు కూడా అన్ని
సదుపాయాలతో నిపసించాలనే లక్ష్యంతో వాటి నిర్మాణాన్ని
చేపట్టి కట్టడం జరుగుతోంది. గత సమావేశాల్లో కూడా వీటికి
బాగా డిమాండ్ వచ్చింది. మేము గ్రామలకు వెళ్లినప్పుడు
అందరికీ ఒకేచోట కట్టేందుకు జాగా దొరకడం లేదని, సాంత
జాగా ఉన్నవారికి వారి జాగాలోనే నిర్మాణం చేసుకొనే వీలు
కల్పిస్తే బాగుంటుందనే రిక్వెస్ట్లు వచ్చినప్పుడు గౌరవ
ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియజేయడం జరిగింది. వారు
అందుకు సానుకూలంగా స్పందించి వారు గత బడ్జెట్లో
సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించినప్పటికి, కరోనా కారణంగా
అర్థిక పరిస్థితి కుటుంబపడటంతో ఈ సారికి ఈ బడ్జెట్లో
11,000 కోట్ల రూపాయలను కేంటి మిచ్చు ప్రతి భార్చి
జాగా ఉంటుందో వారికి అందులోనే నిర్మించుకునే వీలు
కల్పించినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు
తెలియజేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా, గతంలో దాదాపు తేవే కోట్లతో గోల్రెల
కాపరులకు గోల్రెలను పంచడం జరిగింది. మన గౌరవ
ముఖ్యమంత్రి గారు ఏ పని చేసినా పరిపూర్ణంగా పూర్తి
స్థాయిలో చేస్తారు కాబట్టి, గోల్రెలు కావాలని ధరభాస్తులు
పెట్టుకున్న ప్రతి ఒక్కయూనిట్కి కూడా ఇవ్వాలనే లక్ష్యంతో
ప్రస్తుత బడ్జెట్లో తేవే కోట్ల రూపాయలను కేంటి మిచ్చు
జరిగింది. ఆ రకంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ప్రతి గోల్ల
కురుమలకు ఇరవై గోల్రెలు, ఒక గోల్రె పొట్టేలు కూడా
లభిస్తుందని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో ఇచ్చిన గొర్రెలతో ఈ రోజు గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బలపడి మాంసం సమృద్ధిగా ఉండి వారి కుటుంబాలు వెలుగులు చూస్తున్నాయి. గోల్ల కురుమలంటే వారికి గొర్రెలే ఇవ్వాలా అని కొందరు అపహస్యం చేశారు. వారికి గొర్రెలు ఇవ్వడమే కాకుండా అన్ని రకాల సదుపాయలు ఈ ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది. పెద్ద ఎత్తున వారు చదువుకోవడానికి నీలుగా రెసిడెన్చియల్ పార్శలలను ఏర్పాటు చేసి ఒకోక్కు విద్యార్థికి 1లక్ష 20వేల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతోంది. ఆర్థికంగా వారి కుటుంబాలు బలపడడానికి ఇది ఒక సహార్థం అని తెలియజేస్తున్నాను. వారి కుటుంబాలు బలపడితేనే వారు అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందడానికి ఆస్కారం ఉంటుందిని వారికి కోసం చేపట్టిన గొర్రెల పెంపకు కార్యక్రమం విజయవంతమైనదని ప్రస్తుతం కూడా ఆ కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తున్నామని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ప్రపంచంలోనే ఎవరూ చేయని రైతు బంధు కార్యక్రమం ద్వారా మొదటి విడతగా 4వేల రూపాయలు, రెండవ విడతగా మరొక 4వేల రూపాయలను రైతులకు అందించడం జరిగింది. దానిని 10వేల రూపాయలకు పెంచి రెండు విడతలుగా రైతుల ఖాతాలో రంఘన్గా జమ చేయడం జరుగుతోంది.

12.00 | టంచనుగా ఒకోక్కరికీ అయిదు వేల రూపాయలు మ. పడుతోంది. వారికి మేసేజ్ కూడా వస్తోంది. దాదాపు పథ్యాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు “రైతుబంధు” కార్యక్రమం కోసం ఇవ్వడం జరుగుతోంది. గతంలో వానాకాలం వస్తుందన్నా, యాసంగి వస్తుందన్నా రైతులు పెట్టుబడుల కోసం ఎదురుచూస్తుండోరు. అలాంటి అవకాశం లేకుండా, వాళ్ల ఎదురు చూడకుండానే వాళ్ల ఖాతాలలో డబ్బులు పడుతున్నాయి. ఇది గోప్త కార్యక్రమం. ఇది మామూలు విషయం కాదు. పొలిటికల్ లీడర్స్, ముఖ్యమంతులు, ప్రధానమంత్రి ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్కరూ, నేను కూడా రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చానని చెబుతూనే ఉంటారు. కానీ రైతు గురించి ఆలోచించిన వారు ఎవరూ లేరు. మన

ముఖ్యమంత్రి కల్పకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు గారు రైతు గురించి ఆలోచించి, ప్రపంచం మెచ్చుకునే విధంగా స్విమ్సు తయారుచే శారని తెలియజేస్తున్నాను. “రైతు బీమా” అనేది చక్కని కార్యక్రమం. గతంలో రైతుల ఆత్మహత్యలు జరుగుతుండేవి. రైతులు ఏ రకంగా చనిపోయినా సరే, రైతు చనిపోయిన మూడు, నాలుగు రోజులకే దైరెక్ట్ గా వారి కుటుంబ సభ్యుల అకొంటలో అయిదు లక్షల రూపాయలు జమ అవుతోంది. అక్కాత్తుగా చనిపోయిన వారికి “రైతు బీమా” ఎంతో ఉపయోగపడుతుందని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

వ్యవసాయానికి సంబంధించి ఎన్నో రకాలుగా ఈ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. పామాయిల్ ని ఉత్సత్తుచేయమని గౌరవముఖ్యమంత్రిగారు, గౌరవ వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు చెప్పారు. పామాయిల్ పంటకు సంబంధించి ఎకరానికి ముప్పె వేల రూపాయల సబ్సిడీ ఇస్తున్నారు. ఆ రకంగా ఈ ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తూ ప్రోత్సహిస్తోంది. దీని వల్ల ఆదాయవనరులు బాగా పెరుగుతున్నాయి. ఖమ్మం జిల్లాలోని అశ్వారావుపేటకు చాలా మంది రైతు సోదరులు వెళ్లి చూసి వస్తున్నారు. గతంలో, పామాయిల్ పంటను వేసుకోడానికి తెలంగాణాలో కొన్ని జిల్లాలకే పర్మిషన్ ఉండేది. కానీ ఈ రోజు చాలా జిల్లాలలో విస్తృతంగా పామాయిల్ పండించేందుకు అనుకూల వాతావరణం ఉంది, నీటి మతులు కూడా పెరిగాయి. కాళ్ళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా కూడా నీళ్లు వస్తున్నాయి కాబట్టి, రైతులకు ఆదాయం పెరగాలనే లక్ష్యంతో పామాయిల్ పంటను అన్ని జిల్లాలలో వేయిస్తున్నారు. నేను రైతాంగానికి ఈ సభ ద్వారా విజ్ఞాపించేస్తున్నాను. పామాయిల్ కి సంబంధించి మనకు టార్డెట్ ఇచ్చారు. ఆ టార్డెట్ ప్రకారం వేసుకోవాలి. ఒకసారి పామాయిల్ పంటను పండిస్తే, ముప్పె సంవత్సరాల వరకూ మనకు ఆ పంట వస్తునే ఉంటుంది. మొదటి నాలుగు సంవత్సరాలు సబ్సిడీలు అందుతూనే ఉంటాయి. ఆ రకంగా పామాయిల్ పంటను పెంచుకుంటే రైతుల జీవన పరిస్థితి మెరుగుపడుతుందని నేను తమరి ద్వారా విజ్ఞాపించేస్తున్నాను.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

అదే విధంగా సమగ్ర భూసర్వే అధ్యక్షా. ఇప్పటికే మనం చాలా వరకూ పార్ట్ ఏ, పార్ట్ బి అని క్లియరెన్స్ ఇచ్చాము. ఇప్పుడు, మళ్ళీ ఎలాంటి అవకతవకలు లేకుండా, తెలంగాణలో సమగ్ర సర్వే చేయాలి, భూముల చిక్కు ఉండకూడదు, ఎవరి జాగా వారికి ఉండాలనే లక్ష్యంతో వినూత్వంగా రూ.400 కోట్లు బడ్జెట్లో పెట్టి సమగ్ర భూసర్వేను చేయించడానికి ముందుకు వచ్చినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అదే రకంగా రీజనల్ రింగ్‌రోడ్ అధ్యక్షా. అవుటర్ రింగ్‌రోడ్ కాకుండా రీజనల్ రింగ్‌రోడ్ను తీసుకొస్తున్నారు. హైదరాబాద్ పెద్ద సిటీగా తయారపుతోంది. హైదరాబాదుకు రాకపోకలు విస్తారంగా జరుగుతున్నాయి. విశ్వనగరంగా హైదరాబాద్ ఎదుగుతోంది. రీజనల్ రింగ్‌రోడ్కు రూ.710 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించారు. టెంపుర్లీకి రూ. 720 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించుకున్నాము. ప్రపంచం గల్ఫ్యంచే విధంగా యాదాది టెంపుల్ను అనతికాలంలోనే కంప్లెక్ట్ చేసుకోబోతున్నాము. అతిత్వరలో దానిని కూడా ప్రారంభోత్పవం చేసుకోబోతున్నాము. ఆ రకంగా దేవాలయాల పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని రూ.720 కోట్లతో దేవాలయాల అభివృద్ధి కొరకు వునం చర్యలు చేపడుతున్నాము. అదే విధంగా కరోనా వచ్చినప్పటి నుండి ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఎలాంటి లోటుపాట్లు లేకుండా చూసాము. ఘన్స్ ప్రయారిటీ కరోనాకిచ్చాము. డెత్ రేట్ చాలా తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో తెలంగాణ ముందు ఉంది. రికార్డ్స్ కి సంబంధించి కూడా మన రాష్ట్రం బాగుంది కాబట్టి అందరూ ఛేవంగా ఉన్నారని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. మళ్ళీ ఇప్పుడు సెకెండ్ వేవ్ అని అంటున్నారు. కొన్ని స్మార్ట్ బిపెన్ చేయడంతో గేథరింగ్ అవ్వడం వల్ల కరోనా వస్తోంది. దానిని కూడా మనం సమర్థవంతంగా ఎదురోపాలనే లక్ష్యంతో రూ. 1178/- కోట్లు దీనికి కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా గౌరవ శాసన సభ్యులకు, గౌరవ శాసన పరిషత్తు సభ్యులకు గత రెండు సంవత్సరాల

నుండి నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధులు లేవు. గతంలో ఉండేవి. ఈ కరోనా రావడం వల్ల డెఫిసిట్ బడ్జెట్ వల్ల ఇచ్చుకోలేకపోయావు. పోంచునసారి బడ్జెట్లో పెట్టుకున్నప్పటికీ కరోనా వల్ల ఇచ్చుకోలేకపోయావు. నియోజకవర్గ అభివృద్ధికి సంబంధించి గతంలో మూడు కోట్ల రూపాయలేకేటాయించారు తరువాత దానిని అయిదు కోట్ల రూపాయలకు పెంచారు. దానికి మీరు పర్మిషన్ ష్టే అందరి తరపున వుఖ్యవుంటి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

(ప్రెజరీ బెంచీల నుండి హర్షధ్వనాలు)

అపోజిషన్ పార్ట్ల సభ్యులు చప్పట్లు కొట్టడం లేదు. అయిదు కోట్ల రూపాయలు అవసరం లేదా ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. నర్సిరెడ్డి:- డబ్బు రిలీజ్ చేస్తే అప్పుడు చప్పట్లు కొడతాము.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు:- నర్సిరెడ్డి గారూ, తప్పనిసరిగా రిలీజ్ చేస్తారు. మీరు మొదటి సారి ఇక్కడికి వచ్చారా ఏమిటి? ఎన్నోసార్లు మూడు కోట్ల రూపాయల చోప్పున తీసుకున్నాము. ఇక్కడున్న సభ్యులు చాలా మంది తీసుకున్నారు. డబ్బు ఇచ్చిన వాళ్లమే, తీసుకున్న వాళ్లమే.

శ్రీ ఎ. నర్సిరెడ్డి:- రెండేళ్ల నుండి లేదు.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు:- అవునయ్యా, నేను కూడా అదే చెబుతున్నాను. రెండు సంవత్సరాల నుండి ఇవ్వడం లేదనే చెబుతున్నాను. ఇంకా నీ అద్యష్టం, మొదటిసారే అయిదు కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. మేము మూడు కోట్ల రూపాయలే తీసుకున్నాము. మనం నియోజకవర్గాలలో తిరుగుతూ ఉంటాము. అలా వెళ్లినప్పుడు, అభివృద్ధి పనుల నిమిత్తం మన దగ్గర డబ్బులుంటే మనం ఇవ్వడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. ఆ రకంగా ఇచ్చినప్పుడు మనకు కూడా గౌరవం పెరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో గౌరవముఖ్యమంటి గారికి చెప్పడం జరిగింది. వారికి కూడా ఇవ్వాలనే తపన ఉంది. కరోనా వల్ల పోయిన సంవత్సరం ఇష్టిందు. ఈసారి అయిదు కోట్ల రూపాయలిష్టు అంటే, ఆల్మోస్ట్ డబుల్ అన్నమాట.

అందుకని ముఖ్యమంత్రి గారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా బ్రహ్మండంగా నూతన సచివాలయాన్ని నిర్మించుకోబోతున్నాము. అందుకు రూ.610 కోట్లు కేటాయించారు. మొన్ననే సీయం గారు విజిట్ చేయడం జరిగింది. గతంలో చాలా మంది వివర్ధించారు.

సచివాలయమేమిటయ్యా, సచివాలయమేమిటయ్యా అని విమర్శించారు. పార్ట్ మెంట్ నీ బ్రహ్మండంగా నిర్మిస్తామని అక్కడి పెద్దలు చెప్పారు. వోలిక సదుపాయాలు అషటమే. డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇచ్చు మంచిగా నిర్మించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అసెంబీ, కొన్సిల్ భవనాలను కూడా బ్రహ్మండంగా నిర్మించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కోర్టులో కేసు ఉండడం వల్ల ఆగిపోయింది. ఇలాంటి ఆలోచనలు చేసుకుంటూ వెళ్లాలి. అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు వరంగల్ కార్పొరేషన్ కు రూ.250 కోట్లు, ఖమ్మం కార్పొరేషన్ కు రూ.150 కోట్లు కేటాయించినందుకు వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. గ్రామాలలో, సిటీలలో వైకుంఠదామాలు లేక ఇభ్యందులు వచ్చేవి. ఎవ్వేనా చనిపోతే, శపాన్ని ఎక్కడ కాల్పాల్ తెలియక ఇభ్యందులు వచ్చేవి. ఇవ్వాళ ఎక్కడ చూసిన ప్రతి గ్రామంలో కూడా దేవాలయాన్ని తలపించేలా పార్చుల మాదిరిగా వైకుంఠ దామాలను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ విధంగా వైకుంఠదామాలకు టాప్ ప్రయారిటీ ఇచ్చాము.

12.10 | మన ప్రభుత్వం వైకుంఠధామాలకి రూ.200 కోట్లు మ. కేటాయించింది. గ్రామాల్లో, పట్టణాల్లో కూడా వైకుంఠధామాలకు చాలా ప్రయారిటీ ఇచ్చారు. ఇది చాలా మెచ్చుకోదగ్గ కార్యక్రమం. ఇంతకు ముందు ఎవ్వరూ కూడా దీని గురించి ఆలోచించ లేదు. మనమందరం కూడా ఏదో ఒకరోజు చనిపోవలసినవాళ్ళమే. ఎప్పుడో ఒకమ్మడు అక్కడికి పోవలసినవాళ్ళమే.

ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ గురించి మాటల్డడుకుంటే, గజ్యేలలో ఇంటిగ్రేటెడ్ వెజ్-నాన్వెజ్ మార్కెట్ ను నేను సందర్శించాను. చాలా పరిశుభ్రంగా దానిని నిర్వహిస్తున్నారు. ఎత్తైన బల్లమీద మాంసాన్ని కొడితే ఎటువంటి ఇప్పెక్కన్న

రాకుండా ఉంటాయి. అక్కడ తయారయ్యే చెత్తుతో విద్యుత్తుని ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. ఆ రకంగా ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ ను పరిశుభ్రంగా ఉంచేందుకు పలు రకాల చర్చలు తీసుకున్నారు. ఈ మార్కెట్ ను చూసిన ఇతర రాష్ట్రాల వారు కూడా వారి రాష్ట్రాలలో ఇటువంటి ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. సిద్ధిపేటలో కూడా ఇలాంటి ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ ఉన్నది. ఇలాంటి మార్కెట్లు అన్ని మునిసిపల్ కేంద్రాల్లో ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరముంది. ఒకసారి వ్యవసాయ శాఖామాత్యలతో ఇదే విషయం చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు మేము కూడా అక్కడికి వెళ్లడం జరిగింది. ఆ సమయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, ఏమయ్యా, మీ దగ్గర స్థలం ఉందా? మేము ప్రతీ చేటా ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ ను ఏర్పాటు చేయదలచుకున్నాం. కాబట్టి, ఏమైనా ప్రభుత్వ స్థలాలుంటే చెప్పండి, వాటిని ఈ మార్కెట్లను ఏర్పాటు చేసేందుకు వినియోగించుకుండా మని మాతో అన్నారు.

(ఈ సందర్భంలో గౌరవ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానం వహించారు.)

అధ్యక్షా, అదేవిధంగా ఇరిగేషన్ రంగానికి మన రాష్ట్రంలో టాప్ ప్రయారిటీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. మన ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రధానంగా నీళ్ళకే ఎప్పుడూ ప్రాధాన్యతాస్తారు. ఒకసారి ప్రధానమంత్రి గారు గజ్యేలుకు వచ్చినప్పుడు, ఇమీ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎప్పుడు నాదగ్గరికి వచ్చినా, నీళ్ళ కొరకే తహాతహాలుడుతూ ఉంటారు, అది త్రాగు నీరైనా మరియు సాగునీరైనా అని చెప్పారు. గతంలో ప్రాజెక్టులుకట్టాలంటే, 20 సంవత్సరాల నుండి 30 సంవత్సరాల కాలం పట్టేది. ఎందుకుంటే, ఇంటర్ స్టేట్ డిస్ట్రిక్ట్ డెప్యూటీ ఉన్నాయని చెప్పారు. అలాంటిది ఈరోజు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కట్టే విషయంలో, ఇంటర్ స్టేట్ డిస్ట్రిక్ట్ డెప్యూటీ ఉన్నప్పటికీ, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంతోనూ, అంధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతోనూ మాటల్డాడి, కేవలం 3 సంవత్సరాలలోనే కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టును పూర్తి చేయడం జరిగింది. మన తెలంగాణ ప్రాంతంలోని డాట్ ప్రోఫీరియా మొత్తంలో గోదావరి జలాలను గలగలా పారించి,

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

బ్రహ్మండమైన పంటలు ఆ ప్రాంతాల్లో పండించడం జరుగుతేంది. భారతదేశానికి 60 శాతం ధాన్యం తెలంగాణ రాష్ట్రం నుండి సమై అపుతోందిని కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖామంత్రి పార్లమెంటులో చెప్పారు. అదే విషయాన్ని ఎఫ్.సి.ఐ. మేనేజరు కూడా ప్రకటించడం జరిగింది. మన ముఖ్యమంత్రి గారి కృషి వల్లనే ఇవాళ భారతదేశానికి ఒక అన్వదాతగా, ఒక ధాన్యగారంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం మారింది.

మాది జనగామ నియోజకవర్గం. ఇప్పుడు మా నియోజకవర్గంలో ఎక్కడ చూసినా కూడా కొత్త అచ్చుకట్టు ఉన్నాయి. మొత్తం డాటప్లాన్ ఏరియా అయిన మా జనగామ నియోజకవర్గంలో కొత్త అచ్చుకట్టు నిర్మాణంతో దాదాపు 1 లక్ష ఎకరాలు సాగుచేయబడుతేంది. ఏ ఊర్లో పంటని ఆ ఊర్లోకి వచ్చే ఖరీదు చేసుకుని, ఆరైతుల భాతాల్లో డబ్బులు వేయడం కూడా జరుగుతేంది. మేము ఆ రైతుల కళ్ళలో ఆనందాన్ని చూస్తున్నాం. కరోనా ఉన్నప్పుడు కూడా వ్యవసాయ రంగంలో వునం ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించగలిగాం. కరోనా కారణంగా వర్క్ ఫ్రమ్ హోమ్ ఉండడంతో, పట్టణాల్లో నివశించే వారు పట్లెలకి వచ్చి, వ్యవసాయాన్ని కూడా చేసుకుంటూ, వారు ఎంతో సంతృప్తికరంగా ఉన్నారని ఈ సందర్భంగా తెలియజ్ఞున్నాము.

వ్యవసాయం గురించి ఎన్నో పథకాలను తీసుకురావడం జరిగింది. గతంలో పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు వ్యవసాయ శాఖామాత్యులుగా ఉన్నప్పుడు ఇదే సభలో వ్యవసాయానికి సంబంధించిన పథకాలను గురించి వివరిస్తుంటే, అప్పుడు ఎల్.చి.పి.గా ఉండే పట్టిర్ అలీ గారు “శీన్నా, వ్యవసాయంలో ఇన్ని పథకాలున్నాయా” అనఁగారు. ఇప్పుడు అంతకంటే ఎక్కువ పథకాలున్నాయి. ఇంంా పామాయిల్ కూడా వచ్చి చేరింది. కూరగాయల ఉత్సవి, హర్షికల్చర్, పాలీహాసెన్... ఈ రకంగా పెద్ద ఎత్తున అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. ఈరోజు నీటిపారుదల రంగంలో జరిగే అభివృద్ధి కూడా వ్యవసాయ రంగ అభివృద్ధి ఎంతో దోహదం చేస్తోంది.

సంక్లేశం క్రింద ప్రతీ గ్రామంలో కూడా లక్షలాది రూపాయలు ఆసరా పించన్న రూ.2016.00ల చోప్పున

ఇప్పుడం జరుగుతోంది. వికలాంగులైట్ రూ.3016.00ల పెష్టు ఇప్పుడం జరుగుతోంది. బీడీ కార్బికులకు, బోర్డుకాలు ఉన్న వాళ్ళకి, ఒంటరి మహిళలకు కూడా పెష్టున్న ఇప్పుడం జరుగుతోంది. ఈ విధంగా పెష్టు రాసటువంటి వారు ఎవ్వరూ లేరు. ఒంటరి మహిళలు గతంలో చాలా ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. వారు ఇళ్ళ నుండి బయటి రాపాలంటి సిగ్గు పడేవారు. అటువంటి వాళ్ళను కూడా మన ముఖ్యమంత్రి గారు గుర్తించి, వయస్సు తక్కువగా ఉన్నపుటీకి వాళ్ళకు పెష్టున్న ఇచ్చి ఒంటరి మహిళలను ఆదుకోవడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా నూటికి 93 శాతం పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాల వారికి విధి రకాల పెష్టున్న అందుతున్నాయి. వాళ్ళ సంక్లేశం కొరకు ఈ ప్రభుత్వం పాటుపడుతోంది.

బి.సి.ల కొరకు సంక్లేశంలో పెద్ద ఎత్తున నిధులు కేటాయించడమే కాకుండా, వాళ్ళ కొరకు రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్సును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మౌస్ట్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసెన్సును గతంలో ఎవ్వరూ కూడా గుర్తించలేదు. ఒక్కోజు ఒక్కొడాళ్ళో ఉండేటుంటి కులాలు కూడా ఈ మౌస్ట్ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాసెన్సులో ఉన్నారు. అలాంటి వారిని కూడా ఈరోజు మన ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించి వారికి సంక్లేశు కార్యక్రమాలను అందిస్తూ, వాళ్ళను ఆదుకుంటోంది.

అదే విధంగా ఎస్సీ, ఎస్సీల కొరకు వారి సబ్స్టాప్స్ లో సఫీపియంటగా నిధులను ఇస్తోంది. మైనారిటీ కొరకు రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్సు ఏర్పాటు చేసి, మైనారిటీ సంక్లేశునికి కూడా మన ప్రభుత్వం పెద్ద పీట మేసింది. ఎస్సీ, ఎస్సీ, మైనారిటీ సంక్లేశునికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది. అగ్రవర్డుల పేదలకు కూడా కళ్యాణాలక్ష్మీ పథకం ద్వారా సహాయం చేయడం జరుగుతోంది. అట్టడుగు వర్గాలకు చెందిన ప్రతీ పేదవాడికి కూడా లభ్యి చేకూర్చాలనే లక్ష్యంతో, రాష్ట్రానికి గల రాబడి మార్గాలను అన్వేషిస్తూ పెద్ద ఎత్తున సంక్లేశు కార్యక్రమాలని మన ప్రభుత్వం చేపడుతోంది. మన ప్రౌదరూబాదు నగరానికి ఎన్నో పెద్ద పెద్ద పెద్ద పట్టి. కుపెనీలు తరలి వస్తున్నాయి. వర్ల్ ఫేమన్ టాప్ 5 లో ఉన్న కంపెనీలు కూడా తమ ప్రౌదరూబాదును ప్రౌదరూబాదులో పెట్టేందుకు ముందుకు

వచ్చారు. కరోనా కారణంగా దేశంలోని అన్ని మెట్రోపాలిటన్ సిటీలలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం డోన్ అయినా కూడా, మన హైదరాబాద్ లోపాటు మనతెలంగాణలో రియల్ ఎస్టేట్ రంగం బాగా పుంజుకుంది. మా ఊర్లో వెయ్యి రూపాయలే ఎకరం స్ఫలం దొరికేది. అలాంటిది ఈరోజు దాని విలువ 30 నుండి 40 లక్షల రూపాయలు దాకా ఉంది. హైదరాబాదులో ఉండేవాళ్ళ వచ్చి యాదగిరి గుట్టలో కొంటున్నారు. యాదగిరి గుట్టలో ఉండేవాళ్ళ వచ్చి జనగాం, బచ్చన్స్ పేట, చేర్యాలల్లో కొంటున్నారు. రోజు రోజుకీ ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఇక్కడికమంచి స్థిరమైన ప్రభుత్వం ఉన్నది, ఇక్కడికస్థాండర్ ముఖ్యమంత్రి, పట్టుదల, అభివృద్ధి కాంక్ష గల ముఖ్యమంత్రి ఉన్నారు కాబట్టి, ఇవన్నీ కూడా జరుగుతున్నాయి.

మన ఐ.టి. శాఖామాత్యులు, ప్రపంచంలోనే ఒక బెస్ట్ ఇండస్ట్రీ పాలనీని తీసుకువచ్చారు. పరిశ్రమల స్థాపనకు 15 రోజుల్లోగానే అనుమతులు వచ్చేవిధంగా తీసుకువచ్చిన ఆ పాలనీ వలన మన రాష్ట్రానికి పెద్ద ఎత్తున పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి. ఆ పరిశ్రమలు రావడంతో ఎంతోమందికి ఉండ్యోగాలు దొరుకుతున్నాయి. హైదరాబాదులో ఆఫీస్ ఫీన్ కావాలన్నా కూడా దొరకడం క్షమహతోంది. ఇవాళ హైదరాబాద్ ఒక లివబుల్ సిటీగా అభివృద్ధి చెందింది. థిల్లీ నగరం చూసుకుంటే, అక్కడ పొల్యూపస్ట్ ప్రాభ్లమ్. ముంబైలో చాలా క్రోడ్ ఉంటుంది. దానివల్ల పేద వాళ్ళ నుండి బాగా డబ్బున్న వాళ్ళ కూడా హైదరాబాద్ సిటీని నివాసయోగ్యమైన ప్రాంతంగా భావించి మన రాష్ట్రానికి వస్తున్నారు. అంలాంటి పట్టులు మనకు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ పట్టులు ఉన్న కారణంగానే మనం ఇవాళ సంక్షేపము, అభివృద్ధి కార్బూకమాలను చేపట్టి, ముందుకు తీసుకుపోతున్నాం.

12.20 | ఆ రకంగా హైదరాబాదు నగరంలో ఇలాంటి పట్టు
మ. | పాయింట్లు ఉండడం వల్లనే సంక్షేపు కార్బూకమాలు,
అభివృద్ధి కార్బూకమాలు ముందుకు తీసుకుపోగలుగు
తున్నాము. కరోనా సమయంలో కూడా కొంత స్ఫ్ట్బుత
ఉన్నప్పటికి, హైదరాబాదులో రోడ్లు, ప్లైంటర్లు వేసుకోవడం
జరిగింది. దుర్గం చెరువు దగ్గర బ్రహ్మండంగా కేబుల్ బ్రిడ్జ్

వేసుకోవడం జరిగింది. కరోనా సమయంలో కూడా హైదరాబాదును అభివృద్ధి చేసుకుంటూ పోతున్నాం.

పంట బుఱగాల మాఫికికూడా దాదాపు 5,225 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. వ్యవసాయ యంత్రికరణను పెద్దయెత్తున ప్రోత్సహించేందుకు 1,500 కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ప్రతి జిల్లాలో కూడా కల్పకేట్లు, ఎస్టీ ఆఫీసు భమాలు కట్టడం వల్ల దాదాపు అన్ని పూర్తయే స్టేబ్లుకు వచ్చాయి. గతంలో పది జిల్లాలుంటే, ఇవాళ 33 జిల్లాలు వచ్చాయి. కొత్తజిల్లాలు ఏర్పడ్డ తరువాత ఎంతో అభివృద్ధి సాధించడం జరుగుతోంది. కొత్త మండలాల ఏర్పాటు కూడా జరిగింది. కల్పకేట్లు కొరకు బడ్జెట్లో 500 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది.

జర్వలిస్టులు కూడా ప్రధాన పాత మౌస్తున్నారు. వారి బిల్లింగ్సు పది కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. పంచాయతీరాజ్ కు 29,275 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది.

ఇవాళ మన రాష్ట్రంలో పట్లెలు మరియు పట్టణాలు మెరుస్తూ ఉన్నాయి. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ప్రతి గ్రామానికి డబ్బు రిలీజ్ చేస్తున్నాము. ప్రతి గ్రామంలో ఒక నర్సరీని, ఒక ట్రాక్టరు, డంపేయర్ల్ వంటి ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రతి మునిపాలిటీకి 148 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించబడింది. ఆ రకంగా గ్రామాలన్నీ నేడు వికొస్తున్నాయి. గతంలో ఎవ్వరు కూడా ఈ గ్రామాలను పట్టించుకున్న పాపానపోలేదు. గాంధీజీ 'గ్రామ స్వరాజ్యం' అని కలలు కనేవారు. ఇప్పుడు మన కేంబర్గారు గ్రామ స్వరాజ్యాన్ని తీసుకువచ్చారు.

ఐ.టి. మరియు పర్యాటక రంగం కూడా నేడు బ్రహ్మండంగా అభివృద్ధి చెందుతా ఉంది. కాశేశ్వరం ప్రాజెక్టు ద్వారా బ్రహ్మండంగా నీళ్ళు వస్తున్నాయి. ఇటీవలే మల్లన్న సాగర్, రంగనాయక సాగర్ రిజర్వ్యాయర్లను ప్రారంభించడం జరిగింది. రంగనాయక సాగర్ రిజర్వ్యాయర్ దగ్గర బ్రహ్మండమైన రోడ్లు మరియు గెస్ట్ హాబ్లు కట్టడం జరిగింది. సిద్ధిపేటలో కొండపోచమ్మ సాగర్ మరియు రంగనాయక్

చెరువుల దగ్గర బ్రహ్మండంగా అభివృద్ధి చెందడం మనం చూస్తున్నాం.

ఎన్నో ఆరోగ్య సవుస్యలకు ‘నీరా’ చాలా ఉపయోగపడుతేంది. ‘నీరా’ పాలస్సిని కూడా అభివృద్ధి చేయాలనే లక్ష్యంతో 25 కోట్ల రూపాయలను కేశాయించడం జరిగింది.

ఆర్.టి.సి.ని లాభాలలోకి తీసుకురావాలనే లక్ష్యంతో బడ్జెట్లో పదిహేను వందల కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే కాకుండా వారికి బడ్జెటేతరనిధులు మరొకపదిహేను వందల కోట్ల రూపాయలు ప్రతిపాదించి, ఆర్.టి.సి.ని నిలబెట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వంలో నరేంద్ర మోడీగారు నాలుగు సంస్థలు తప్ప అన్ని ప్రభుత్వ సంస్థలను ప్రైవేటీకరణ చేస్తామని, మీరు కూడా అలా చేయండి ప్రోత్సాహక లందిస్తావుని కూడా చెబుతున్నారు. వాజపేయిగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నేను లోకసభ సభ్యునిగా ఉన్నాను. ఆ సమయంలో కూడా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను ప్రైవేటీకరణ చేయాలనే లక్ష్యంతో డిస్ట్రిబ్యూషన్ మెంట్ శాఖను ఏర్పాటు చేసి అరున్ హెరేగారికి ఆ పోర్ట్ ఫోలియోను ఇచ్చారు. వారి సమయంలో కొన్ని ఖతమయ్యాయి. ఇప్పుడు నరేంద్ర మోడీగారు వచ్చిన తరువాత ఎల్.పి.సి. వంటి లాభదాయకమైన సంస్థను కూడా ప్రైవేటీకరణ చేయాలంటున్నారు. బి.యస్.ఎన్.ఎల్., రైల్వే శాఖను, ఎయిర్ పోర్ట్ ను కూడా ప్రైవేటీకరణ చేయాలంటున్నారు. కానీ, ఇక్కడ మన ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి.ని ఆదుకునే ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. కేంద్రాన్ని నిమర్శించడంనా ఉద్దేశం కాదు కానీ, ఈ రకంగా ప్రజలను ఇప్పందిపెట్టడం సరైన విధానం కాదని నేను భావిస్తున్నాను.

పెట్రోల్, డీజల్ ధరలు రోజురోజుకు దారుణంగా పెరిగిపోతున్నాయి. గ్యాస్ సిలిండర్ ధర వారం, పది రోజులలోనే రెండు వందల రూపాయలు పెరిగింది. ఈరోజు పేద ప్రజలు కూడా గ్యాస్ సిలిండర్ వాడుతున్నారు, వాళ్ళు గ్యాస్ కొనుగోలు చేయాలంటే కళ్ళకు నీళ్ళచ్చే పరిస్థితి. గ్రామ్యయేట్ ఎన్నికల సమయంలో కూడా సిలిండర్కు

దండం పెట్టుకుని ఓటు వేసిన పరిస్థితిని కూడా మనం చూశాము. వీటన్నింటికి కేంద్ర ప్రభుత్వమే కారణం. గత ఆరు సంవత్సరాల నుండి సభ్యులు రామచంద్ర రావుగారికి మనరాష్ట్రానికి వచ్చేమో మనకు ఇప్పించండి విజ్ఞాపిచేస్తునే ఉన్నాం. కానీ, ఏం లాభం? మెడికల్ కాలేజిలు 152 వాళ్ళు ఇచ్చారు. అందులో ఒక్కట్టు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఇప్పలేదు, కానీ, అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఇచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన నోట్లందిని, జి.ఎన్.టి.ని కూడా మనం సహోదరీ చేశాం. అలా మద్దతిస్తే మీకేదైనా లాస్ వస్తే మేమిస్తామని కేంద్రం చెప్పింది, కానీ, ఇప్పుడు రావలసిన నిధులు కూడా మన రాష్ట్రానికి ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. బి.ఆర్.జి.ఎఫ్. నిధులు కూడా మనకు రాలేదు. స్థానిక సంస్థలకు వచ్చే నిధులు కూడా రాలేదు. CAMPA నిధులు రావు. అసరా పించణలో 2,016 రూపాయలు మన ప్రభుత్వం ఇస్తే, కేంద్రం 200 రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం భారతీకు ‘అచ్చేదిన్’ అనే స్లోగన్ చెబుతున్నారు. వాజపేయిగారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ‘భారతీ వెలిగిపోతోంది’ అన్నారు. ఐదేళ్ళకి ఖతమైయింది. ఇప్పుడు ‘అచ్చేదిన్’ ఎవరికి ముఖ్యద్వారా నాకు అర్థం కావడం లేదు...

తెలంగాణ కొత్తగా ఏర్పడ్డ రాష్ట్రం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గవర్నర్గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసేటప్పుడు వ్యవసాయం బిల్లుమీద తీర్మానం చేస్తామని కాంగ్రెస్ సభ్యులు మాటల్డాడితే, అలాంటి ప్రాసిజర్ ఇక్కడ లేదు, అలా చేయకూడదని అన్నారు. పార్లమెంటు చేసినదానిని మనం ప్రశ్నించడానికి లేదని చెప్పారు. అంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు కేవలం తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలనే లక్ష్యంతోనే వారు వని చేస్తున్నారు, కేంద్రం ఎలా గొడవడాలనేది వారి ఆలోచనకాదు. గతంలో మనం చాలా అన్యాయానికి గురయాయాం, అందుకొరకే వాన ముఖ్యమంత్రిగారు వారి ప్రాణాలను పణంగా పెట్టి తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని తీసుకువచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం సంబంధాలను కలుపుకోయే విధంగా ఉండాలనే లక్ష్యంతోనే కేసీఆర్గారు ముందుకోతున్నారు, కానీ, ఏ

సహకారం మనకు అందడం లేదు. అదేమని ప్రశ్నల్ని, అక్కడి కేంద్రం, ఇక్కడి కాంగ్రెస్ నాయకులు మీరే కదా జి.ఎస్.బి.కి మద్దతు పలికారని మమ్మల్ని ప్రశ్నిస్తారు. కేవలం ఒక పద్ధతి ప్రకారం వెళ్లాలనే ఉధ్వేశంతోనే కేంద్రానికి సహకారం అందించడం జరుగుతోంది.

12.30 | కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తెలంగాణ రాష్ట్రానికి మ. రావలసిన నిధులను విడుదల చేయించాలని సభ్యులు రామచంద్రరావుగారికి తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణలో ఒక్క ప్రాదుర్బాహ్వ నగరం తప్పితే మిగతా అన్ని ప్రాంతాలు వెనుకబడే ఉన్నాయి. పది జిల్లాల్లో తొమ్మిది జిల్లాలు కరువు కాటకాలతో వెనుకబడే ఉన్నాయి. వాటిని కొంత మెరుగుపరుచుకుంటున్నాము. గత ప్రభుత్వాల పాలనలో కలుపిత నీటిని త్రాగడం వలన ప్రజలు ఆసుపత్రులపాలయ్యారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత మిహ్వ భగీరథ ద్వారా ఇంటింటికి నల్లా నీళ్లను సరఫరా చేస్తున్నాము. స్వచ్ఛమైన నీటిని ఇంటింటికి అందజేస్తున్నాము. కాబట్టి, తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారిని అభినందిస్తున్నానని కేంద్ర మంత్రి జలజీవన శాఖా మంత్రిగారైన శ్రీ ప్రాకావత్తీగారు చెప్పారు. ఏ రాష్ట్రంలో చేయని నిధంగా “రైతు బంధు”, “రైతు బీమ” లాంటి గోప్త గోప్త కార్యక్రమాలు తెలంగాణలో అమలు చేస్తున్నాము కాబట్టి, ఈ రాష్ట్రానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి పూర్తి సహకారం అందించినట్టుతే ఇంకా మంచి కార్యక్రమాలను చేపట్టి బంగారు తెలంగాణగా తీర్చిదిద్దే అవకాశాలుంటాయని వివరిస్తూ, నాకు మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రరావు:- అధ్యక్షా, నాకు మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి వెముదట ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. ఆర్థిక శాఖా మాత్రులు శ్రీ హరీష్ రావు గారి తరఫున శాసన పరిషత్తులో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన మా మిత్రులు శ్రీ వేముల ప్రశాంతీ రెడ్డిగారికి నమస్కారాలు తెలుపుతూ, బడ్జెట్ పై జరుగుతున్న చర్చలో సభ్యులు శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వరరూగారు అనేక విషయాల మీద

మాటల్డాడుతూ, ఎక్కువగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గురించి మాటల్డాడారు. బడ్జెట్లో చాలా రంగాలకు గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం కేటాయింపు కొంత ఎక్కువగా పెట్టడం జరిగింది. దాదాపు రూ.2లక్షల 30 వేల కోట్లతో ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్ను భారీ బడ్జెట్గా భావించాలి.

బడ్జెట్లో పాపులిస్ట్ బడ్జెట్, డెవలప్ వెంట్ ఓ ఓరియంటెడ్ బడ్జెట్ అని రెండు రకాల బడ్జెటులు ఉంటాయి. ఈ బడ్జెట్ను చూసిన తరువాత పాపులిస్ట్ బడ్జెట్ అనాలా లేదా డెవలప్ మెంట్ ఓరియంటెడ్ బడ్జెట్ అనాలా అనేది నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకంటే చాలా అంశాల పైన కొన్ని పందల కోట్ల పెంచడం జరిగింది. మన దేశంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో కోర్ సెక్షన్స్ కు ఎంత బడ్జెట్ కేటాయిస్తారో అంత బడ్జెట్ను మన రాష్ట్రం బడ్జెట్లో కేటాయించడం లేదు. మనము బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ పెడుతున్నాము. కానీ, దానిలో 80 శాతం మాత్రమే భర్యు పెడుతున్నాము. ఆల్ ఇండియా లిస్ట్లో చూసినట్టే 95 శాతం నుండి 98 శాతం వరకు భర్యు పెట్టే రాష్ట్రాలున్నాయి. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దాదాపు 85 శాతం మాత్రమే భర్యు పెడుతున్నాము. ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర వచ్చిన తరువాత విద్యా రంగం మీద ఎక్కువగా భర్యు పెడుతారనే ఒక అశంకించేది. ఇతర రాష్ట్రాలలో విద్యా రంగానికి కేటాయించిన బడ్జెట్ను పోల్చి చూసినట్టే మన రాష్ట్రంలో చాలా తక్కువగా కేటాయించారనే చెప్పచు. గత సంవత్సరం సమావేశాలలో కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. చాలా మంది అభ్యంతరాలు చెప్పినప్పటికే నేను తమరి దృష్టికి తెస్తున్నాను. విద్యా మరియు ఆర్గ్యం రెండు రంగాలు కూడా ముఖ్యమైన రంగాలు. ఆల్ ఓవర్ ఇండియాలో నేపణల్ యావరేజ్ విద్యా రంగానికి 15.8 శాతం కేటాయించగా, మన రాష్ట్రం 6.8 శాతం భర్యు పెడుతుంది. వైద్య రంగానికి వచ్చినట్టే ఇతర రాష్ట్రాల వారు 5.5 శాతం కేటాయిస్తుండగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం 3.3 శాతం భర్యు పెడుతుంది. నీటి గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇతర రాష్ట్రాల వారి కూడా మన రాష్ట్రం వ్యవసాయ రంగానికి ఎక్కువగానే భర్యు పెడుతున్నారు. ఆల్ ఓవర్ ఇండియాలో నేపణల్ యావరేజ్ 6.3 ఉంది. అదే

ప్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

విధంగా రూరల్ డెవలప్మెంట్సు గమనించినట్టే ఆల్ ఓవర్ ఇండియాలో నేపసర్ యావేజ్ 6.1 శాతం, తెలంగాణ రాష్ట్రం 3.4 శాతాన్ని కేటాయించడం జరిగింది.

పోలీస్ శాఖకు ఇతర రాష్ట్రాలలో 4.3 శాతం కేటాయిస్తుండగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం 2021లో 3 శాతం కేటాయించింది. రోడ్లు మరియు బ్రిడ్జ్లుకు 4.3 శాతం కేటాయిస్తుండగా, తెలంగాణ రాష్ట్రం 2021లో 2.6 శాతం కేటాయించారు. తెలంగాణ టాప్ తెలంగాణ టాప్ అన్నారు కాబట్టి, మీకు ఈ విషయం చెబుతున్నాను. తెలంగాణ టాప్ కాదు. నేపసర్ యావేజ్తో పోలీస్ చూసినట్టే కోర్ సెక్టార్స్ లో స్వేచ్ఛలో నిధులను కేటాయించడం లేదు. ఎం.బి.సి.లకు గత మూడు సంవత్సరాల నుండి కూడా దాదాపు రూ.1000 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఎంబీఎస్ లు ఎంత మంది ఉన్నారో గుర్తించారా? సంచార జాతులకు ఎంత వరకు న్యాయం జరుగుతుందో నాకైతే తెలియదు గానీ, వారు ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెట్ సెపస్ట్ అప్పుడు నా దగ్గరికి వచ్చి వారి డిమాండ్స్ నా ముందు ఉంచుతారు. సంచార జాతుల వారి సంఖ్య తక్కువగా ఉంది మరియు వారు చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు కాబట్టి మనం వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. రూ.1000 కోట్లను ఏ క్యాటగిర్ కమ్యూనిటీకి ఖర్చు పెట్టి ఆభివృద్ధి చేశారని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

బిసీ, ఎస్సి కార్పొరేషన్స్ ద్వారా చాలా మంది రుణాలను పాందుతారు. ఈ కార్పొరేషన్స్ కు బడ్జెట్లో నిధులను కేటాయించ లేదు కాబట్టి, రుణాలను ఇవ్వడం లేదు. రోడ్స్ & బిల్డింగ్స్ విషయానికి వస్తే “రీజనల్ రింగ్ రోడ్” ప్రాదుర్భావ సిటీకి ఉన్నటువంటి అపుటర్ రింగ్ రోడ్కు 30 కిలోమీటర్ల తరువాత ఒక రింగ్ రోడ్ వస్తుంది. వీటికి మళ్ళీ డయాగ్స్ లో రోడ్ వస్తాయి. దీని ద్వారా అర్థం ఏరియా డెవలప్మెంట్ జరుగుతుంది. “రీజనల్ రింగ్ రోడ్” కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం దాదాపు రూ. 17,1700 కోట్లను కేటాయించిన సంగతిని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ల్యాండ్ అక్సెషన్ కోసం దాదాపు రూ. 770 కోట్లను మాత్రమే కేటాయిస్తున్నారు. ఇది కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాలు రెండూ కలిసి

రింగ్ రోడ్కు వూర్తార్థి చేస్తాయి. గతంలో కేపిఆర్గారు అడిగిన వెంటనే ప్రపోజల్ పెట్టుకొని, ల్యాండ్ అక్సెషన్ చేసుకొని, కావలసిన నిధులను విడుదల చేస్తామని కేంద్ర మంత్రి శ్రీ నితిన్ గడ్డరెగారు చెప్పారు. కేంద్రం నుండి నిధులు రావడం లేదు అంటున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఏ రాష్ట్రానికైనా debt repayment కోసం దాదాపు రూ. 11,000 కోట్ల వరకు మాత్రమే అవకాశం ఉంటుంది. కానీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం వూత్రం రూ. 38,000 కోట్లకు సెంటల్ గ్రాంటును పెట్టుకున్నారు. అంటే రూ. 38,000 కోట్లను కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వకపోతే కేంద్రప్రభుత్వం మాకు ఇవ్వడం లేదు అంటారు.

12.40 | ప్రతి సంవత్సరం బుఱాల చెల్లింపులకు డెట్ మ.

రిపీమెంట్కి సంబంధించి రూ.11 వేల కోట్లు గ్రాంట్గా ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.38 వేల కోట్లు రావాలనే నిబంధన పెట్టుకోవడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ రాష్ట్రానికైనా రూ.11 వేల కోట్లకు మించి ఇవ్వలేదు. అంటే, రూ.38 వేల కోట్లు ఇవ్వకపోతే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వడం లేదని అంటారు. బడ్జెట్లో రియలీస్ట్స్కుగా ఎంత గ్రాంట్ వస్తుందో, అంతే తీసుకోండి. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.38 వేల కోట్లు వస్తాయి కాబట్టి, మీకు ఈ పథకాలను ప్రవేశపెడుతున్నామని, కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంట్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల ఇని అమలు జరగడలేదనడం సబబు కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వంపై నిందచేసి ఆలోచన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది. దయచేసి రియలీస్ట్స్కుగా మీకు వచ్చే గ్రాంట్ ప్రకారం బడ్జెట్లో ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

గతంలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో, రూ.43 వేల కోట్ల బడ్జెట్తో, నేపసర్ హైకోర్ రోడ్లను వేయడం జరిగింది. Chairman Sir, it is on record I am telling. ఈ విషయమై శాసనసభలో మరియు శాసన పరివత్తులో కూడా మాటల్డడడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ విధమైన అనేక ప్రాజెక్టులకు సహకారం అందిస్తోంది. నేపసర్ హైకోర్ బస్టీ దవాభానాలు పెట్టారు. ఆ బస్టీ దవాభానల్లో దూది, ఇంజక్షన్ వంటివి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అందుతున్నాయి.

Except your place in Community Hall, total Budget is being paid under National Health Mission Scheme. It is a Central Government sponsored scheme, అనే విషయాన్ని మనం గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. బస్తీ దవాభానాల దగ్గరకు ప్రజలను తీసుకెళ్ళండి. Then, we will definitely appreciate. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి మాకు ఏం రావడం లేదనే ప్రచారం చేయడం తప్పని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు ఆర్.టి.సి. గురించి మాట్లాడారు. ఆర్.టి.సి. విషయంలో ఆనాడు స్వదేహ నిర్ణయం తీసుకోకపోవడం వల్ల 30 మంది కార్మికులు సూసైట్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఆ కార్మికుల ప్రాణాలు పోవడానికి కారకులు ఎవరు? Yes, the Government is responsible for it. ప్రైవేట్ రూపుల అనుమతిచ్చిన తరువాత కూడా వారిని పిలిచి, వారితో కూలంకమరగా చర్చించక పోతే ఎట్లా? కార్మిక కుటుంబాలు ఎంత దయనీయ స్థితికి చేరుకున్నాయో మనకందరికి తెలిసిన విషయమే.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు:- అధ్యక్షా, రామచంద్ర రావు గారిని రైతుల నుండి కూడా అభిప్రాయాన్ని తీసుకోమనండి.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, రైతుల నుండి కూడా తప్పకుండా అభిప్రాయాలను సేకరిస్తాము. ఎవరిని రెచ్చగోడితే ఏం జరుగుతుందో మాకు స్వప్సంగా తెలుసు. నేను మిమ్మల్ని అనలేదు. రెచ్చగోడుతున్న వాళ్ళ ఎవరో మాకు తెలుసు. ఈ అంశంపై మీరు నన్ను మాట్లాడువద్దని కట్టడి చేస్తున్నారు. అలాగే, పెట్రోలు, డీజిల్, గ్యాస్ గురించి కూడా మాట్లాడారు.

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు:- అధ్యక్షా, పెట్రోలు, డీజిల్ రథలు ఇంకా పెంచమని చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్రు గారు ఎం.పి.గా ఉన్నప్పుడు, పెట్రోలు, గ్యాస్

గురించి కూడా మాట్లాడడం జరిగింది. యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వ హాయాంలో రూ.1,52,000 కోట్లు ఆయోల్ కంపెనీలకు మన భారతదేశం బకాయి పడింది. ఇప్పుడు రూ.1,52,000 కోట్లను భారత ప్రభుత్వం చెల్లిస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రజలపై మీకు అంత ప్రీము ఉంటే పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలపై రాష్ట్రం యొక్క వ్యాటను తగ్గించండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాదాపు 29 శాతం వ్యాటను పెట్రోల్స్‌పై వసూలు చేస్తోంది. ప్రతీది కేంద్ర ప్రభుత్వంపై భారం వేసి, ఎందుకు పెరుగుతున్నాయో కారణాలు చెప్పకుండా పెరుగుతున్నాయని చెప్పడం తప్పని తెలుపుతున్నాను. ధరలు పెరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. ధరలు తగ్గుతాయనే మాటా కూడా వాస్తవమే. ధరలు ఎందుకు పెరుగుతున్నాయంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధించే వ్యాట వల్ల పెరుగుతున్నాయి. మీకు ప్రజల మీద అంత ప్రీము ఉంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధించే వ్యాట ఎందుకు తగ్గించుకోవడం లేదు? Why are you blaming the Union Government? ఈాడు కొన్ని ప్రత్యేక కారణాల వల్ల పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు పెరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. దీనికి ప్రజలు కో-ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ప్రజలు ఆలోచించి, ప్రభుత్వానికి మద్దతు పలుకుతున్నారు. దీనిపై ఎప్పుడు ఎప్పరూ నిరుణచేయలేదనే విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. ఇది ఒక రాజకీయ అంశం కావచ్చు. కానీ, దీని వెనుక ఉన్న వాస్తవాలను గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఆ వాస్తవాలనే మనం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

Investment policy గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో State owned Public Sector Company లు ఎన్ని ఉన్నాయో చెప్పండి? మాజీ ప్రధానమంత్రి అటల్ బిహారీ వాజ్ఫేయి గారు ఒక మాట చెప్పడం జరిగింది. You must have less of Government and more of governance. Government is not meant for business, Government is meant for seeking welfare schemes. ప్రభుత్వం వెల్సేర్ సీప్ములను చూడవలసిన అవసరం ఉన్నది. ప్రభుత్వం వ్యాపారం చేయాలనే అవసరం

వ్యయ మట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

లేదనే దిశలో, ఆనాడు loss making companies అనేవి కూడా, పబ్లిక్ ప్రైవేట్ పాట్సర్స్‌పీఎఫ్ క్రింద డైరెక్టగా తీసుకోవడం జరిగింది. ఇదొక సిస్టమ్ ఆఫ్ ఎక్సామిన్స్. దీంట్లో వచ్చిన లాభాలతో ఇన్ఫోష్ట్ర్యూన్సు పెంచుకోవడు జరిగింది. రాష్ట్రాలో నేపణల్ హైవేలు వచ్చాయంటే కేవలం వాజ్పేయి గారి కృషి, ఆలోచనలతోనే రావడం జరిగింది. ఆనిధులు ఎక్కడి నుండి వచ్చాయి. ప్రభుత్వం ప్రజల యొక్క మౌలిక సదుపాయాలు చూడవలసిన బాధ్యత ఎంతైనా ఉంది. వచ్చిన డబ్బుతో భారతదేశస్వరూపాన్ని మార్చినటువంటివారు అటల్ బిహరీ వాజ్పేయి గారని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. Dis-investment పాలసీని పొరపాటు పట్టవలసిన అవసరం ఏ మాత్రం లేదు. డా. పి.వి. నరసింహరావు గారు ఆర్థిక సంస్కరణలు తీసుకోచ్చిన విధంగా, అటల్ బిహరీ వాజ్పేయి గారు అదే రీతిలో ఒక సంస్కరణను తీసుకోచ్చి దేశం యొక్క రూపాన్ని మార్చిన విషయాన్ని మనం మర్చిపోలేము. ఎందుకంటే ఇది ఒక సుధీర్థ చర్చ ద్వారా తీసుకురావడం జరిగింది. కాబట్టి, వాజ్పేయి గారు చేసిన మార్పులు, చేర్చులను దేశం అంతా చూడడం జరిగింది. You may not believe in privatization. దీనిలో లిమిటెడ్ ప్రైవేట్ జెప్ట్సను కొంత బిలీవ్ చేయవచ్చు. కొంతమంది పూర్తిగా ప్రైవేట్ జెప్ట్ వధ్వని చెబుతున్నారు. రష్యా వంటి దేశాల్లో మనం చూస్తున్నాం. Even China is not preferring privatization of certain Companies. పెస్టి, కోకోలాలు వీధుల్లో ఏరులుగా ప్రపాస్తున్నాయి. త్యాగ దేశంలో you cannot say, it is a Communist Country. కమ్యూనిస్ట్ పేరు మీద desist అయినటువంటి రష్యా దేశాన్ని you can't take it as a model. Economic and Social conditions are dynamic. You can't have a static principle for it. కాబట్టి ఈసారి బడ్జెట్, రియల్ లిస్ట్ బడ్జెట్గా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా ట్రైబల్స్ గురించి మాటల్డారు. ముస్లిం రిజర్వేషన్లో ట్రైబల్ బిల్ పెట్టి, 10 శాతం రిజర్వేషన్సు

అలస్యం చేస్తున్నారు. మీరు దానిని సపరేట్ చేయండి. ముస్లిం రిజర్వేషన్ యొక్క అంశాన్ని పొర్లమెంట్ తేలుస్తుంది. ట్రైబల్ బిల్ ను దానిలో ఎందుకు కలపాల్సి వచ్చింది. గత 3 సంవత్సరాలుగా ట్రైబల్కి రాప్టిన రిజర్వేషన్ రావడు లేదు.

ఈ అంశం "లా" కాలేజీలకి సంబంధించిన అంశం కాబట్టి, నేను దీనిపై మాటల్డాడుతున్నాను. ఈసారు బార్ కాన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా అప్రిపియేట్ చేసింది. అప్పట్లో నేను బార్ కాన్సిల్ మెంబర్గా ఉండేవాడిని. రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ రిస్ట్రైట్యూటింగ్ కుమార్ గారు ఉండేవారు. ఇద్దరం కలిసి డిల్లీకి వెళ్ళి తెలంగాణ రాష్ట్రానికి, రెండు మహిళా ట్రైబల్ "లా" కాలేజీలు తీసుకురావడానికి నా వంతు కృషినేను చేయడం జరిగింది. బార్ కాన్సిల్ ప్రోండమోనియం ఉన్నా కూడా రెండు మహిళా ట్రైబల్ "లా" కాలేజీలు తీసుకోచ్చిన మాట వాస్తవం. కాబట్టి, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి, ఏ అవసరం వచ్చినా ముందుకు తీసుకుపోతామని, ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా, మాకో-ఆపరేషన్ ఎప్పటికీ ఉంటుందని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. కానీ, ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలపాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రథకాలు ఈ రాష్ట్రంలో చాలా వరకు అమలవుతున్నాయి. కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్యాయం చేస్తుందనే మాట మాత్రం పొరపాటేని తెలుపుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంది. దీనికి కట్టుబడి ఉందని తెలియజ్ఞు, రాబోయే రోజుల్లో బడ్జెట్ కేవలం అంకెల బడ్జెట్గా, ప్రజలకు ఉపయోగపడిన బడ్జెట్గా నేను భావిస్తూ, మాట్లాడుకు అవకాశం కల్పించినందుకు తమరికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభాకర్ రావు:- అధ్యక్ష, ధన్యవాదాలు. శాసన సభలో రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రివర్యులు హరీష్ రావు గారు, శాసన పరిషత్తులో శ్రీ మేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు 2021-2022 సంవత్సరానికి గాను రాష్ట్ర బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినందుకు తమరి ద్వారా వారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అలాగే, రాష్ట్రగారవ ముఖ్యమంత్రి గారికి

కూడా ప్రత్యేక అభిసందసలు, ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాము. వారు చక్కటి ఆలోచనతో బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. కరోనా వచ్చినపుటి నుండి రాష్ట్రం ఎన్నో ఇబ్బందులను ఎదురోపుడం జరిగింది. ఈ కరోనా వల్ల ప్రపంచంలో ఉన్న అన్ని రాష్ట్రాలు ఆర్థికంగా, చాలా ఇబ్బందులను ఎదురోపుడం జరిగింది. కానీ, మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఒక మంచి అడ్డినిష్ట్రీటర్స్‌తో, మంచి పథకాల వల్ల ఎక్కువ నష్టం జరగలేదు. మన రాష్ట్రాన్ని త్వరగా రికార్డీ చేసుకోడానికి 2021-22 వ సంవత్సరంలో సుమారుగా రూ. 2,30,825.96 కోట్ల బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టుకోగలిగాము. 2020-2021 వ సంవత్సరంలో రూ. 1,82,914.42 కోట్లు ప్రవేశపెట్టుకోవడం జరిగింది.

12.50 | అధ్యాక్షా, గత సంవత్సరు బడ్జెట్ ను ప్రస్తుత సంవత్సరము. బడ్జెట్ తో పోల్చిచూసినట్లేతే సువారుగా రూ. 47,911.54 కోట్ల రూపాయలను ఎక్కువగా పెట్టుకోవడం జరిగింది. కరోనా వల్ల ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నపుటికీ, ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం మనం బడ్జెట్ ను రూపాందించుకోవడం జరిగింది. 2014 వ సంవత్సరంలో మనం తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినపుటి నుంచి ఇప్పటి వరకు ప్రవేశపెట్టుకున్న సుమారు అరేడు బడ్జెట్లు మనం చూస్తే, మనం ఏవిధంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నావునేది అర్థమవుతుంది. 2014 వ సంవత్సరంలో లక్ష కోట్ల రూపాయలతో మన ప్రయాణం మొదలు పెట్టడం జరిగింది. 2015-16 వ సంవత్సరంలో మన బడ్జెట్ రూ. 1,15,689.32 కోట్లు, అంటే సుమారు 11.50 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. 2016-17 వ సంవత్సరంలో మన బడ్జెట్ రూ. 1,30,415 కోట్లు అంటే మళ్ళీ సుమారు 11.2 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. 2017-18 వ సంవత్సరానికి వచ్చినట్లేతే ప్రణాళిక ప్రకారం రూ. 1,49,646 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ను పెట్టుకోవడం జరిగింది. అప్పుడు కూడా 11 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. అంటే ఇంచుమించు ప్రతి సంవత్సరం దాదాపు 11 శాతం బడ్జెట్ ను పెంచుకుంటూ వస్తున్నాం.

గత సంవత్సరం 2020-2021 వ సంవత్సరంలో బడ్జెట్ రూ. 1,82,914 కోట్లుంటే ప్రస్తుతం రూ. 2,30,825.96 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. సుమారు 26.19 శాతం బడ్జెట్ ను గత సంవత్సరాల కంటే పెంచుకున్నట్లుగా మన అంకెలు కనిపీస్తున్నాయి. కరోనా వల్ల జి.యస్.డి.పి. చాలా వరకు తగ్గిపోయింది. 13.50 శాతం నుంచి డ్రాస్టిక్ గా తగ్గిపోయి 1.30 శాతానికి వచ్చేసాము. నేపశల్ జి.డి.పి.టో పోల్చిచూసుకున్నట్లేతే మనం చాలా మెరుగ్గా ఉన్నాము. నేపశల్ జి.డి.పి.గ్రోల్ టో 7.8 శాతం నుంచి -3.8 శాతానికి తగ్గిపోయింది. నేపశల్ గ్రోల్ టో రాష్ట్ర గ్రోల్ టో కుపీర్ చేస్తే we are far better than National G.S.D.P. అని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. How to overcome this situation?. మన ఎకానమీని ఎలా పెంచుకోగలిగాం అనే విషయం పై మనం ఫోకల్ చేస్తే మన గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను కాపాడుకోగలిగామని చెప్పక తప్పదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన విధానం వల్ల, వారు ఆరోజు గొర్రెల పెంపకం, చేపల పెంపకం, వ్యవసాయం, విద్యుత్తు, రైతు బంధు వంటి పథకాల వల్ల గ్రామీణ ఎకానమీలో ఇబ్బందులు లేకోవడం వల్ల మన ఆర్థిక పరిస్థితిని కాపాడుకోగలిగాం. ప్రైమరీ సెక్టర్స్ అయిన వ్యవసాయం, మైనింగ్ వంటి వాటి వల్ల గ్రామీణ ఎకానమీ బాగుంది. సర్వీస్ సెక్టర్స్ అయిన, ట్రాన్స్పోర్ట్, బ్యాంకింగ్, రెస్టారెంట్ వంటి వాటి పరంగా చాలా నష్టాల్లోకి వెళ్లాము. కేవలం రూరల్ ఎకానమీ వల్ల మనం నిలదొక్కుకూన్నామని చెప్పక తప్పదు. దానీ వల్లనే ఈ రోజు స్టేబుల్ బడ్జెట్ ను మనం తయారు చేసుకోగలిగామని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

రాష్ట్రతలసరి ఆదాయం రూ. 2,27,145 ఉంటే, నేపశల్ పర్క్యూపిటా ఇన్కమ్ రూ. 1,27,768గా ఉంది. సుమారు రూ. 99,377 We are far better than National Per Capita Income అని ఈ సందర్భంగా నేను గుర్తు చేస్తున్నాము. ఇనే కాకుండా రెవెన్యూ ఎక్స్పెండీచర్ కూడా రూ. 1,69,383.44 కోట్లు పెట్టుకోగలిగామంటే దాన్ని నేను స్వాగతిస్తున్నాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చాలా గొప్పగా

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

ఆలోచించి వచ్చిన డబ్బుంతా కూడా రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టడాన్ని నేను స్వాగతిస్తున్నాను. Whole heartedly I welcome the decision taken by the Government.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత సంక్లేషు రంగాలకు ఎక్కువ బడ్జెట్ ను కేటాయించుకున్నాం. ఎస్సి, ఎస్టి, బీసి, మైనారిటి, ఉమెన్ అండ్ ఛైల్డ్ వెల్ఫేర్, ఆసరా పింథన్, డబుల్ బెండరూం వంటి వాటన్నింటికి మనం వర్షభోట్ చేస్తే ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో చాలా పెద్ద ఎత్తున్న రూ.66,169.08 కోట్ల రూపాయలను సంక్లేషు రంగాలకు కేటాయించడం జరిగింది. It's really very good. మన చరిత్రలోనే మొదటిసారి ఇంత పెద్ద ఎత్తున్న బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసి ఖర్చు కూడా పెడుతున్నాము. ఎస్సి వెల్ఫేర్ చూస్తే 2020-2021 వ సంవత్సర బడ్జెట్ లో రూ.16,534 కోట్ల కేటాయిస్తే, ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ. 21,306.85 కోట్ల కేటాయిస్తూ, 28.86 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ వర్గమంతా అభివృద్ధి చెందాలనే ఉద్దేశంతో ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో ఇంత పెద్ద ఎత్తున్న కేటాయించడం జరిగింది. ఎస్టి వెల్ఫేర్ విషయానికి వస్తే, 2020-2021 వ సంవత్సర బడ్జెట్ లో రూ.9,771. 27 కోట్ల కేటాయిస్తే, ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ. 12,304.23 కోట్ల కేటాయిస్తూ, 25.92 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. ఈ వర్గాల వారు బాగుపడాలనే ఉద్దేశంతో ఎస్సిలకు 28.36 శాతం మరియు ఎస్టిలకు 25.92 శాతం పెంచుతూ, ఈ బడ్జెట్ లో అవకాశం కల్పించడం జరిగింది.

బి.సి వెల్ఫేర్ విషయానికి వస్తే, 2020-2021 వ సంవత్సర బడ్జెట్ లో రూ.4,356.82 కోట్ల కేటాయిస్తే ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ.5,522 కోట్ల కేటాయిస్తూ, 26.74 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. మైనారిటీ వెల్ఫేర్ ను గమనించినట్టే 2020-2021 వ సంవత్సర బడ్జెట్ లో రూ.1,518.06 కోట్ల కేటాయిస్తే ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ.1,606 కోట్ల కేటాయిస్తూ, 5.07 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. బడ్జెట్ ను గమనించినట్టే ఎక్కువగా ఉమెన్ అండ్ ఛైల్డ్ వెల్ఫేర్ బడ్జెట్ లో

చాలా మార్పులు కుపీస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా శ్రీమతి ఆకుల లలితగారు, గౌరవ మంత్రి గారు సభలో మహిళలు ఉన్నారు కాబట్టి They should feel proud and happy. ఎందుకంటే 2020-2021 వ సంవత్సర బడ్జెట్ లో రూ.1,200 కోట్ల కేటాయిస్తే ప్రస్తుత బడ్జెట్ లో రూ.1,702 కోట్ల కేటాయిస్తూ, 41.83 శాతం పెంచుకోవడం జరిగింది. తెలంగాణలో ఉన్న ప్రతి మహిళ సంక్లేషుం, ఆరోగ్యం వంటి వాటిపట్ల ప్రభుత్వం ఎంత సీరియస్గా ఉందనేది ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపుల్లో అర్థమవుతుంది.

అదే విధంగా, "ఆసరా పింథను", "డబుల్ బెండరూం" వంటి పథకాలతో సహా అన్ని సంక్లేశన పథకాలకు కేటాయింపులను గమనించినట్టే 66,169.08 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది. గత సంవత్సరంలో చూస్తే రూ.40,521 కోట్ల రూపాయలను కేటాయిస్తే రూ.66,169 కోట్లకు పెంచుకోవడం జరిగింది. This is really very welcome move అని చెప్పడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులను డిపార్ట్మెంట్ పరంగా 2014 వ సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటి వరకు చూసుకున్నట్టే 2014 లో ఎస్సి డిపార్ట్మెంట్ కి రూ. 8000 కోట్ల నుండి మొదలు పెట్టి 2021-2022 బడ్జెట్ లో రూ.21,306 కోట్ల వరకు పెంచుకుంటూ వెళ్లాము. That means i am talking about 2021-22 Budget. ఎస్టి డిపార్ట్మెంట్ కి రూ. 5000 కోట్ల నుండి మొదలు పెట్టిదాశాపు రూ.12,000 కోట్ల వరకు, బీసి వెల్ఫేర్ కు రూ. 2000 కోట్ల నుండి దాశాపు రూ.5,000 కోట్ల వరకు, మైనారిటీ వెల్ఫేర్ ను రూ. 1,105 కోట్ల నుండి దాశాపు రూ.1,606 కోట్ల వరకు పెంచుకుంటూ వెళ్లాము. ఈ ఫిగర్స్ ను గమనించినట్టే ఒకమంచి ప్రణాళికతో, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఉన్న జనాభాకు మేజర్గా కేటాయింపులు చేయడం జరుగుతోంది.

1.00 | ఇంత పెద్ద ఎత్తున్న డబ్బును ఎస్సిలకు దేనికోసం మ. ఖర్చుపెట్టారో ఫోకన్ చేద్దాము. బాభా సాహాబ్ అంబేర్ గారు తమ బుక్లో రాసారు. వారు ఎన్నోసార్లు

తమ ఘనంగంలో కూడా చెప్పారు. ఏ వర్గం వార్తానా ఎడ్యుకేషన్ తోనే బాగుపడతారని అన్నారు. ఇవన్నీ బాగుచెయ్యాలంటే ఒక లీడర్కి ఒక కమిటీమెంట్, సిన్సియారిటీ, ఒక మంచి ఆలోచనా విధానం ఉండాలని అంబేద్కర్ గారు పలు పుస్తకాలలో రాశారు. అనాడు ఏ విధంగా అంబేద్కర్ గారు ఆలోచించి ముందుకు వెళ్లారో, అదే ఆలోచనతో, అదే కమిటీమెంటో, అదే సిన్సియారిటీతో, అదే ఎఫ్యూకేషన్ తో మన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు కూడా ముందుకు వెళ్లి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ని ఏర్పాటు చేశారు. ఎడ్యుకేషన్ ప్రోఫెసర్ పట్టి పేద ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసి, మైనారిటీలకు సంబంధించి రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ను ఏర్పాటు చేశారు. తెలంగాణ ఏర్పడిపుటుకేమలం 136 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మాత్రమే ఉండేవి. ఆ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ద్వారా 82,063 మంది విద్యార్థులు చదువుకోవడానికి అవకాశం కలిగింది. ఈరోజు 268 ఎస్సీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. 1,45,985 మంది విద్యార్థులు ఆ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ద్వారా చదువుకుంటున్నారు. ఘస్ట్ జనరేషన్ చదువుకుంటే, subsequently, second generation కూడా అదే బాటలో నడుస్తారని ముఖ్యమంత్రి గారు పదేపదే చెబుతూ ఉంటారు. కాబట్టి ఆ విధంగా చాలా మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్యార్థులు ఎడ్యుకేషన్ దిశగా ముందుకు వెళ్తున్నారు. చక్కటి పసతులు మనం కల్పిస్తున్నాము. అదే విధంగా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 96 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ద్వారా ఇరవై ఏడు వేల మంది ఎస్సీ విద్యార్థులు చదువుకోవడానికి అవకాశం కలిగింది. ఈరోజు ఆ సంభ్యను పెంచుకున్నాము. 133 ఎస్సీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ని ఏర్పాటు చేసుకోవడం వల్ల 66,943 మంది విద్యార్థులు ప్రీ ఎడ్యుకేషన్ పొందుతున్నారు. క్వాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ కాదు. ఇన్స్ట్రిషన్సర్, బెస్ట్ స్టోక్స్, మంచి వాతావరణం కూడా ఉన్నాయి. ప్రతి స్టూడెంట్కి లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతోంది. వారికి ఆరోగ్యమే కాదు, చదువే కాదు, ఎన్విరాన్స్ మెంట్ కూడా బాగుండాలనే ఉండేశ్యంతో ఈరోజు ప్రభుత్వం పెద్దవిత్తున నిర్ణయాలు తీసుకొని ఆ దిశగా అడుగులు వేసి, వారిని ముందుకు

నడిపిస్తోంది. బి.సి.లకు సంబంధించి ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో 19 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ఉండేవి. వాటి ద్వారా సుమారు ఏడు వేల మందికి చదువుకునే అవకాశం కలిగింది. దాని సంఖ్యను 281కి పెంచుకున్నాము. ఎక్కడ 19, ఎక్కడ 281 అధ్యక్ష? దీనిని బట్టి గుర్తుమెంట్ చిత్తపుద్ది, గుర్తుమెంట్ కమిటీమెంట్ మనకు తెలుస్తోంది. ఎస్సీ, ఎస్టీ, బి.సి., మైనారిటీ వర్గాలకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా సహ్యోదార్య చేస్తుందో మనకు బాగా అర్థం అవుతోంది. అప్పుడు కేవలం 12 మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మాత్రమే ఉండేవి. ఇప్పుడు 204 మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. సుమారు లక్ష మంది విద్యార్థులు ఆ పారశాలల్లో చదువుకుంటున్నారు. విద్యార్థుల డ్రాపవుట్స్ కూడా ఉంటాయి. టీచర్ ఎం.ఎల్.సి.లకు ఆ విషయం బాగా తెలును. టెంట్ క్లాస్‌కి వచ్చేసరికి, ఇంటర్వీడిమేట్ వచ్చేసరికి విద్యార్థుల డ్రాపవుట్స్ ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఎందుకంటే, వారు ఎక్కడో దూరంగా వెళ్లి చదువుకోవాలి. హస్టల్ ఉండును. ఆ పిల్లలకి ఇబ్బంది అవుతుంది కాబట్టి డ్రాపవుట్స్ ఎక్కువగా ఉంటాయి. మొట్టమొదటి సారి దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా ఈ రాష్ట్రంలో టీ.అర్.ఎస్. పార్టీ ప్రభుత్వం ఆలోచించి, ఘస్ట్ టైం 53 డిగ్రీ కాలేజీలను ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్యార్థుల కోసం ఏర్పాటు చేసింది.

(గౌరవ శైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

యాభై మూడు రెసిడెన్షియల్ డిగ్రీ కాలేజీలను ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్యార్థుల కోసం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వీటన్నింటినీ చూసి, తెలంగాణలో చాలా అద్భుతమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారని 15వ ప్లానింగ్ కమిషన్ స్వయంగా వున రాష్ట్రాన్ని అప్రిపీయేట్ చేసింది. అంతేకాకుండా, 14 రాష్ట్రాల రిప్రజెంటేట్ ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వచ్చారు. మీ వ్యవస్థ బాగుంది, మీ రాష్ట్రంని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ చాలా బాగా ఫంక్షనింగ్ అవుతున్నాయి, వాటి రిజిస్ట్రేషన్ బాగున్నాయని అన్నారు. అంటే మనం దేశానికి ఆదర్శంగా నిలుస్తున్నాము. Harvard University is one of the reputed Universities in

the World. ఆ యూనివర్సిటీ ఫ్యాక్టీ కూడా మన రెసిడెన్షనల్ స్కూల్స్‌పై రీసర్చ్ చేయడానికి ఇక్కడికి వచ్చారు. ఇంస్టి చూస్తుంటే చాలా సంతోషంగా ఉంది. అదే విధంగా లా కాలేజెస్ అధ్యాయాలు. రామచంద్రరావు గారు ఇక్కడ లేరు. ఇంతకు ముందు రామచంద్రరావు గారు చెప్పారు. లా కాలేజెస్ గురించి మేము చాలా కృషి చేసామని అన్నారు. రామచంద్రరావు గారికి ప్రశ్నేకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా, to run the colleges మనకు స్పెషల్ పర్మిషన్ ఇచ్చారు. These Law Colleges are exclusively meant for S.C., S.T. girls. ఒకటి సంగారెడ్డిలో ఇంకొకటి ఎల్.బి.నగర్లో ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. అందుకని, నా తరపున, మా గవర్నమెంట్ తరపున బార్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియాకి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. రెసిడెన్షనల్ స్కూల్స్‌లో చదివిన పిల్లల యొక్కరిజెట్లు కూడా అద్భుతంగా వస్తున్నాయి. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్లో కేవలం 6 ఎం.బి.బి.ఎస్. సీట్లను మాత్రమే సంపాదించుకున్నాము. ఆరు మంది ఎస్సీ, ఎస్టీ పిల్లలకు మాత్రమే ఎం.బి.బి.ఎస్. సీట్లు వచ్చాయి. ఇప్పుడు మన తెలంగాణ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, రెసిడెన్షనల్ స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసిన తరువాత, మన ఫ్యాక్టీ వల్ల, మనం ఇచ్చే ఇంఫ్రాస్ట్రక్చర్ వల్ల, మనం కల్పించిన మంచి వాతావరణం వల్ల, మనం ఇచ్చే మంచి భోజనం వల్ల, మనం ఇచ్చే మంచి సహోదర్ వల్ల మా ఎస్సీ పిల్లలు 189 మంది ఎం.బి.బి.ఎస్.లో అడ్మిషన్ సాధించారు. ఎంత డిఫరెన్స్ కనిపిస్తుందో చూడండి అధ్యాయాలు. ఎస్సీ, ఎస్టీ పిల్లలకు ఎన్నో ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ, తెలంగాణ గవర్నమెంట్ ఆలోచనా విధానం, తెలంగాణ గవర్నమెంట్ ఇచ్చే మంచి క్యాలిటీ ఎడ్యుకేషన్ వల్ల 189 ఎం.బి.బి.ఎస్. సీట్లు దక్కాయి. ఐ.బి.ఎస్., జె.ఈ.ఈ.లలో 170 మంది పిల్లలకి అడ్మిషన్ దక్కింది. మార్పు మనకి క్లియర్ కట్టగా కనిపిస్తోంది. ఇదంతా ప్రభుత్వ నిర్ణయంతో జరుగుతోంది. అంతేకాకుండా, విదేశాలలో పైచదువులు చదువుకోవాలనుకున్న ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసి, మైనారిటీ విద్యార్థులకు ఒకొక్కరికి ఇరవై లక్షల రూపాయలు “అంబేద్కర్ ఓవర్సీస్ స్కూలర్సీప్స్”ను అందిస్తున్నారు. అమెరికా,

ఆఫ్రీకియా, కెనడాలలో చదువుకోవడానికి ప్రభుత్వమే వారికి అన్ని రకాలుగా సహోదర్ చేస్తోంది. ఇప్పటివరకూ 623 స్కూలెంట్స్కి ఆ స్కూలర్సీప్స్ వచ్చింది. అందుకు ప్రభుత్వం రూ. 107.80 కోట్లను ఖర్చు చేశారు. ఆ పీల్లలందరూ దర్జాగా చదువుకుంటున్నారు. “పే బ్యాక్ టు ది సొసైటీ” అని అంబేద్కర్ గారు చేపేవారు. మీరు ఏదైతే నేర్చుకున్నారో అది, “you have to pay back to the Society” అని చెప్పారు. ఆ విధంగా మన సొసైటీకి కుటీబ్యాట్ చేయడానికి మంచి అవకాశం లభించింది.

1.10 | అదేవిధంగా, 180 మంది ఎస్సీ విద్యార్థులకి మ. స్కూలర్సీప్స్లను ఇచ్చాం. దానికోసం రూ.27.78 కోట్ల ఖర్చు చేశాం. సాధారణంగా ఎస్సీ, ఎస్టీలకు సెల్వ సహోదర్సింగ్ ఇచ్చేందుకు వాళ్ళకు సెల్వ ఎంప్లాయీమెంట్ క్రింద కొంత డబ్బులను ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఆ డబ్బులెంతుంటాయి? మ్యాగ్జిన్మ్ క 5 లక్షల రూపాయలో ఉంటాయి. 5, 10 లక్షల రూపాయలతో పెద్దగా మార్పులుండుచే భావించిన ప్రభుత్వం ఒక ఆలోచన చేసి, ఐటి.ఎస్.ప్రైడ్ కి ప్రోగ్రామ్ ని రూపొందించడం జరిగింది. బాగా చదువుకుని, నిరుద్యోగులుగా ఉంటూ మంచి ఇండిప్యూటీలను స్థాపించాలనే ఆలోచనతో ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీ పిల్లలు మంచి ప్రాజెక్టులతో ముందుకు వస్తే ప్రభుత్వం ఒక అడుగు ముందుకు వచ్చి ఈ “బి.ఎస్.ప్రైడ్” ప్రోగ్రామ్ క్రింద వాళ్ళకి అన్ని రకాలుగా ఇస్టైంట్స్ ఇచ్చివాళ్ళని ప్రోత్సహిస్తుంది. వాళ్ళకి పాపలా వద్దులోన్న మంజూరు చేస్తుంది. వాళ్ళకు ఎలక్ట్రిషిటీలో కూడా సచ్చిదీ ఇస్తుంది. అదేవిధంగా ఎస్సీ, ఎస్టీలకు చెందిన ఉమ్మెన్ ఎంటర్ప్రైజ్యూర్స్కు ఇచ్చే బెఫిఫీట్స్ ని కూడా 35 శాతం నుండి 45 శాతానికి ఎన్సోస్ చేయడం జరిగింది. కేవలం 5 లక్షలు, 10 లక్షల రూపాయల సహాయం మాత్రమే కాకుండా, వాళ్ళ చేపట్టే ప్రాజెక్టుల స్థాపనకు 5 కోట్ల రూపాయల నుండి 10, 15 కోట్ల రూపాయల వరకు సహాయమందించవచ్చనే ఆలోచన మన ప్రభుత్వం చేసింది. అదేవిధంగా వారికి సెల్వ ట్యాక్స్ లో 100% సచ్చిదీ ఇస్తుంది. వాళ్ళకి పవర్ సచ్చిదీ ఉంది, సెల్వట్యాక్స్ లో సచ్చిదీ ఉంది, అదే విధంగా లోన్స్ లో కూడా

నబ్బిడీతో 25 పైలనకే రుణం వస్తోంది. ఈవిధంగా వాళ్ళ జీవితాలు మారాలనే ఉద్దేశ్యంతో, మన ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద మనుషులో ఆలోచన చేసి, ఇంత గొప్పగా ఇస్పెన్స్‌టీఫ్స్ ఇస్తున్నారు. ఈ వర్గానికి సంబంధించి ఇస్పెటీఫర్ రు. 39,590 యూనిట్స్ మంజూరయ్యాయి. వాటి కొరకు నుమారు రూ. 1919 కోట్ల రూపాయలను భర్యు చేయడం జరిగింది.

ట్రైబల్ తండ్రాలు కొన్ని చేట్ల ఆయా గ్రామాలకు చాలా దూరంగా ఉంటాయి. వాళ్ళపొలాలు కూడా ఎక్కడో దూరంగా ఉంటాయి. వాళ్ళపొలాలకోసం 3 ఫేజ్ కరెంట్ కావాలంటూ వారు ప్రభుత్వాన్ని ఎప్పడినుండో కోరుతున్నారు. కాబట్టి, వాళ్ళ పొలాలకు 3 ఫేజ్ కరెంటుని ఇచ్చేందుకు ఈరోజు బడ్జెటో రూ. 103 కోట్లను కేటాయించుకోవడం జరిగింది. రాబోయే రోజుల్లో ప్రతీ ట్రైబల్ తండ్రాకి క్వాలిటీ కరెంటుని ఇస్వడం జరుగుతుంది.

ఎస్సి, ఎస్టీలకు ఎంతగా సహాయాన్నందించినా వారు ఎక్కువగా అభివృద్ధికి నోచుకోవడం లేదని, వాళ్ళ కొరకు కేటాయింపులు కనిపిస్తున్నాయి గానీ, వాళ్ళ పరిస్థితుల్లో వాస్తవంగా మార్పులు కనిపించడు లేదని, ఎక్కడమేనగంగి అక్కడే ఉన్నట్లుగా వారి పరిస్థితి ఉందని గమనించిన మన ముఖ్యమంత్రిగారు వారికోసం “స్పెషల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్” అనే యాక్షపని తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ యాక్షప ప్రకారం, ఎస్సి, ఎస్టీల కొరకు కేటాయించిన ప్రతి పైసా కూడా వాళ్ళ చదువులకో, వాళ్ళ ఆరోగ్యం కోసమో, వాళ్ళ రోడ్డుకొరకో లేదా ఇతరత్రా వాళ్ళ అభివృద్ధి కోసం మాత్రమే భర్యు చేయాలి. ఇటువంటి చట్టాన్ని మన భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రం కూడా తీసుకురాలేదు. కానీ, మనం తీసుకొచ్చాము. మన ముఖ్యమంత్రి గారి చిత్తవుద్ధి దీనిలో కనబడుతోంది. ఎస్సి, ఎస్టీ వర్గాలకు కేటాయించిన ప్రతి పైసా కూడా వారికే చెందాలనే ఉద్దేశంతోనే, చాలా పెద్ద ఎత్తున రూ. 21,306.85 కోట్లను ఎస్సిల స్పెషల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ కోసం కేటాయించడం జరిగింది. అదేవిధంగా ఎస్టీల స్పెషల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ కోసం రూ. 12,304.23 కోట్ల కేటాయించడం జరిగింది. “చివ్వ మినిస్టర్ ఎంపవర్మెంట్

ప్రోగ్రామ్” అనే కొత్త పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి, దానికి రూ. 1000 కోట్ల కేటాయించడం జరిగింది. ఈ పథకం కూడా ఎక్కడా లేదు. అంటే, స్పెషల్ డెవలప్‌మెంట్ ఫండ్ కోసం కేటాయించిన రూ. 21,306.85 కోట్లకు అదనంగా ఈ రూ. 1000 కోట్ల కేటాయించడం జరిగింది. దాని మొడాలిటీ ఇంకా చేయలేదు. దాని గైడ్‌లైన్స్ కూడా ఇంకా రాలేదు. ఆ ప్రీడమ్ కూడా మా దఖిత ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్చిలకే ఇచ్చి, మీ ప్రోగ్రామ్ని మీరే తయారు చేసుకోండి, మీరందరూ ఒక మంచి ప్రోగ్రామ్తో రండి అని మాకే ప్రీడమ్ ఇచ్చారు. One thing we feel very much happy. ఇక్కడ ఎంత మంది ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్చిలున్నారో, వారందరూ కూడా పీ.ఎచ్.డి.లే, అందరూ కూడా పోష్ట్ గ్రామ్యయేచ్చే, చాలా మంది డాక్టర్లు, చాలా మంది ఇంజనీర్లున్నారు. I feel very happy. ఎస్సి, ఎస్టీలకు సంబంధించిన ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్చిల్లో practising Doctors, Engineers, Ph.D చేసినవాళ్ళన్నారు. బాగా చదువుకున్న వాళ్ళందరికి ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్చిలు కావడానికి అవకాశం కల్పించిన మన ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సందర్భంగా నేను ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. ఎంత చదువుకున్న ఇలాంటి అవకాశం అందరికి రాదు. కానీ, ముఖ్యమంత్రి గారు మాలాంటి వాళ్ళందరికి కూడా అలాంటి అవకాశాలిచ్చారు.

మైనారిటీ వెల్వేర్ గురించి కూడా మనం చూస్తున్నాం. “జామియా-నిజామియా” పేరుతో 15 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో ఒక చక్కబెట్టి ఆడిటోరియం నిర్మించడం జరిగింది. ఈరోజున ఈ ఆడిటోరియం ప్రైవేట్ రాబులో మనకు అందుబాటులోకి వచ్చింది. అదేవిధంగా “ఇస్లామిక్ కల్గ్రౌండ్ కన్వెన్షన్ కల్గ్రౌండ్” కొరకు కోకాపేటలో 10 ఎకరాల స్థలాన్ని ప్రభుత్వం తరచున ఇస్వడమేకాకుండా, దానికి కూడా పెద్ద ఎత్తున బడ్జెట్‌ను కేటాయించడం జరిగింది. మైనారిటీ పిల్లలు కూడా సినిల్ సర్వీస్‌లో కంపెట్ కావాలని, 100 మంది పిల్లలు ముందుకు వస్తే, వారందరికి ఒక మంచి ఎన్వీరాన్ మెంట్లో ఒక మంచి ఫ్యాక్ట్రీ ఏర్పాటు చేసి ప్రభుత్వ పరంగా ఎడ్యూకేషన్‌ను అందించే కార్బ్రక్టమాన్ని నిర్వహిస్తోంది. ముఖ్యంగా మైనారిటీ స్కూళ్ళు అన్ని కూడా రెంట్

ప్యాయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

చిల్డ్రింగ్స్‌లో ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం 54 మైనారిటీ స్కూళ్లకు స్వంత భవనాలు నిర్మాణ దశలో ఉన్నాయి. దానికిసం సుమారు రూ.1054 కోట్లు ఇప్పటికే ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 1,75,924 మంది ముస్లిమ్ మైనారిటీలకు హీద్ముబారక్ కార్యక్రమం క్రింద లభ్యి కలిగింది. ఇందు కొరకు సుమారు రూ.1341 కోట్లను ఇప్పటి వరకు ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

గల్లు బాధితుల పరిస్థితి దయనీయం. “గల్లు కంటీన్‌లో మీకు చాలా మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుంది. మీరు బాగా డబ్బులు సంపాదించవచ్చని” చాలా మంది ఏజెంట్లు మిస్లీండ్ చేయడంతో ఎంతో మంది తెలంగాణ యువత అక్కడికి వెళ్తున్నారు. పాపం, వాళ్ళు గల్లు కంటీన్‌కు వెళ్లిన తరువాత అక్కడ ఎంతగానో ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు. అలా వెళ్లిన వాళ్ళలో ముఖ్యంగా కరీంగర్, హైదరాబాద్లకు చెందిన వాళ్ళు ఎంతోమంది ఉన్నారు. తల్లిదండ్రులకు కొడకు ఎక్కడున్నాడో తెలీదు. అక్కడ కొడుకుకేవో ఇక్కడ తల్లిదండ్రులు ఎలా ఉన్నారో తెలీదు. చాలా దయనీయమైన పరిస్థితుల్లో వాళ్ళండడాన్ని మనం చూశాం. ఇటువంటి పరిస్థితులను అధిగొంచిన కేరళ రాష్ట్రంలోని సీములను పరిశీలించడానికి, అధ్యయనం చేయడానికి తొందరలోనే మన రాష్ట్రం నుండి కూడా ఒక టీమును పంపించడం జరుగుతోంది.

హైదరాబాద్లో రోడ్లు, స్టేషన్లు, అండర్ ప్సౌన్ ఏవిధంగా అభివృద్ధి చెందాయో మీకుండరకూ తెలుసు. దుర్గం చెరువు గురించి కూడా ఇంతకు ముందు మన పెద్దలు ప్రస్తుతించారు. గడచిన నాల్గొదు సంవత్సరాల్లో హైదరాబాద్ ముఖచిత్రం చాలా అద్భుతంగా మారిపోయిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. ఇప్పుడ్నీ కూడా ఓపర్ నైట్‌లో అయ్యే పరిస్థితి లేదు. ఒక కమిటీమెంట్‌తో, ఒక ఆలోచనతో, ఒక ప్లానింగ్‌తో చేస్తేనే ఇప్పుడ్నీ కూడా అవుతాయి. మన మంత్రివర్యులు కే.టి.రామారావు గారి ఆలోచనతో, వారి యొక్కప్లానింగ్‌తోనే చిటి రోడ్లు గానీ, సిసి రోడ్లు గానీ, రోడ్ వైడెనింగ్ పనులు గానీ చేపట్టడం జరుగుతోంది. ఎల్కస్‌డి లైట్లు ఏర్పాటు చేయడంతో పాటు, ట్రైన్‌జెంస్ సిస్టమ్‌ని

మార్గదానికి ప్రణాళికలు చేయడం జరుగుతోంది. కరోనా సమయంలో జీ.పోచ.ఎం.సి. వర్కర్లందరూ రోడ్లపైకి వచ్చి, ఒక మంచి ప్లానింగ్‌తో హైదరాబాద్ చుట్టూప్రక్కల సుమారు 300 కి.మీ. పొడ్మెన రోడ్లను వేసుకోవడం జరిగింది. దానికి సుమారు రూ.2000 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి, లింకు రోడ్లను ఏర్పాటు చేసుకున్నాం. ఈ లింకురోడ్ల వల్ల హైదరాబాద్ ప్రజలకు దూరాలు తగ్గిపోవడంతో ఎంతో ప్రయోజనం కలిగింది. పాల్యాప్స్ కూడా తగ్గిపోయింది.

మిస్టర్ శైర్కున్:- దయచేసి కంక్రూడ్ చేయండి.

1.20 | శ్రీ ఎం.ఎస్.ప్రభాకర్ రావు:- డ్రింకింగ్ వాటర్, మ.
ఎ.టి.సెక్షన్ లలో కూడా ఎంతో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మన రాష్ట్రంలో జరుగుతున్నాయి అధ్యక్షా. మీ ఆదేశాల మేరకు ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా చివరిగా ఒక విషయం చెప్పడలచుకున్నాను. శాంతి భద్రతలను అదుపులో పెట్టేందుకు పోలీసులు కూడా చాలా చక్కగా పని చేస్తున్నారు. వారు కేవలం పోలీసింగ్ కాకుండా ఒకసామాజిక బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తున్నారు. దీనికాక ఉదాహరణ చెప్పడలచుకున్నాను అధ్యక్షా. సడ్డుగా కరోనా రావడం, లాక్డోన్ పెట్టడం జరిగింది. ఆ సమయంలో డెబ్టు ఏళ్ళ ఒకక్యాస్టర్ పేపర్లుకు కర్నూటకునుండి మందులు కావల్సిప్పే, ఆ సమయంలో నేను సైబరాబాద్ పోలీస్ కమీషనర్ సజ్జనార్ గారికి ఫోన్ చేసి ఆ పేపంట్ వంందులు తెచ్చుకునేందుకు కర్నూటక వెళ్లడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వమని అడిగితే, దానికి ఆ పేపంట్ అంత దూరం వెళ్డడం ఎందుకు, నేనే తెప్పిస్తానని వారు బదులిచ్చారు. పోలీస్ శాఖ వాళ్ళ ఇంతకార్బీయర్గా ఉంటారని ఎవ్వరూ ఎక్స్‌పెక్ట్ చేయరు. ఈ కల్పర్ ఇంతలా చేంజ్ అయ్యందంటే only because of the able administration of the Hon'ble Chief Minister. ఇలాంటి మార్పు పోలీస్ వ్యవస్థలో కనిపిస్తోంది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆర్థిక, పారిశాఖీక, సీటిపారుదల, ఆరోగ్యం వంటి అనేక రంగాలలో చాలా పక్షాందీగా ముందుకు వెళుతూ, బంగారు తెలంగాణ బాటలో నడుస్తోంది. రాబోయే రోజుల్లో పిల్లల భవిష్యత్తు కూడా

తెలంగాణలో బాగుండాలనే ఉద్దేశంతో ఎంతో చక్కటి కార్యక్రమాలు చేపడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వెళుతున్నారు కాబట్టి వారికి నేను ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

శ్రీ కాటేపల్లి జనార్థన్ రెడ్డి:- 2021-2022 బడ్జెట్‌పై మాట్లాడే అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ ప్రభుత్వ రఘురాధి, తెలంగాణ ప్రజల ఆశాజ్యోతి అయిన కల్యాకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావుగారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ ఆర్థిక శాఖ మంత్రి హరీష్ రావుగారు రూపొందించిన బడ్జెట్‌ను సభలో ప్రవేశపెట్టిన మంత్రి వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కేసీఆర్గారి నాయకత్వంలో మంత్రి హరీష్ రావుగారు రెండు అంశాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని బడ్జెట్‌ను రూపొందించినట్లు కుపిస్తోంది. ఒకటి తాత్కాలిక ఉపశమనము, రెండవది శాశ్వత పరిష్కారము. ముందు తాత్కాలిక ఉపశమనము పొందే విధంగా కొన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టి, దానిని శాశ్వతంగా పరిష్కరించే విధంగా ఈ బడ్జెట్‌ను రూపొందించిన విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను అధ్యక్షా. ఈ బడ్జెట్‌లో సబ్బండమ్మాల సంక్లేశమం, సకల జనుల అభివృద్ధికి నిదర్శనంగా కనపడుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు “ఎడ్స్ ఏడ్సీన వ్యవసాయం బాగుపడము, రైతు ఏడ్సీన రాజ్యం బాగుపడదు” అని ఎప్పుడు అంటుంటారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయారులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, రైతుల ఇంచుందులను అధిగమించే విధంగా అనేక సంక్లేశము కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. జూన్ 2, 2014కి ముందు ఆ తరువాత రైతుల పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నదనేది మన ఆలోచనాచేయవలసిన అవసరమున్నది అధ్యక్షా. నాడు వర్షాలు పడ్డ తరువాత విత్తనాల గురించి లైసెన్స్‌లో చెప్పులు పెట్టి, బుఱాల కొరక బ్యాంకుల చుట్టూ తిరిగే పరిస్థితి ఉండేది. కానీ, ఈనాడు విత్తనాల గురించి మనం ఇంచుంది పడువలసిన పరిస్థితి లేదు. ముందుగానే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎరువులు, విత్తనాలు అందుబాటులో ఉంటున్నాయి. పెట్టుబడుల గురించి బ్యాంకుల చుట్టూ తిరగవలసిన

అవసరం లేకుండా, దేశంలోనే మన రాష్ట్రం ఆదర్శవంతంగా ఉండే విధంగా ‘రైతు బంధు’ కార్యక్రమం నడుస్తోంది. ప్రతి ఎకరాకు రెండు పర్యాయాలు ఐదు వేల రూపాయల చోపున ఈరోజు పెట్టుబడి రూపంలో ప్రభుత్వం అందిస్తున్నదంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి రైతుల మీద ఎంత ప్రేమ ఉన్నదో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరముంది. రైతులకు సీరు ముఖ్యం కనుక ఎన్నో ప్రాజెక్టుల రూపకల్పన చేసి, శాశ్వత పరిష్కారం కనుగోనే విధంగా కార్యక్రమాల రూపకల్పన చేయడం జరుగుతోంది.

సంక్లేశము కార్యక్రమాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని తాత్కాలిక ఉపశమనపొందే విధంగా “ఆసరా పీంచన్లు”, ఇతర పీంచన్లు, “కళ్యాణ లక్ష్మీ - ప్రాదీ ముబారక్” పంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో అన్ని వరోలిక సదుపాయాలు కల్పించే విధంగా, ప్రజలు ప్రశాంతంగా జీవించే విధంగా లా అండ్ ఆర్థర్, విద్యుత్ వంటి అనేక రంగాలలో సంస్కరణలు తీసుకొచ్చిన విషయాన్ని అభినందించక తప్పదు. అందుకే ఈ బడ్జెట్ సబ్బండ వర్లల సంక్లేశమానికి సహార్థ చేసే విధంగా ఉన్నదనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు.

కోవిడ్‌తో యావత్ ప్రపంచం అతలాకుతలమైన పరిస్థితి చూశాం. ఆర్థిక పరిస్థితి దెబ్బతిన్నది. అటువంటి సమయంలో కూడా మన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అగకోవడం వల్ల ఈరోజు దేశం యొక్కజి.డి.పి. -3.8 శాతముంచే, మన రాష్ట్రజి.డి.పి. 1.3 శాతంగా ఉన్నది. ఇదంతా ముఖ్యమంత్రిగారి ముందు మాపుకు నిదర్శనం అధ్యక్షా. బంగారు తెలంగాణ ఏర్పాడాలంటే ప్రతి గ్రామం, ప్రతి కుటుంబం బాగుపడాలనే ఒకమంచి ఆలోచనతోనే ప్రతి కుటుంబాన్ని ఆదుకునే విధంగా ఎన్నో కార్యక్రమాల రూపకల్పన చేయడం జరిగింది. ఈ బడ్జెట్‌ను పరిశీలించినప్పేతే, ఎస్సీ, ఎస్టీలకు పెద్దమీట మేపి వారిని ఒక అభివృద్ధి దశలోకి తీసుకురావాలనే విధంగా ప్రతి కుటుంబాన్ని అభివృద్ధి దశలోకి తీసుకువచ్చే విధంగా ఈ బడ్జెట్‌లో వారికి పెద్దమీట మేపినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాయి.

గొల్ల కురుమలకు గొరెల పంపిణీ, మత్స్యకార్లను ప్రోత్సహించే విధంగా మరియు నాయి బొహ్యాఱులకు ఎన్నో పథకాలనిచ్చి ప్రతి కుటుంబాన్ని ఆదుకునే విధంగా బడ్జెట్‌ను చేపట్టినందుకు అభినందనలు అధ్యక్ష.

ఎస్స్, ఎస్స్, బి.సి., మైనారిటీ విద్యార్థులను ఆదుకునే విధంగా ఎన్నో నైవాసిక పారశాలలను నెలకోల్పి, కార్సోరేట్ స్థాయిలో వారికి నాణ్యమైన విద్యనందించేందుకు వారికి సంవత్సరానికి లక్ష రూపాయలకు ప్రెగా కేటాయించి, వారిని ఆదుకునే విధంగా, వారిని సమాజానికి ఒక పౌరులుగా తీర్చిదిద్దాలనే సంకల్పంతో ముఖ్యమంత్రిగారు కృషిచేయడం అభినందనీయమైన విషయం అధ్యక్ష. దేసుభూతో చదువుకునే విద్యార్థులను కూడా ఆదుకునేందుకు పారశాల విద్యకు, ఉన్నత విద్య, సాంకేతిక విద్యకు 13,886 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. బేసిక్ సుభూతుకు 11 వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ప్రతిపాదించారు. పారశాలలలో మాలిక వసతుల గురించి అదనంగా రూ. 4,000 కోట్లు పెట్టి విద్యార్థులు ప్రశాంతమైన వాతావరణంలో విద్యను అభ్యసించే విధంగా నిధులు కేటాయించారు. దీనిని మరింత పెంచినట్లయితే మరిన్ని మాలిక వసతులు కల్పించగలరని తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్ష. దేశంలోనే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆదర్శవంతంగా ఇంటర్వీడియటర్లో అడ్మిషన్ ఫీజ్ లేకుండా ఉచిత పార్ట్యుప్స్కాలు సమకూరుస్తున్న ప్రభుత్వం మన తెలంగాణ ప్రభుత్వం. ఇలా ఏ ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా లేదు అధ్యక్ష. అదే విధంగా కస్తూర్బా, మాడల్ స్కూల్లో కావలసిన మాలిక వసతులు కల్పించే విధంగా ఈ బడ్జెట్‌ను రూపకల్పన చేసినందుకు మరొకసారి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్ష. ఈరోజు ఉచిత విద్యనందించి మంచి విద్యను అందజేస్తున్నందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను అధ్యక్ష.

1.30 | భారతదేశంలోనే ప్రప్రథమంగా అన్తోన్ విద్యను మ. ప్రవేశపెట్టిన రాష్ట్రం మన తెలంగాణ రాష్ట్రం. కోవిడ్ కారణంగా అర్థాంతరంగా పారశాలలను మూడిసేసిన సందర్భంలో భవిష్యత్తులో చదువుకుంటామా, లేదా అనే

అయోమయ స్థితిలో ఉన్న విద్యార్థులకు అన్తోన్ విద్యను ప్రవేశపెట్టి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించి దాదాపు 85 శాతం విద్యార్థులు అన్తోన్ విద్య ద్వారా ప్రయోజనం పొందే విధంగా చర్చలు తీసుకున్న విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాము.

జీత భత్యాలు మరియు సంక్లేశ కార్యక్రమాల ద్వారా నగదు రూపంలో పొందితే వాటిని డైరెక్ట్ బెనిఫిట్స్ అంటారు. లా & ఆర్డర్, ఇరిగేషన్, విద్యుత్తు లాంటి కార్యక్రమాలతో బెనిఫిట్స్ పొందితే వాటిని ఇన్ డైరెక్ట్ బెనిఫిట్స్ అంటారు. కానీ, ఉద్యోగులు ఇన్ డైరెక్ట్ బెనిఫిట్స్ పొందుతున్నా, వారికి డైరెక్ట్ బెనిఫిట్స్ మీదనే దృష్టిఉంటుంది. ఆ విధంగా ఎందుకంటే గతంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 43 శాతం ఫిట్మెంట్, 9 నెలల పి.ఆర్.సి. ఎరియర్ చెల్లించిన ఘనత, గౌరవం మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రికి. చంద్రశేఖర్ రావు గారికి దక్కుతుంది. కరోనా కారణంగా పి.ఆర్.సి. ఇవ్వడంలో జాప్యం జరుగుతోంది. జూన్ 2వ తేది నాడు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిది. 1.7.2018 మన రాష్ట్రంలోని ఉపాధ్యాయ ఉద్యోగ కార్మికులకు కొత్త పి.ఆర్.సి. రావలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన రోజును గుర్తుంచుకునే విధంగా 2. 7.2018 నుండి కొత్త పి.ఆర్.సి. అమలు అయ్యేలా చూస్తూ, అదే విధంగా గత సంవత్సరం ఏప్రిల్ నుండి ఎరియర్ చెల్లించాలని ఈ సభ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గతంలో కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తొమ్మిది నెలల పి.ఆర్.సి. ఎరియర్ ను నగదు రూపంలో చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా ఇచ్చిన విషయాన్ని గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈసారి కూడా మంచి ఫిట్మెంట్ పి.ఆర్.సి.ని ప్రకటించాలని గత ఏప్రిల్ నెల నుండి ఆర్థిక లాభం చేకూర్చి విధంగా దశల వారీగా లేదా ఇంకోక విధంగా ఎరియర్ చెల్లించే విధంగా రూపకల్పన చేసినవ్వీతే బాగుంటుంది కోరుతున్నాను. దీనికంటంధించి ఈరోజు రెవెన్యూ ప్రణాళిక శాఖలో బడ్జెట్లో రూ. 45,923 కోట్లు నిర్దేశించి అందులో 8 వేల కోట్లు ఏకవెచ్చత్తంగా కేటాయించడం జరిగింది. దానిని ఇంకా పెంచి ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయులకు ఎరియర్ చెల్లించే విధంగా చర్చ చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

మహిళల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చేపడుతున్న కార్యక్రమాలు చాలా గొప్పవి. వాటిని బడ్జెట్ లో పాందుపరచడం జరిగింది. ఒక తండ్రిగా, వారి యొక్క కష్టసుఖాలు తెలిసిన వ్యక్తిగా గర్భవతులైన మహిళలు పనిచేయలేని, ఒకేశ ఆ విధంగా పనిచేసే గర్భస్థ శిశువుకి ఇఖ్యంది ఏర్పడుతుందనే ఉద్దేశంతో వారు పని చేయలేని కాలంలో ఆర్థిక ఇఖ్యందులు పడకూడదని భావించి, మగిల్లలు పుడితే రూ. 12,000, అడపిల్ల పుడితే రూ. 13,000 మరియు “కేసిఆర్ కిట్”ను కూడా అందజేయడం నిజంగా అభినందనీయమైన విషయం.

విద్యాకాభ వంత్రిగారికి ఒక విషయాన్ని విన్నపించేదేమంటే కేజీబిల్లో పనిచేసిని.ఆర్.టి.లు గౌరవ వేతనంతో పనిచేస్తున్నారు. అదే విధంగా రెసిడెన్షనీయల్ పారశాలలో, ఇంటర్వైడెంట్ ఎడ్యుకేషన్లో కాంట్రాక్ట్ లెక్కర్స్ కూడా తక్కువగౌరవ వేతనంతో పనిచేస్తున్నటువంటి మహిళలు ఉన్నారు. వారు అతి తక్కువగౌరవ వేతనంతో పనిచేస్తున్నారు వారికి వేతనాన్ని పెంచడంతో పాటు వేతనంతో కూడిన ప్రసూతి సెలవుని ప్రకటించినట్టే వారిని, వారి యొక్క పిల్లలను కాపాడిన వాళ్లం అవడమే కాకుండా వారు కూడా ఒక కమిటీమెంట్ లో పనిచేసే అవకాశం ఉంటుంది కనుక, ఈ విషయం మీద దృష్టిసారించాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మోడల్ స్కూల్ల్లో పనిచేసే వారికి ప్రమోషన్స్, ట్రాన్స్ఫర్స్, గతంలో సర్వీస్ రూల్స్ లేకుండా ఇఖ్యందులను ఎదుర్కొన్నారు. వారికి రూల్స్ ను రూపొందించారు కాబట్టి, వారికి కూడా ప్రమోషన్స్, ట్రాన్స్ఫర్స్ ఉండే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

ఏ ఉపాధ్యాయుడు కానీ, ఏ ఉద్దేశిగానీ కుటుంబంలో ఇఖ్యంది ఏర్పడుతుందని డబ్బును ఇంట్లో పెట్టుకునే పరిస్థితి లేదు. గతంలో E.G.H.S. ద్వారా జర్వలిస్టులకు క్యాప్టెన్ హార్ట్ సీమ్స్ ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దాని ద్వారా అసుపత్రుల్లో టీట్మెంటు జరుగుతున్న సందర్భాలు కనపడడం లేదు. ప్రభుత్వానికి నేను సూచించేదేమంటే మాకు క్యాప్టెన్ హార్ట్ కార్బు అవసరం లేదు. నెల వారీగా

సబ్సిప్రైవ్ ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ప్రతి ఉద్దేశికి నెలకు ఇంత అని సబ్సిప్రైవ్ కట్చేసి దానికి, ప్రభుత్వం రీయింబర్స్ మెంట్ రూపంలో ఎంత అయితే ఇస్తుందో అంత మొత్తాన్ని కలిపి ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం లేదా బీమా సంస్థతో ఒప్పందం కుదుర్చుకొని ఉద్దేశిగికి లేదా ఉద్దేశిగి యొక్క కుటుంబ సభ్యులకు ఆరోగ్య సమస్యలు వచ్చినప్పుడు వెంటనే కార్పోరేట్ అసుపత్రుల్లో చికిత్స పాందే విధంగా చర్య చేబడితే బాగుంటుందని తవారి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

నేడు ఉద్దేశిగి, ఉపాధ్యాయులలో ఉన్న మరొక అభిధతా భావం సి.పి.యస్. దీనిని గతంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. 1.9.2004 తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఎవరైతే నియమించబడ్డారో వారందరిని సి.పి.యస్. విధానంలోకి ఆనాటి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ తరువాత పది సంవత్సరాలు దానిని అవులు చేసి కూడా దాని వల్ల ఉపాధ్యాయ ఉద్దేశులకు లాభమా, నష్టమా అని ఆనాడు ఉన్న ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసిన సందర్భాలు లేవు. ఆకాల మృతి చెందుతున్న కుటుంబాల వారిని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించడం జరిగింది. చనిపోయిన వ్యక్తి కుటుంబంలోని వారికి ఉద్దేశుగా వచ్చే వరకు కూడా కుటుంబం జీవించే పరిస్థితి లేకపోతే వెంటనే ఆ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళితే వారిని వెంటనే ఆదుకునే విధంగా డెల్ గ్రాట్యూటీ, రిట్రోమెంట్ గ్రాట్యూటీ ఇచ్చే విధంగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 1.1.2004 కొన్న ముందు సెలక్షన్ ప్రక్రియ పూర్తి అయిన వారికి ఒక ఆశ్వన్ ఇచ్చింది. కొత్త పెష్టన్లో గానీ, లేదా పాత పెష్టన్లో గానీ కొనసాగమని ఒక అవకాశం ఇచ్చారు. అదే విధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా 1.9.2004 కొన్న ముందు సెలక్షన్ ప్రక్రియ పూర్తి అయిన 2003 డీస్పీ వారు లేదా అంతకు ముందు నియమించబడిన ఒకేస్టర్ టీచర్స్, బాపా పండితులు, వ్యాయామ ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. అంతకు ముందు సెలక్షన్ ప్రక్రియ పూర్తి అయిన

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

వారందరికీ ఈ ఆస్థన్ అవకాశం ఇచ్చే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

ఉద్యోగుల పొల్ స్టీమ్ అనేది ఈనాడు ప్రభుత్వచేచర్యకు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు మాత్రమే ఉన్నది. ఈనాడు రెసిడెన్షనీయల్ స్కూల్స్, మోడల్ స్కూల్స్లో పనిచేసే వారికి, ఎయిడెడ్ వ్యవస్థలో పనిచేసే వారికి గానీ ఈ స్టీమ్ ఇంత వరకు లేదు. దీనిని వాళ్ళకు కూడా అమలు చేసినట్టే వారి యొక్క కంటిబ్యాప్స్ ఉంటుంది. ఆ కుటుంబాలను కూడా ఆదుకున్న వాళ్ళం అపుతాము కనుక, ఉద్యోగుల పొల్ స్టీమ్లను వారికి కూడా వర్తించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

1.40] అధ్యక్ష, విద్యా రంగంలో కొన్ని పైనాస్టియల్ మ. ప్రాభుత్వమ్మ, కొన్ని నాన్ పైనాస్టియల్ ప్రాభుత్వమ్మ ఉన్నాయి. ప్రతి శాఖలో ఉద్యోగులు ప్రవోపస్థను పాందుతున్నారు. కానీ, విద్యారంగంలో ఉపాధ్యాయులకు ప్రమోపస్థ లేకపోవడంతో నిరుత్సాహానికి గురవుతున్నారనే మాటవాస్తవమనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. యునిఫౌండ్ సర్వీస్ రూల్స్ విషయమై సుధీం కోర్సులో పెండిగులో ఉంది. ఈ సమస్యను అధిగమించే విధంగా చర్యలు చేపడితే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను. కాబట్టి, వారికి ప్రమోపస్థ కల్పించినట్టే, ఉద్యోగుల్లో కొంత నిరుత్సాహాన్ని తెలిగించి, విద్యార్థులకు క్వాలిటీ విద్యను అందించిన వారమవుతాం. హైస్కూల్లో సరిపడా ఉపాధ్యాయులు లేకపోవడంతో ఎడ్యుకేషన్ క్వాలిటీ దెబ్బతింటున్నది. పారశాలల్లో ఉపాధ్యాయుల సంఖ్యను పెంచడంతోపాటు, వారికి ప్రమోపస్థ వచ్చే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా, డైట్, బి.ఇ.డి. కళాశాలల్లో టీచింగ్ ఫోక్స్ లేదు. టీచర్లను తయారు చేసే కళాశాలల్లోనే టీచర్లు లేకపోవడం వల్ల కూడా కొంత క్వాలిటీ తగ్గే అవకాశం ఉంది. కాబట్టి, ఈ అంశంపై ప్రత్యేక దృష్టి సారించాలని కోరుతున్నాను. భావా పండితులను అవ్గేర్డ చేశారు.

ప్రమోపస్థ రావని ఎన్.జి.టి. ఉపాధ్యాయుల్లో కొంత అసోహ ఏర్పడింది. కాబట్టి, ప్రతి ప్రైమరీ పారశాలకు ఒక హెచ్.ఎం. పోస్టును భర్తి చేసినట్టే, క్వాలిటీ విద్యను అందించి, వారికి ప్రమోపస్థ కల్పించిన వారమవుతామని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

మేరువేరు జిల్లాలో ఉండి ఉద్యోగం చేస్తున్న భార్యాభర్తలకు బదిలీ చేయస్తామని గత సమావేశంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి హమీ ఇష్టడం జరిగింది. నీరిని ఒకేచోటుకి బదిలీ చేయించి ఉద్యోగం కల్పించే అవకాశాన్ని కల్పించినట్టే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో నాన్ లోకర్ క్రింద, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దాదాపు 4 వేల మంది ఆంధ్ర ప్రాంతం వారు అయింట అయిన ఉపాధ్యాయులున్నారు. ఈనాడు వారు వారి యొక్క రాష్ట్రానికి వెళ్లడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. వారిని అక్కడికి పంపించినట్టే, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న క్వాలిఫైడ్ టీచర్లు ఉపాధి కల్పించినవారమవుతాము. అలాగే, ఉద్యోగసమస్యకూడా తీరిసట్లవుతుంది. ఈ అంశాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక నిర్దయం తీసుకోవల్సిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

కరోనా వ్యాధి వల్ల ఇబ్బందికర పరిస్థితులను రోజు చూస్తున్నాము. పారశాల విద్యార్థులపై దేశ ప్రగతి, రాష్ట్ర ప్రగతి ఆధారపడి ఉంది. ఎందుకంటే “నేటి పిల్లలే రేపటి పోరులు”. ఇష్టుడు పారశాలల్లో చదువుకునే విద్యార్థులకు కూడా కరోనా వ్యాధి సోకుతుంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ వ్యాధిని అధిగమించే విధంగా నిర్దయం తీసుకున్నట్టే, బాగుంటుందనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

ఉద్యోగులకు “అటోమెటిక్ అడ్వెన్చర్మెంట్ స్టీమ్” అనేది ఉంది. అంటే ఆరు సంవత్సరాల వరకు ప్రవోపస్థ ఇష్టులేకపోతున్నాము. ప్రమోపస్థ పాందని వారికి ఆ స్టీమ్ ఇస్తున్నాము. ప్రస్తుతం ఉన్న స్టాబ్లు 6, 12, 18, 24. నీటిని 5, 10, 15, 20, 25లకు కుదించినట్టే, కొంత లబ్బిపొందే అవకాశం ఉంటుందని తెలుపుతున్నాను.

గురుకుల, మైనారిటీలో గాకా, రెసిడెంసీయల్, “డే” స్కూల్ పేరులల్లో కూడా హాలిక పసతుల మీద దృష్టిపెట్టి, విద్యా వ్యవస్థను బలోపేతం చేసే విధంగా కృషి చేయాల్సిన అవసరముందని తెలుపుతున్నాను. రాష్ట్రపురోగునాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలకు మేము కూడా మెన్నుదుస్తుగా ఉండి తప్పకుండా తెలంగాణారాష్ట్రాభిప్రాధిలో “బంగారు తెలంగాణ” రాష్ట్ర సాధనలో, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వానికి సహకరిస్తామని తెలుపుతున్నాను. వారు చేపట్టిన ప్రతి కార్యక్రమానికి మేము కూడా అండగా ఉంటామని, మంచి బడ్జెట్ రూపకల్పన చేసినందుకు, రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంలో తీసుకెళ్ళి విధంగా కృషి చేస్తున్న ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఆర్థిక శాఖ మరింతి గారికి, తమరి ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, బడ్జెట్పై మాటల్డే అవకాశం కల్పించిన తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బోగ్గరపు దయానంద (నామినేటెన్):- అధ్యక్షా, కరోనా సంక్షోభం చుట్టూ ముట్టి ప్రపంచాన్ని గడగడలాడించిన వాస్తవం మనకందరికి తెలిసిందే. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ మీద ప్రభావం చూపి దేశతలునరి ఆదాయం తగ్గినప్పటికీ, ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దూర ఆలోచనలో తెలంగాణారాష్ట్రం మన దేశంలోనే ప్రభల ఆర్థికక్షీగా ఎదుగుతేందని చెప్పడం అతిశయోక్తి కాదని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

“పల్లె ప్రగతి” పేరుతో రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాలను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రత్యేక కార్యక్రమాలను చేపట్టి, నిధులను కేటాయించి గ్రామాలను సుందరంగా తీర్చిదిద్దారు. అన్ని గ్రామాల్లో మరుగు దొడ్లు కట్టించడం మలనసంపూర్ణంగా మలవిస్తరించడం రహిత గ్రామాలుగా మారాయి. తెలంగాణ తరఫోలో గ్రామాలకు కల్పించిన హాలిక సదుపోయాలు దేశంలో మరెక్కడా లేవసి గంటాపదంగా చెప్పవచ్చును.

వ్యవసాయం అనుబంధ రంగాల్లో మన రాష్ట్రం గత ప్రభుత్వాల హాయాంలో కన్నా మెరుగైన అభివృద్ధి సాధించిందని చెప్పవచ్చును. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి

ప్రగతిశిల ఆలోచనలతో, నేడు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సాగు విస్తరించి రికార్డు స్థాయిలో పెరిగి, పత్రి మరియు ధాన్యం పండించడంలో దేశంలోనే రెండవ స్థానంలో నిలిచింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా రైతు కాబట్టే ఇది సాధ్యపడింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన వ్యవసాయ పథకాలకు ఐక్యరాజ్య సమితి నుంచి ప్రశంసలు రావడం మనకు గర్వకారణం. వ్యవసాయ రంగానికి 24 గంటల ఉచిత విద్యుత్తునివ్వడం అభినందనీయం.

రైతులు సమావేశాలను ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి, రైతు వేదికలను కేవలం ఆరు నెలల్లో పూర్తి చేయడం ఒక అధ్యుతమని చెప్పవచ్చును. రైతుల సౌకర్యార్థం పొలాల వద్దే కల్లాలను ఏర్పాటు చేయడం నిజంగా ఆదర్శప్రాయం. వ్యవసాయ రంగంలో యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహించేందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతిపాదిస్తున్న పథకాలు గర్వాన్ని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

కరోనా కష్టాలంలో కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన “రైతు బంధు”, “రైతు బీమ” పథకాలు అగేలేదు. కేవలం 24 గంటల వ్యవధిలోనే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న రైతులందరి భాతాల్లో “రైతు బంధు” సహాయాన్ని అందించడం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి మానవీయతకు నిదర్శనం. “కాళేశ్వరం ప్రాజెక్ట్” నిర్మాణం చరిత్రలోనే ఒక అపురూప ఘుట్టం అని చెప్పాలి. ఈ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా నీరందుతున్న ఏర్పాటునడిగిన మా చెరువు నిండింది, మా కాలువ పారింది, మా పాలం పండిందని సంతోషంగా చెప్పడమనేది గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఘనతేసి నగర్యంగా చెప్పాలి. ఇవేకాక మన ప్రభుత్వం తలపెట్టిన అనేక లీప్సీ ప్రాజెక్టులు కూడా త్వరలో పూర్తి సాగునీటి అవసరాలను మరింత మెరుగైన రీతిలో తీర్చగలవని ఆశిస్తున్నాను.

“మిషన్ భగీరథ”, “మిషన్ కాకతీయ” పథకాలు అభినందనీయం. ఇప్పుడు మంచి నీటి కోసం మైళ్ళు నడవాల్సిన అవసరం లేదు. ఇంటింటికి నల్ల వచ్చింది. త్రాగునీటి సమయాను సంపూర్ణంగా అధిగమించిన రాష్ట్రం మన

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ.

తెలంగాణ రాష్ట్రం. భూపరిపాలనలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన నూతన చట్టానికి జోహర్లు తెలుపుతున్నాను.

భూ యజమాని హక్కులకు సంబంధించిన చట్టాలు, రికార్డులు ప్రక్కాశన చేయడం వలన యాజమాన్య హక్కులపై స్పష్టత వచ్చింది. కొత్త పాస్ పుస్తకాలు రైతులకు అందాయి. ధరణి పోర్టల్ ద్వారా ప్రపంచంలో ఎక్కడి నుండైనా, ఎవరైనా తమ భూముల వివరాలు తెలుసుకోవడానికి అవకాశం కలిగింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం సంక్లేషమంలో స్వర్ణయుగం తెచ్చిందనడంలో అతిశయోక్తులేదు. పసిపిల్లల నుండి పండు ముసలి వాళ్ళ దాక ప్రతి ఒకరికి సంక్లేష ఫలాలు అందిస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన “అనరా పెష్టన్లు”, “కళ్యాణాలజ్ఞైస్” మరియు “ప్రోదీ ముబారక్” పథకాల ద్వారా అనేక మంది లభ్య పొందారనడంలో సందేహం లేదు. ఆర్థిక సహాయం అందుకున్న ఆడపిల్లల తల్లిదండ్రుల కళ్ళలో కనిపించే సంతృప్తి, వారి దీవెనలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆయుష్మ పెంచుతుందని నా ప్రగాద విశ్వాసం. పెద్దూర్ల కులాలు మరియు పెద్దూర్ల తెగల సంక్లేషం, వారి వికాసం కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తున్న నిధులను మాసి రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం, వారి రాష్ట్రంలో కూడా ఈ విధానాన్ని అనుసరించాలని నిర్ణయించడం మన రాష్ట్రానికి గర్వకారణం. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఎస్సీ, ఎస్టీల అభ్యస్తతలో ఆదర్శంగా నిలుస్తోందని తమరి ద్వారా తెలుపుతున్నాను.

ఎస్సీ గురుకులాల సంఖ్యను 268కు పెంచి, గిరిజన గురుకులాల సంఖ్యను 133కు పెంచి దళిత, గిరిజన విద్యార్థుల వికాసానికి పెద్దపేట వేసింది. బార్ కాన్సిల్ ఆఫ్ ఇండియా మన రాష్ట్రంలో రెండు గురుకుల ఇంటిగ్రేషన్ “లా” కాలేజీలు ఏర్పాటు చేయడానికి అనుమతివ్వడమనేది మన రాష్ట్రం ఎస్సీ, ఎస్టీ విద్య వికాసం కోసం చేస్తున్న ప్రయత్నమేనని చెప్పవచ్చును.

1.50 | అధ్యక్షా, విదేశాలలో విద్యను అభ్యసిస్తున్న పెద్దూర్ల మ. | కులాల మరియు పెద్దూర్ల తెగల విద్యార్థుల కోసం

‘అంబేడ్కర్ ఓవర్సీస్ విద్యానిధి’ మరియు వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ‘జ్యోతిరావు ఘూలే’ పేరుతో అందిస్తున్న స్కూలర్సీస్ పథకం విద్యార్థులకు అపూర్వమైన అవకాశం అని చెప్పవచ్చును. అలాగే, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన అనేక సంక్లేషము పథకాలు నాయిబ్రాహ్మణులకు, గొల్ల కురుమలకు, కల్లు గీత కార్మికులకు, మత్స్యకారులకు, చేసేత కార్మికులకు ఎంతో మందికి వారి జీవితాలలో వెలుగును నింపడం కేవలం కేంతీ గారికి చేతనైందని చెప్పవచ్చును.

సంక్లేషము పథకాలలో ఎస్సీలతో సమానంగా మైనారిటీలకు కూడా ప్రయోజనాలు అందించాలనే ఆలోచనకేంతీ గారికి రావడం నిజంగా అభినందనీయం. విద్యార్థంగంలో మైనారిటీలు ముందడుగు వేయాలని ప్రత్యేకంగా మైనారిటీ గురుకులాలను ఏర్పాటు చేయడమైనది. అందులో 50 శాతమా మైనారిటీ బాలికలకోసమే ఏర్పాటు చేసింది. విదేశాలల్లో విద్యను అభ్యసించాలనుకునే 1684 మంది మైనారిటీ విద్యార్థులకు “ఓవర్సీస్ స్కూలర్సీస్” మంజూరు చేసింది. మైనారిటీ యువతకు స్వయం ఉపాధి రుణంలో సభీడీని అందిస్తోంది.

మహిళల ఆరోగ్యం, భద్రతతో పాటు వారి విద్య వికాసాలకు కూడా ప్రభుత్వం సమ ప్రాధాన్యత ఇస్తోంది. గర్భిణి స్త్రీలకు ప్రసూతి సెలవులను పెంచింది. “కేంతీ కిట” పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి మూడు దశలల్లో మొత్తం 12 వేల రూపాయలను గర్భిణీలకు అందిస్తోంది. ఈ పథకం గొప్ప కానుకగా నిలిచింది. కావున వివిధ పేర్లతో చాలా రాష్ట్రాలు కూడా అమలు చేస్తున్నాయి. ప్రసూతి మరణాలు, భాలింతలు, శిశు మరణాల రేటు గణిసీయంగా తగ్గించడంలో తెలంగాణ పథకమ స్థానంలో నిలిచింది.

మహిళా క్లీపస్ తోలి అధ్యక్షురాలిని నియమించింది. పోలీస్ నియమకాలలో కూడా 33 శాతం రిజర్వేషన్స్ అమలు చేస్తోంది. క్యాబ్ పథకం ప్రవేశపెట్టి మహిళలకు కార్ల కొనుగోలులో 35 శాతం రాయితీ కల్పించింది. ప్రభుత్వం

ఇచ్చే డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్లు కూడా మహిళల పేరు మీద
అందిస్తోంది.

కరోనా కాలంలో కూడా ప్రొదరబాద్ నగరంలో పై ఒచ్చర్లు,
రోడ్లు, లింక్ రోడ్ల నిర్మాణం చేపట్టి భేష్ అనిపించుకున్నారు.
పేదల ఆకలి తీర్పుడానికి ప్రభుత్వం నగరంలో 170 అన్నపూర్ణ
సెంటర్లు నెలకొల్పి రోజు 55 వేల మందికి పదు రూపాయలకే
భోజనం అందిస్తోంది. ప్రతి కుటుంబానికి ప్రభుత్వం 20
వేల లీటర్ల సురక్షిత మంచి నీటిని ఉచితంగా అందిస్తోంది.

కరోనా మహామార్గి దేశాన్ని అతలాకుతలం చేసిన
విషయం అందరికి తెలుసు. కేసీఆర్ గారి ముందు చూపుతో,
రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కరోనా పరీక్ష కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి, వేల
జనాభాకు పరీక్షలు నిర్వహించి అషరమైనవారిని ఐసోలేఫ్స్
కేంద్రాలకు తరలించి కావలసిన మందులు, పడకలు, ఆహారం
అందించి విషత్తర పరిస్థితుల నుంచి కాపాడుకుంది. కరోనా
కాలంలో లాక్షాన్ సమయంలో ప్రతి వ్యక్తికి సరిపడ రేఫ్స్
బియం ఉచితంగా ప్రభుత్వం అందించి కేసీఆర్ గారి
మానవీయతను చాటుకున్నారు. రేఫ్స్ కార్యాలయం ఉన్న ప్రతి
కుటుంబానికి నేరుగా వారి భాతాలో 1500 రూపాయలు
జమ చేయడం జరిగింది.

వైద్య ఆరోగ్యం విషయంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం
చర్యలలో భాగంగా పేద ప్రజలకోసం 25 డయాగ్యూస్టిక్
సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసింది. కింది పేపంట్స్ కోసం 49
డయాలిసిస్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి అందులో సగటున
ఏడాదికి 10,500 మంది చికిత్స పొందే అవకాశం
కల్పించింది.

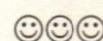
“బస్తీ దవాభానాలు” ఏర్పాటు చేసి, వైద్యాన్ని బస్తీ ప్రజల
వద్దకే తీసుకువెళ్లి ప్రజలను ఆదుకోవడం కేసీఆర్ గారి ఘనత
అని చెప్పమచ్చు. మన రాష్ట్రంలో అవలంబిస్తున్న “హరితహోరం”
కార్యక్రమం ఒక వినూత్త పథకం. భూమిపై పచ్చదనం
పెంచేందుకు గాను మొక్కలు నాటించడం వలన ప్రపంచ
ప్రభ్యాతి పొందింది. అలాగే అడవుల పునర్థరణ కార్యక్రమం
చేపట్టింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉన్న సుప్రసిద్ధ దైవ క్షేత్రాల అభివృ
ద్ధిని ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుని భూలోక వైకుంఠంగా తీర్చి
దిద్దడం కేసీఆర్ గారికి చెల్లింది. ధూప దీప వైవేద్యం పథకం
మరిన్ని ఆలయాలకు కూడా విస్తరించేసి పేద భ్రాహ్మణాలను
ఆదుకోవడం కేసీఆర్ గారి దైవచింతనకు తార్కాణము.

మొత్తం మీద ఈ బడ్జెట్ లో అన్ని రంగాలను
పరిగణనలోకి తీసుకొని సరిపడా నిధులు కేంద్రాయించడం
జరిగిందని చెప్పమచ్చును. గారవ ముఖ్యమంత్రి వర్యులు శ్రీ
కేసీఆర్ గారికి, గారవ ఆర్థికశాఖామాత్సులు శ్రీ హరీష్ రావు
గారికి మరియు మండలిలో బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టిన గారవ
మంత్రివర్యులు శ్రీ మేముల ప్రశాంతీ రెడ్డి గారికి నా హృదయ
పూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- Now, the House, is adjourned to meet again at 10.00 A.M. on Monday i.e., on 22nd March 2021.

(The House, then adjourned at 01:56 P.M., to meet again at 10.00 A.M. on Monday 22nd March 2021)

**"PUBLISHED UNDER RULE 316 OF THE RULES OF PROCEDURE AND CONDUCT OF
BUSINESS IN THE TELANGANA LEGISLATIVE COUNCIL AND PRINTED
AT ASSEMBLY PRESS, PUBLIC GARDENS, HYDERABAD."**